

Mattyasovszky Jenő
Hód küldetése

KOSSUTH KÖNYVKIADÓ 1969

1.

Éjfél után szél seperte végig a kihalt utcákat, s hamarosan kitört a zivatar.

A belvárosban szolgálatot teljesítő rendőrörszem egy kapumélyedésbe húzódott. A fiatal őrmester az ívlámpák fénykörébe bámult, ahol a záporozó esőcseppek porzani látszottak, és csendesen szitkozódott. A szolgálati ideje már letelt, de a váltás késett. Időnként kitekintett a kapumélyedésből a Felszabadulás tér irányába, de a vízfüggönyből nem látott emberi alakot kibontakozni. Most is éppen vissza akarta húzni a fejét, amikor tekintete hirtelen megmerevedett.

A gyengébben megvilágított utca sötét alagútként torkollott bele a tér sziporkázó fényébe. A parkoló gépkocsik élesen kiváltak ebből a világos háttérből. A tér és a rendőrnek menedéket nyújtó kapumélyedés közötti félúton egy árny lapult a fal tövében. Az őrmester esküdni mert volna, hogy az előbb még nem volt ott.

Az árny imbolygott, majd megnyúlt, aztán egy szemvillanás alatt eltűnt. Hova tűnhetett? Az őrmester ismerte jól az utcát, minden szegletét. Ahol az imént még látta, nem volt kapualj, sem falmélyedés, ahová esetleg behúzódhatott. Csak üzletek voltak, egy kötöttáru és egy csemegebolt. Ezek valamelyike nyelte el az árnyat.

Az őrmesteren szorongó érzés hatalmasodott el. Utoljára akkor érezte ezt, amikor hosszú figyelés után egy motorkerékpár-tolvajt fogott el. Kilépett a kapumélyedésből, a falhoz lapulva előreosont.

Ömlött az eső, a csatornák fáradhatatlanul gurguláztak.

Az őrmester a kötöttáru üzlet közelében megállt, elővette fegyverét. A závár halkán csettent, a kilencmilliméteres golyó engedelmesen csúszott a Walter csövébe. Nem félt, de az izgalom megremegettette fegyvert tartó kezét. Előreszegezte a Waltert, az üzlethez lépett, zseblámpájának fényét az ajtóra irányította.

Ép a védőrács, érintetlenek a záruk!

Az őrmesternek megnyúlt az arca. Feje búbjára lökte a sapkáját, és töprengve lépett hátra. Hagyta, hogy az eső az arcába csapódjon. A csemegebolton is rendben voltak a záruk. Hová tűnt az árny? Tévedett volna? Lehet, hogy mindez csupán a képzelet játéka volt? A fáradtság, a kimerültség következménye? Lassan leengedte a még mindig előrszegezett fegyvert. Ekkor pillantása a kötöttáru üzlet melletti trafikra esett.

A trafikról hiányzott a lakat, az ajtó ujjnyira nyitva volt.

A Walter ismét a levegőbe lendült, a zseblámpa fénye az üvegezett ajtóra tapadt. A bevetődő fénysugár útjából elugrott valaki.

- A törvény nevében felszólítom, azonnal jöjjön elő! - kiáltotta az őrmester.

A csendet csak az esőcseppek kopogása törte meg.

Az őrmester az úttestre állt, szemben a trafikkal. A fegyvert maga előtt tartva megismételte a felszólítást. Arra vigyázott, hogy a fény az ajtón maradjon.

Az ujjnyi résen váratlanul piciny tűznyelv csapott ki.

Az őrmester nem hallotta a lövést, csak a felvillanó lángot látta. Megpördült a tengelye körül, csodálkozó arccal zuhant a földre. Annyi ereje még maradt, hogy felemelte a fejét, és amikor az alak kiugrott az ajtón, meghúzta a ravaszt.

A kirakatüveg millió darabra hullott. Az őrmester elvesztette az eszméletét.

A fegyverdörrenés, az üvegcsörömpölés széttépte az éjszaka csendjét, felébresztette a közeli házak lakóit. A lakásokban sorra gyulladtak a villanyok, egymás után nyíltak az ablakok, kíváncsi fejek hajoltak ki. A Felszabadulás tér felől futva közeledett az úttest közepén az elkésett váltótárs.

Az őrmester eszméletlenül hevert a földön. Arca valószínűtlenül fehér volt, haja nedvesen tapadt a homlokára. A sapkája messzire elgurult. Sípólva, nehezen lélegzett.

A szakaszvezető a sebesült fölé hajolt. Azonnal észrevette a zubbony jobb oldalán a tépett lyukat. Lecibálta magáról a vízhatlan esőkabátot, összegöngyölte, és az őrmester feje alá tette.

A kötöttáru üzlet feletti lakásból egy férfi szólt le álmos hangon.

- Mi történt?

- Van telefonja? - egyenesedett fel a szakaszvezető.

A férfi derékig kihajolt az ablakon.

- Mit mond?

- Van telefonja?

- Igen.

- Azonnal hívja a mentőket! Lelőtték az őrmestert!

A férfi valakinek hátraszólt a lakásba, majd ismét kihajolt.

- Már hívjuk.

- Utána a nulla hetet, a főkapitányságot értesítsék! - kiáltotta a szakaszvezető.

Több háznak kinyílt a kapuja, félig öltözött emberek siettek elő. Az őrmestert felemelték, és a közeli kapu alá, száraz helyre vitték. A szakaszvezető ismét az eszméletlen ember feje alá tette az esőkabátját. Közben akadt egy orvos is, azonnal a sebesült mellé térdelt, és kigombolta a zubbonyt.

- Jobb válla alatt érte a lövés, úgy látom, a tüdőcsúcsot is érte a golyó - mondta a körülötte állóknak.

A szakaszvezető a trafik közeléből hátrább küldte az embereket, nehogy értékelhetetlenné tegyék az esetleges nyomokat, aztán felvette a földről az őrmester fegyverét és a sapkáját. A Waltert zubbonya zsebébe süllyesztette.

Egy kócos hajú férfi üres töltényhüvelyt tartott nyitott tenyerén a szakaszvezető elé.

- Hol találta?

- Ott, a járdaszél mellett.

Rendőrségi gépkocsi fordult be csikorogva a sarkon. Alighogy lefékezett, az ellenkező irányból megérkezett a mentőkocsi is.

A rendőrségi gépkocsiból egy fáradt arcú, magas férfi ugrott ki. Civilruhát, kopott ballonkabátot viselt. Kalapját mélyen a szemébe húzta. Meghallgatta a szakaszvezető jelentését, aztán a kapuhoz sietett.

- Szabadkai főhadnagy vagyok - mutatkozott be a mentőorvosnak. - Életben marad?

- Igen. Súlyos, de nem életveszélyes. Egyenesen a műtőbe visszük, a golyó még benne van. Operálni kell.

A főhadnagy megkérdezte, hogy melyik kórházba szállítják, és mikor lesz kihallgatható. A mentőorvos a vállát vonogatta, nem tudott konkrét időpontot megjelölni.

- Mégis, mikor? - kérdezte a főhadnagy.
- Talán délután, de az is lehet, hogy csak napok múlva. Majd érdeklődjenek a kórházban.
- Jó, majd érdeklődünk.
- Ki lőtte le? - érdeklődött a mentőorvos.
- Még semmit sem tudunk.

Mikorra az őrmestert betették a mentőbe, már három rendőrségi gépkocsi volt a helyszínen. A főhadnagy félrehívta a szakaszvezetőt, és gyors kérdésekkel faggatni kezdte a helyszínrre érkezés körülményeiről.

- A Felszabadulás téren voltam, amikor a lövést meghallottam. Futni kezdtem. Messziről láttam, hogy valaki fekszik az úttesten. Nem tudtam, hogy az őrmester elvtárs, csak amikor a közelébe értem, akkor ismertem fel.

- Nem látott menekülő embert?

- Nem - felelte a szakaszvezető. Zubbonya zsebéből előszedte a földről felvett Waltert és az üres töltényhüvelyt.

A főhadnagy kivette a tárat, hátrahúzta a fegyver szánját. Miután meggyőződött, hogy üres, megszagolta a cső végét.

- Pista! Gyere csak ide, nézd meg te is.

- Ezzel lőttek - fintorította el orrát a lőporfüst szagától a bűnügyi technikus. Ő is civilben volt, az eső elől kabátja alá rejtette a fényképezőgépet. Kezében nagyméretű táská himbálózott, tele nyomkutató eszközökkel.

A főhadnagy megszámolta a tárban levő lőszert.

- Mennyi? - kérdezte a technikus.

- Hét, egy hiányzik.

- Mondja csak, hány lövést hallott? - fordult a főhadnagy a szakaszvezetőhöz.

- Egyet, no meg a csörömpölést.

- Egy lövést hallott?

- Igen, meg a csörömpölést.

- Hagyja már azt a csörömpölést, engem a lövés érdekel.

- Lövést csak egyet hallottam - felelte határozottan a szakaszvezető.

- És nem látott senkit?

- Nem.

A főhadnagy utasította az egyik rendőrt, hogy a házfelügyelőtől tudja meg a trafikos lakcímét, és gépkocsival menjen érte.

- Tudnom kell, mi hiányzik a trafikból.

Az eső még mindig esett. A kíváncsiskodók már visszahúzódtak az utcáról, de az ablakokból továbbra is kitartóan figyelték a rendőröket.

A főhadnagy a nyomozókutya vezetőjével, egy tizedessel tanakodott.

- Honnan indítsam Cézárt? - kérdezte a tizedes.

- Az lenne a legjobb, ha a trafik küszöbéről.

- A betörőn kívül más nem lépett oda?

A főhadnagy kérdően nézett a szakaszvezetőre, aki átázott zubbonyban állt a járdaszélen, kezében mereven tartotta az őrmester sapkáját.

- A kíváncsiskodók a járdára sem léptek, nemhogy a küszöbre. De az lehet, hogy az őrmester elvtárs, mielőtt lelőtték, ott járt.

- Az nem zavarja a kutyát - legyintett a tizedes -, legfeljebb odamegy, ahol az őrmestert leterítették. Hol is feküdt?

A szakaszvezető megmutatta, aztán megrázkódott.

- Vegye fel az esőkabátját, mert megfázik, és üljön a kocsimba. Majd szólítom, ha szükségem lesz magára - mondta a főhadnagy.

A tizedes az egyik gépkocsiból kiharcolta a nyomozókutyát. Hatalmas testű állat volt, nyugtalanul szimatolta a nyirkos levegőt. Nyomozóhám, hosszú póráz került rá. A rendőrök csendben figyelték a tizedest.

- Nem baj, hogy esik az eső? - kérdezte egyikük.

- Nem - mordult feléjük a főhadnagy. - Ha friss a nyom, Cézár esőben is elmegey rajta. Márpedig ez itt igencsak friss.

A tizedes egyik kezével a pórázot tartotta, másikkal lenyomta az állat orrát a küszöbre, hagyta, hogy a németjuhász kutya jó darabig szaglásszon, aztán serkenteni kezdte:

- Cézár! Szimat, keresd... Szimat, keresd.

A rendőrök a lélegzetüket is visszafojtották, tekintetük a kutyára szegeződött. A főhadnagy kigombolta a ballonját, cigarettát vett elő, majd rágyújtott.

A nyomozókutya forgolódott a küszöbön, bement volna az üzletbe, de a tizedes nem engedte. Egyszer csak a kutya teste megnyúlt, egy pillanatig mozdulatlan maradt, aztán orrával a földet seperve megindult a felszabadulás tér felé. Közvetlenül a fal tövében haladt.

A főhadnagy eldobta a cigarettát. Utasított három rendőrt, hogy menjenek a tizedessel, aztán a gépkocsihoz lépett, és rádióon a központot hívta. Röviden jelentette, hogy az értesítés igaznak bizonyult, ismeretlen betörő lelőtte a szolgálatos rendőrt. Bemondta a kórház címét, a mentőorvostól kapott tájékoztatást. Közölte, hogy a kutya megindult a nyomon, a bizottság megkezdi a helyszíni szemlét. A beszélgetést azzal fejezte be, hogy később ismét jelentkezik.

Elsőnek a szétört kirakatot nézték meg.

- Ez már az új üveg, securit - jegyezte meg a technikus. - Az egész széthull, ha erős ütés éri, de a szilánkok nem okoznak sérülést.

- Ott egye meg a fene, ahol van. Nekem a régi jobban tetszett, azon csak az ütés helyén támadt lyuk, a többi része összeroppedezett, de nem hullott ki - morogta a főhadnagy - Lefogadom, hogy ezt lövés érte.

- Ha csak egy lövés történt, de két találat van, akkor a tettes az üvegen át lőtt - szólalt meg a technikus.

- Két lövés történt.

- De a szakaszvezető...

- A szakaszvezető rosszul hallott - vágott közbe a főhadnagy -, vagy zavarában nem emlékszik mindenre. - Magához intette a helyszínen maradt rendőröket. - Több lakó nem feküdt le, még mindig bámulnak minket. Menjenek fel hozzájuk, kérdezzék meg milyen zajra ébredtek. A kérdést ne úgy tegyék fel, hogy hány lövést hallottak, mert akkor akaratlanul is befolyásolják őket. Csak annyit érdeklődjenek meg, hogy milyen zajra ébredtek. Világos?

Miután a rendőrök szétszéledtek, a főhadnagy zseblámpájával a helyiségbe világított. Rövid keresgélés után a pult mellett rábukkant a villanykapcsolóra. Átlépte a küszöböt, a fal tövében megközelítette a pultot. Vigyázott nehogy értékes nyomokat semmisítsen meg. A tettes nem távozatott nyom nélkül, ha másnak nem, hát a lábnyomának okvetlenül meg kellett maradnia. Bent száraz volt a padló, kint viszont esett az eső. Aki bent járt, az nem lebeghetett a levegőben.

Kattant a kapcsoló, a helyiséget fény öntötte el.

A trafik csupán három méter széles és négy méter hosszú volt. A bejárattal szemben, alig három lépésnyire, a pult nyújtózkodott. Mögötte a mennyezetig érő polc, rajta ízlésesen elrendezve cigarettásdobozok, ajándéktárgyak. A polc mögött kicsinyke raktár volt kartondobozokkal, limlomokkal. Mindenütt példás rend, sehol nem látszott turkálás, idegen kéz nyoma.

A főhadnagy a pult mögé lépett. Csak egy fiókot talált. Ujjával óvatosan megemelte az egyik sarkát. A fiók engedett, kicsúszott a helyéről. Három darab százforintos és némi apró volt benne.

- A váltópénzt nem vitte el.

- Valószínűleg semmit sem vitt el - mondta az ajtóból a technikus.

- Persze, mert megzavarták - lökte vissza a fiókot a főhadnagy.

- Az ajtózárat kifeszítette, de a védőrács lakatját sehol sem látom - tűnődött a technikus. Nyakába akasztotta a gépet, hogy ne akadályozza a mozgásban, aztán felnyúlt, lehúzta a rácsot. Lassan ismét feltolta. A rács negyed utat megtett, majd magától felszaladt. Ezután a küszöböt vizsgálta meg és a lakat helyét. Aprólékosan dolgozott, egyik kezében a zseblámpa, másikban a nagyító. Amikor végzett, felegyenesedett.

- Nincs reszelékpor.

- Biztosan lecsípte, és zsebre vágta - dűnnyögte a főhadnagy. Még mindig a pult mögött állt, onnan fürkészte a helyiséget. Arca homályban maradt, mert kalapjának széles karimája felfogta a rávetődő fényt.

A padlón nedves lábnyomok. Többségük az ajtó melletti sarokban, másik részük a pult előtt, közvetlenül a falnál.

Miközben a technikus gyors egymásutánban villogtatta a fényképezőgépet, rögzítette a helyszínt, a főhadnagy a lábnyomok szertelen elrendezésén morfondírozott. A pult mögött tiszta volt a padló, oda nem ment a tettes. Pedig ha pénzt akart, első útjának oda kellett volna vezetnie. És mégsem ment oda. Csak faltól falig szaladgált. Talán azonnal megzavarták? Azt sejtette, hogy a sarokban miért gyűltek össze a lábnyomok. A sötétben itt lapult meg, amikor rádöbben, hogy az őrmester felfedezte a betörést. De mit akarhatott a pult mellett, a falnál? Gondolataiból a technikus hangja riasztotta fel.

- Nézd a mennyezetet!

- Hol?

- A polcnál - mutatott fel a technikus.

Alig tíz centire a polc felső lapjától, a mennyezeten egy kétforintos nagyságú, kerek folt látszott. Közvetlenül alatta, a padlón, finom szürkés por. A főhadnagy lehajolt, ujjhegyére vett egy keveset, és a világosság felé emelte.

A technikus kikerülte a nedves lábnyomokat, közelebb jött.

- Por vagy vakolat? - kérdezte izgatottan.

- Vakolat!

- Vakolat lenne?

- Igen, az őrmester lövésének a nyoma, ő lőtt a kirakatra, és a lövedék a mennyezetbe fúródott.

A technikus zsebkést vett elő, ügyesen feltornászta magát a polcon, és a kés hegyével megkaparta a kerek foltot. Vakolatdarabok peregtek, aztán koppanás hallatszott.

- Itt a mag - emelte fel a földről a deformálódott lövedéket a főhadnagy.

A technikus a kitört kirakaton át az utcára nézett. Pillantása az úttestnek arra a részére esett, ahol az őrmestert leterítette a golyó. Nyúzott képpel mászott le.

- Mosolyogj bátran, Pista! Nem vagyunk temetésen - mondta a főhadnagy.

- Neked lett igazad. Zenekar, tust!

- Inkább lemondok róla, csak a tettest megtaláljuk.

A technikus a lövedéket vatta közé rejtve egy dobozba helyezte. Lefényképezte a nedves lábnyomokat, a táskából finom szűrű ecsetet vett elő, és az ujjlenyomat-előhívó porral végigkente a bejárati ajtó üvegtáblájának belső felét. Több elmosódott ujjlenyomatot talált. Megpróbálta őket rögzíteni, de olyannyira haloványak voltak, hogy félbehagyta az eredménytelen kísérletezést.

A főhadnagy alaposan átvizsgálta a helyiséget, a padlót, a sarkokat, de amit keresett, nem találta. Mereven állt a pult előtt, és a földet nézte. Fáradt arcán bosszús kifejezés ült.

- Egyetlen ujjnyom sem használható. Megnézzem a pult üvegjét is? - kérdezte a technikus.

- Fölösleges - legyintett a főhadnagy. - A lábnyomok nem ide vezetnek. A gyűjteményünkbe csak a trafikos mancsainak nyoma kerülne.

- Min töröd a fejed?

- A töltényhüvelyt keresem.

A technikus nem kapcsol azonnal.

- Milyen hüvelyt?

- Amelynek magja az őrmesterben maradt, ha ugyan már ki nem operálták belőle.

Újból átnézték a helyiséget, de a keresett töltényhüvely nem került elő. A technikus azt tanácsolta, hogy nézzék meg a járdát is, hátha a tettes a küszöbről lőtt a rendőrré. Kint folytatták a lázas keresgélést. A többi rendőr is segített, de hiába, nem találtak semmit. A helyzet még rejtélyesebbé vált a lakóktól kapott információ után. Többségük fegyverdörrenésre, majd az azt követő csörömpölésre riadt. Kivétel nélkül azt állították, hogy egyetlen lövést hallottak. A rendőrök találtak egy beteg embert is, aki az éjszakát ébren töltötte, sőt hallotta az utcáról az őrmester kiáltását, amikor felszólította a betörőt, hogy jöjjön ki. Ő is csak egy lövést hallott.

A főhadnagy nemegyszer állt már szemben ilyen rejtélyesen induló ügygel. Arra mindig vigyázott, hogy ne bonyolódjon találgatásokba, csak a tényeket vegye figyelembe. Munkájához csak a bűnesetek rekonstruálása, a helyszíni szemle, a nyomok felkutatása és rögzítése tartozott. Maga a nyomozás már a nyomozócsoportra várt. De itt a tények is ellentmondásosak voltak. A két lövés egynek hangzott? Ilyet még a szélsőséges kriminalisztikai esetek példatára sem ismer.

A főhadnagy ismét rágyújtott, hogy rendbe szedje gondolatait.

- Egészen biztos, hogy a tettes a lövés után megtalálta és magával vitte a hüvelyt - vélekedett a technikus. - Hiszen ez érdeke volt. Vigyázott, hogy minél kevesebb áruló nyomot hagyjon hátra.

- Ez képtelenség.

- Micsoda? - csodálkozott a technikus.

- Hogy lövés után keresgélje. Erre a tettesnek nem volt ideje. Gondold csak el, milyen villámgyorsan pergett le minden... Lövésváltás az őrmesterrel, a következő percben feltűnik a közeledő szakaszvezető. Ekkor már kihalt az utca, sehol a menekülő tettes, a földön csak az őrmester feküdt.

- Nekem ez gyanús.

- Micsoda?

- Ez a hirtelen eltűnés - billegette a fejét a technikus. - Nem szívódhatott fel a tettes. Valamerre megpuolt, de vajon melyik irányba, hová?

- Amerre a kutya ment, az az irány jó - felelte a főhadnagy. Eldobta a cigarettát, és nyújtott léptekkel elindult a Felszabadulás tér irányába. A technikus a gépkocsi ülésére dobta a táskáját, és a főhadnagy nyomába eredt.

A következő sarkon megálltak. A szűk, csaknem sötét utca a Duna-partra vezetett.

- Csupán ötven méter a trafiktól - mondta a főhadnagy.

- Futva tíz másodperc.

- Kinek?

- Például nekem - felelte a technikus.

A főhadnagy alaposan felbecsülte a megtett utat.

- Neked igen, de nekem legalább húsz másodperc. Viszont köztünk tizenöt év van. A tettes lehetett fiatalabb, de idősebb is. A lövöldözés nincs korhoz kötve. - Ballonkabátjának zsebéből elővette a zseblámpát, és végigpásztázta az aszfaltot. Semmit sem talált, csalódottan kattintotta el a lámpát.

A technikus fázósan mocorgott.

- Átkozott idő. Vajon, merre járhatnak a nyomkövetők? Lehet, hogy Cézár kivitte őket a világból?

- Meglásd, nemsokára itt lesznek.

Mintegy végszóra léptek hallatszottak a Dunaparra vezető szűk utcából, emberi alakok bukkantak elő a sötétből.

- Ördögöd van. Ott jönnek - kiáltott fel a technikus, és öt számot kért a főhadnagytól, hogy megjátssza a lottón, hátha telitalálata lesz a pénteki húzáson.

A visszatérő rendőrök bőrig áztak. A tizedes rekedt hangon ismertette a megtett útvonalat. Megjegyezte, hogy Cézár várakozáson felül szerepelt, nagyon határozottan haladt. Ez igen fontos körülmény volt, mert a kutya határozottsága, nyugodtsága a nyomkövetés alatt mindig azt jelenti, hogy

érzi a szagot.

A főhadnagyot az érdekelte, hogy meddig jutottak el.

- A Duna-partra mentünk, a kettes villamos útvonaláig. A közelben egy eszpresszó van, de már este tízkor bezárt. Cézár egy gépkocsi-parkolóhelyre vezetett minket, ahol több gépkocsi állt.

- Talán valamelyik gépkocsihoz ment?

- Nem - rázta fejét a tizedes. - Bement ugyan a gépkocsik közé, de egy üresen hagyott helyen megállt, körbeszaglászott, aztán leült. Ott vesztette el a szimatot. A tettes valószínűleg gépkocsiba szállt.

- Akadt erre utaló nyom?

- Cézár viselkedésén kívül semmi, de valamit találtunk a földön.

- Éspedig?

- Egy golyót. Tessék - nyújtotta át a tizedes.

Pisztolyba való lőszer volt. Teljesen jó, használható állapotban. A hüvelyen nedvesség érződött, de egy parányi rozsdafolt vagy elszíneződés sem látszott rajta.

- Hol találták? - kérdezte a főhadnagy.

A tizedes elmondta, hogy a nyomkövetés félbeszakadása után alaposan körülnéztek a parkírozóhelyen. Még a gépkocsik alá is bevilágítottak. Az egyik kocsni alatt, a hátsó bal kerék előtt vette észre a löszert az egyik rendőr.

Az őrző, aki a golyót találta, nyugtalanul babrálta a derékszíjait.

- Milyen távolságra volt attól, ahol a kutya elvesztette a szimatot? - kérdezte a főhadnagy.

- Hát úgy ötméternyire - felelte az őrző.

Társaira nézett, azok bólintottak. - Igen, ennyire lehetett.

- Az üres hely mellett parkírozó gépkocsi alatt?

- Nem, a második gépkocsinál. Az első egy Moszkvics volt, a második Wartburg. Az alatt találtam.

A többi rendőr helyeselt.

A főhadnagy elmerülten forgatta a löszert, mintha azt várná, hogy megszólal.

- Héthatvanötös. Tedd el, majd csatoljuk a jelentéshez - mondta a technikusnak.

A technikus is megtapogatta a leletet. Figyelmesen nézte a hüvely alját, hátha valamilyen számot vagy jelet talál a gyutacs karimáján, de a fényes felületen egy karcot sem fedezett fel.

Visszaballagtak a trafikhoz, közben ezt az új tényt tárgyalták. Azt egyikük sem vitatta, hogy a lőszer összefüggésben kell legyen az elkövetett bűncselekménnyel.

- Egyáltalán nem csodálkoznék, ha a trafikban vagy legalább közvetlenül előtte az utcán találjuk meg. De a parkírozóhely innen elég távol van. Na jó, tudom, hogy a tettes arra menekült, de miért csak ott vesztette el? Miért olyan helyen, ahol már elég tiszta volt körülötte a levegő? Mert ha itt bukkanunk rá, akkor azt mondom, hogy a tettes ideges volt, elfeledkezett fegyverének állapotáról, s noha az már csőre volt töltve, ráismételt. Így a hátrahúzódó szán kidobta a már csőben levő löszert - mondta egy szuszra a technikus.

A főhadnagy kis ideig hallgatott, aztán ennyit mondott:

- A tettes a parkírozóhelyen gépkocsiba szállt.

- Tessék, beszélhetek, amennyit csak akarok - húzta el a száját a technikus.

- Nem figyelsz rám. Lelkesen fejtegetem elképzelésemet a lőszerőről, aztán amikor véleményedet várva elhallgatok, egyszerre csak egészen másról kezdesz beszélni. Ha nem vagy kíváncsi a véleményemre, legalább szólj, hogy ne beszéljek feleslegesen.

A főhadnagy a technikus bosszús képére pillantott, és önkéntelenül felnevetett.

- Figyeltem minden szavadat. Hidd el, jó a fejtegetésed a talált lőszerőről, csak én egy lépéssel már tovább mentem.

- És mi az a lépés?

- A tettes befejezte bűnös tevékenységét, és kocsival folytatta útját. Az általa visszahagyott lőszer inkább illik a befejezés elképzelésébe, mint a gépkocsiba történő beszállásba.

- Hogyhogy? Ez nem mindegy?

- Nem - felelte határozottan a főhadnagy. - Figyelj ide.

Magához intette az előbbi örvezetőt.

- Mondja csak, örvezető elvtárs, ha letelik a szolgálata és bevonul az örsre, a jelentéstétel után mit csinál?

A technikus várakozással nézett rá, kíváncsi volt, hová akar kilyukadni a főhadnagy, mit akar megmagyarázni.

- Leszerelek - felelte elképedve az örvezető.

- Ez hogyan történik?

Az örvezetőnek leesett az álla, a technikusnak pedig kikerekedett a szeme.

- Nem bolondultam meg - folytatta mosolyogva a főhadnagy. - Ismerem a leszerelés minden fázisát, csak mástól akarom most hallani.

Az örvezető nem hitt a kérdés komolyságában, zavartan topogott, szeme tétován rebbent az előtte állókra.

- Hát, először is... először is, lecsatolom a derékszíjat, kiveszem a fegyverem. A csövét a homokkal teli ládára irányítom. Előbb a tárat ugrasztom ki, majd hátrahúzom a szánt, amely kirántja a csőből a töltényt. Aztán...

- Köszönöm, ennyi elég - szakította félbe a főhadnagy.

A rendőr tisztelgett, és visszament a társaihoz, akik a gépkocsik körül várakoztak a további utasításra.

A technikus a földet nézte, és cipője orrával egy apró üvegdarabot hentergetett.

- Kettő null a javadra - jegyezte meg csendesen. - Erre valóban nem gondoltam. Igazad lehet. A tettes, mielőtt a kocsiba ült, kiürítette fegyverét. Azért ott és akkor, mert tisztának érezte a levegőt, és véget ért tevékenysége.

- Ez volt az én következő lépésem - válaszolt a főhadnagy. - Mindez akkor jutott eszembe, amikor a fejtegetésedet hallgattam. A fegyverrel bánni tudóknak ugyanis egy idő után vérévé válik a kezelési és biztonsági szabályok betartása. A tettes tudta, hogy nem lehet csak úgy zsebre vágni egy csőre töltött fegyvert, még akkor sem, ha biztosította. Ez idegesítő lehet, főleg vezetés közben. Valószínűleg nem vigyázott eléggé, s a golyó a földre esett. Biztosra veszem, hogy kereste, de nem találta. Esetleg elfogyott

a türelme, vagy valaki megzavarta.

- Talán egy gépkocsi érkezett a parkolóhelyre?

- Látod, most megint adtál egy jó ötletet. Pedig azt mondtad az előbb, hogy nem figyelek a szavaidra.

A főhadnagy intézkedett, hogy az egyik rendőrségi gépkocsi három rendőrrel menjen a Duna-parti parkolóhelyre, ahol a löszert találták. A gépkocsi parancsnokának - egy főtörzsőrmesternek - részletesen elmagyarázta a feladatot. Jegyezzék fel a parkolóhelyen álló személygépkocsik rendszámát, rádióon közöljék a központtal, onnan megkapják a tulajdonosok nevét, lakcímét. Keressék fel a gépkocsik gazdáit, kérdezzék ki őket, hogy milyen időpontban állították le kocsijukat, és azon az üres helyen, ahol a nyomozókutya elvesztette a tettes nyomát, nem láttak-e várakozó gépkocsit.

- És ha igen? - kérdezte a főtörzsőrmester.

- Érdeklődjék meg, milyen gyártmányú gépkocsi volt, a színét, különös ismertetőjelét. Legjobb volna, ha megtudnák a rendszámát, de azt aligha jegyezte meg bárki is. Világos a feladat?

- Értettem!

- Kellemetlen lesz, de minden gépkocsitulajdonost hívjanak le a parkolóhelyre. Ott kérdezzék ki őket. A helyszínen talán jobban emlékeznek - mondta a főhadnagy.

A technikusnak felvillant a szeme. A bonyolult ügyben végre van egy-két szál, amelyet követni lehet. A főhadnagy fel-alá sétált, szívta cigarettáját, és egész más érzések bujkáltak benne. Bár rábukkantak egy-két nyomra, de ez nagyon kevésnek látszott. Emlékezetéből megpróbált hasonló eseteket előszedni, de nem sikerült. Jó néhány fegyveres bűncselekményt elkövettek már, de ilyen jelentéktelent, mint ez a betörés, még soha. Olyan érzés hatalmasodott el rajta, hogy a látszat ellenére nem a megoldás felé, hanem éppen ellenkezőleg haladnak, és az út egy sötét alagútba visz.

A trafikos vékonydongájú, idős ember volt. Hosszú felöltőt viselt, fekete kalapot. Amint meglátta a kitört kirakatot, összecsapta a kezét.

- Jaj... jaj, biztosan elvitték, megloptak, kiraboltak. Mehetek a szociális otthonba. - Nem mozdult az úttest közepéről. Hirtelen minden átmenet nélkül káromkodni kezdett.

A főhadnagy nem tudta, nevéssen vagy dühöngjön.

- Szabadkai főhadnagy vagyok - mutatkozott be.

- Jaj, jaj megloptak - ismételte a trafikos, aztán kékeres kezét a füléhez tartotta.

- Mit mondott?

A főhadnagy nyelt egyet, és megismételte a nevét.

- Kuczera vagyok, Kuczera... Cézével kérem, egyszerűen cézével. - Kezet rázott a többiekkel is.

- Kérem, az ön segítségével szeretnénk megállapítani, hogy a tettes mit vitt el az üzletből. Ezért kértük ide - mondta emelt hangon a főhadnagy.

Az öreg keserves tekintetet vetett a körülötte állókra, s hirtelen, mintha puskából lőtték volna ki, berohant az üzletbe. A főhadnagy utána szaladt és rákiáltott:

- Ne nyúljon semmihez, csak mutassa meg, honnan, mi hiányzik.

Az öreg lázasan kotorászott a polc alsó részén. Két jókora albumot tett a pultra, s láthatóan megkönnyebbült. Arcán szinte kisimultak a ráncok.

- Mi van bennük? - kérdezte a főhadnagy.

- Bélyeg, uram! Töméntelen bélyeg. Negyven éve gyűjtögetem.

A technikus rezignáltan szólt közbe:

- Most már nem kell szociális otthonba menni.

- Nem, uram! - harsogta az emberke. - A gyűjteményem testvérek között is megér félmillió forintot. Csak véletlenül hagytam este a boltban, de többet nem teszem. Nem én.

A technikus a főhadnagyhöz hajolt.

- Na tessék, nem elég ez az ügy, ráadásul kifogunk egy hóbortos panaszost.

Nagy sokára sikerült csak lecsillapítani az idős embert, aki vézna karjával görcsösen szorította magához az albumokat. Megkérték, alaposan nézzen szét a trafikban, mondja meg, mi hiányzik.

Az öreg ide-oda szaladgált, kartondobozokba túrt bele, kihúzta a fiókot, közben állandóan motyogott, mintha a rendőrök ott sem lettek volna. Hirtelen megtorpant, szemét a falra meresztette, és mint egy eszelős, kacagni kezdett. Meggörnyedt, a térdét csapkodta. Amikor kissé lecsillapodott, a döbbenet rámeredő férfiakhöz fordult.

- Uraim! Ki látott még ilyent? Nézzék csak, mit vitt el az a nyomorult! Nézzék már! Egy levelezőlapot tépett le, egy levelezőlapot.

A pult melletti falon, amelynek tövében már felszáradtak a nedves lábnyomok, egy színes külföldi reklámtábla függött. Hófehér fogsorú, vigyorgó férfi jókora öngyújtót tart a kezében. Fölötte egy női fej sziluettje, szájában hosszú cigaretta. Az öngyújtón zöld betűkkel: MIAMI. A reklámtábla közepén színes levelezőlap egy darabja. A levelezőlapon tengerpart, zöld hullámok, pálmák, távolban egy modern szálloda felerésze, a többi leszakították.

A főhadnagy eldobta a cigarettát.

- Ennek a levelezőlapnak a felét vitte volna el a tettes?

- Igen, igen - nevetett még mindig a trafikos.

- Ki ragasztotta oda?

- Én, de csak azért, mert az is miami táj volt.

- Biztos, hogy a tettes tépte le?

Az öreg arcáról lefagyott a mosoly.

- Azt hiszik, hülye vagyok? Tegnap zárás előtt ragasztottam fel!

A főhadnagy most már tudta, hogy miért zsúfolódtak össze a nedves lábnyomok a fal tövében. Az előbbi rossz érzés jutott eszébe. Intett a technikusnak, kimentek az utcára.

Már elállt az eső, hajnalodott.

- No, ez cifrább ügy, mint hittem - mondta a főhadnagy, és nedves kalapját feltolta homlokára.

- A külföldi képeslap...

- Igen. Az ismeretlen tettes ezt akarta megszerezni. Most már értem, miért nem hallatszott másik lövés. Az ilyen alakok szeretnek csöndben dolgozni, hangtompítós fegyverrel.

- Igazad lehet - bólintott a technikus.

2.

Bana Dénes ezredes, a kémelhárítás vezetője délben már másodszor kérte magához az osztályvezetőket. A reggeli megbeszélésen ugyanis megállapodtak, hogy amint a technikai laboratóriumból választ kapnak, ismét megbeszéljük az éjszakai eseményt.

Egymás után érkeztek az osztályvezetők. Arcukon feszült kíváncsiság tükröződött.

- Zimonyi alezredes minden percben itt lehet a szakértői véleménnyel - jelentette be az ősz hajú ezredes. Ujjjaival idegesen dobolt az íróasztal üveglapján. Hajnalban telefonsengés ébresztette. A központi ügyelet vezetője tájékoztatta az esetről. Eleinte érdektelennek tartotta az ügyet, a feszültség csak akkor kezdett vibrálni benne, amikor egy Szabadkai nevű főhadnagy vette át a kagylót, és jelentette, hogy az ismeretlen a trafikból nem vitt el pénzt, értékes tárgyat, mindössze egy külföldi képeslapot akart megszerezni, amelynek csak a felét sikerült leszakítania. Még ott a telefon mellett rágyújtott, és azóta egyfolytában füstölt.

- Tudunk valami újabbat? Az őrmester magához tért már?

A nyakigláb Beck őrnagy felugrott.

- Jelentem, igen.

Az ezredes intett, hogy maradjon ülve.

- Az előbb kaptam a telefonértesítést a kórházban tartózkodó Kárpáti századostól - folytatta az őrnagy. - A műtét után az őrmester magához tért. Kárpátinak sikerült pár percet beszélni vele. A rendőr szerint elsőnek a betörő lőtt. De a lövést nem hallotta, csak a lángot látta. Elsütötte a fegyverét, a többire nem emlékszik.

- A golyót kioperálták?

- Igen. Zimonyi alezredeshez vittük vizsgálatra. Az az érzésem, hogy a lövedék mérete megegyezik a parkolóhelyen talált lőszer méretével.

Pintér Béla alezredes kért szót.

- Ezredes elvtárs! Magam is beszéltem a trafikossal, ezzel a Kuczera Istvánnal. Idős ember, a szenilitás jeleivel, bár olykor nagyon frissek a gondolatai.

- A képeslap a floridai tengerpartot ábrázolja?

- Pontosan Miami-t.

Az ezredes a homlokát ráncolta.

- Persze, nem biztos, hogy Amerikában adták fel. Ilyen képeslapot minden nyugat-európai nagyvárosban árusítanak, postára adhatnak. Igaz, Béla?

- Igen - bólintott Pintér alezredes. - De a levelezőlapot nem Kuczera Istvánnak címezték.

- Akkor hogyan került hozzá?

- Ez a legérdekesebb. Tegnap délelőtt a trafikban vásárolta egy öregasszonytól. Tizenöt forintot fizetett érte. Talán hallgassuk meg erről Kuczera vallomását.

- Tessék - mondta az ezredes, és érdeklődve hátradőlt a karosszékekben.

Pintér alezredes kisietett, és egy magnetofonnal tért vissza. Kisméretű készülék volt, alig nagyobb egy szivarosdoboznál.

Megindult a szalag.

- A Miami márkájú öngyújtó színes reklámtábláját a szállítvánnyal együtt kaptam. Nem különleges márka, kint külföldön amolyan tömegcikk. A táblán az eredeti szöveget papírcsíkkal leragasztottam, és magyar szöveget írtam rá. Gondoltam, így jobban reklámozhatom a vásárlók előtt. Tegnap reggel egy idős nő lépett az üzletbe. Egy csomag Speciál mosóport akart venni. Alkalmakként az Ikkában veszek néhány csomaggal, teljesen legálisan, hiszen ezt nem büntetik. Bejön ez a nő, és a mosópor árát tudakolja. Mondom neki, hogy egy húszas. Uraim, ez legális ár, két forintot keresek rajta. Ha az utánjárást is beszámítom, alig éri meg. Erre a nő elkezd alkudozni, hogy adjam neki tizenötért. Azt hittem, felrobbanok. Még én fizessek rá egy forintot? Hát azt már nem. Egy darabig vitatkoztunk, a nő a pultra tette a táskáját, és mint a süldőmalacot szokás, tapogatta a mosóport. Akkor vettem észre a táskájából kikandikáló külföldi képeslapot. A felirat ragadott meg, a Panoráma Miami. Még ötven darab öngyújtó volt a nyakamon. Nos, mindjárt arra gondoltam, hogy ez a képeslap milyen jól festene a reklámtáblán. Ez is Miami, az is Miami. Kértem az öregasszonyt, hogy kié a képeslap. Az övé, a lányától kapta külföldről, aki táncosnő és sokat utazik. Megvenném, mondtam, és ígértem érte két forintot. Rafinált egy öregasszony volt, csak nevetett az ajánlatomon. Azt válaszolta, hogy egy állandó vevője van, aki gyűjti a képeslapokat, persze csak a nyugati színes lapokat. Ez a vevő tíz forintot ad minden darabért. Lehet, hogy az öregasszony csak blöffölt, de én marha beugrottam. Megegyeztünk. Tizenötöt adtam a lapért. Közvetlenül zárás előtt visszajött az öregasszony. Kért, hogy adjam vissza a lapot, de addigra már jó erős enyvvel felragasztottam a reklámtáblára. Úgy vettem észre, hogy nagyon elkecseregett. Azt mondta, hogy annak az illetőnek, aki folyamatosan megvásárolja tőle a színes lapokat, éppen ez hiányzik valami sorozatból. Máris megharagudott rá, amiért nekem adta el. Félt, hogy ez a férfi többet nem vesz tőle lapot, márpedig neki szüksége van arra a néhány forintra. Esküszöm, visszaadtam volna a lapot, mert már rájöttem, milyen marhaság volt tizenöt forintot kidobni ilyen vacakért, de nagyon megfogta az enyv, nem tudtam levenni. Hajnalban rendőr jött a lakásomra, úgy dörömbölt, hogy felverte az egész házat. Betettek a kocsiba, és irány a trafik... Nem mondom, jól festett a kirakat.

A készülék kattánását hosszú csend követte. A levegőben cigarettafüst terjengett. Végül többen szólni akartak, de az ezredes leintette őket. Szükségtelennek tartott bármiféle vitát a képeslapról, amíg nincs kezükben a töredékről a szakértői vizsgálat eredménye.

Nyílt az ajtó, sötétkék ruhás, zömök, középkorú férfi lépett a szobába. Fehér inget viselt, nyakkendője öklömnyi csomóra kötve. Hóna alatt jókora mappát szorongatott.

Az ezredes elébe sietett, és szívélyesen kezét rázott vele.

- Már tükön ülünk.

- Elhúzódott a kioperált lövedék és a talált lőszer azonosítása.

Zimonyi alezredest mindenki ismerte. Becsülték a tudását, csodálták a szorgalmát. Vezetése alatt a technikai laboratórium már nem egy meglepő eredményt produkált, parányi nyomokról adott olyan véleményt, amely kimozdította a holtpontról a bűnesetek nyomozását. Csodákat persze a technikai laboratórium sem tudott tenni, de Zimonyi minden munkában felhasználta a különböző tudományágak legkorszerűbb vizsgálati módszereit, legújabb eredményeit.

Zimonyi üdvözölte a jelenlevőket, és helyet foglalt az egyik fotelban. A mappát a térdére fektette.

- Kérlek, ismertesd az álláspontodat - szólalt meg az ezredes. - Mi a helyzet ebben az ügyben?

- A félbetépett külföldi képeslapon a vegyszeres áztatás hatására gyanús mikropontokat találtunk - kezdte Zimonyi. - Nagyítás után egy számjegysor bukkant elő. Kétségtelen, hogy kémüzenet. Tessék a nagyítás.

A feszült csendben csak a mappa lapjainak zizegése hallatszott. Zimonyi felmutatta a képeslapról

készült lepedőnyi színes fotokópiát. A tenger fehértarajos, zöldeskék hulláma óriásira magasodott. A kétujjnyi szélességű fehérségben egy cigaretta vékonyságú számjegysor volt látható.

- Ez nem lesz könnyű ügy - mondta Zimonyi, és az ezredes íróasztalára tette a fotokópiát. Elmondta, hogy a mikropontok nem a szokásos vegyszerekben való áztatás hatására bukkantak elő. Már azt hitték, hogy a képeslap nem tartalmaz titkot, mivel jó néhány bevált oldatban áztatták eredménytelenül. Ekkor az egyik vegyész azzal a javaslattal állt elő, hogy megváltoztatja egyes vegyszerek keverési arányát, és ismételt próbát tesz. Két ilyen fürdőt készítettek, de már elsőben előtűntek a mikropontok.

Az ezredes a fotokópiát átadta az egyik osztályvezetőnek, akihez a rejtjeles üzenetek megfejtése tartozott.

- Azonnal fogjatok hozzá, hátha sikerül belőle valamit kiokoskodni. Állítsd rá a legjobb szakembereket. Természetesen nagyon sürgős.

Zimonyi ismertette a rendőrőrmestert megsebesítő lövedék és a parkolóhelyen talált lőszer azonosításának eredményét. Mindkettőt aprólékos vizsgálatnak vetették alá. Először a mag acélköpenyének a szilárdságát állapították meg, majd a deformálódott lövedékét. A kettőt egybevetették, az acél szilárdsága egyezett. Hasonló módszerrel vizsgálták az acélköpenyt kitöltő ólmot. Ennek összetétele is azonos volt.

- Tehát mindkét golyó ugyanabból a szériából való? - kérdezte az ezredes.

- Igen.

- Miféle gyártmányú lehet?

Zimonyi megvakarta az üstökét, aztán tehetetlenül széttárta a karját.

- Könnyebbet kérdezz. Nem tudjuk, milyen gyártmány. Ezt nagyon nehéz megállapítani. Csak találgathatunk, de a találgatás titeket nem elégíti ki.

- Mégis, mire tippelnél?

- Arra, hogy valamelyik nyugati országban készítették - válaszolt Zimonyi, és a szeme huncutul csillogott.

Bana ezredes arcán reggel óta most először futott át mosoly. Megérdeklődte az osztályvezetőktől, hogy akarnak-e kérdezni valamit a technikai laboratórium vezetőjétől.

Pintér alezredes arra volt kíváncsi, hogy a revolverekhez használt hangtompító szerkezetek milyen nagyságúak.

- Már mint a hosszúságuk? - kérdezte Zimonyi.

- Igen! Egészen pontosan azt szeretném tudni, hogy a héthatvanötös revolverhez, amelybe a talált lőszer beleillik, milyen hangtompítót alkalmaznak.

Zimonyi készségesen felsorolta az általa ismert nyugati gyártmányú hangtompítókat. Megjegyezte, hogy csak a régebbieket ismeri tüzetesen, az újabbakat nem mindet. Ezeknek a hosszúsága tizetöt-húsz centi között váltakozik.

- A hangtompítót, amely egy hosszabb dob, felerősítik a revolver csövére. Az a nagy hátránya, hogy akadályozza a pontos célzást. Persze kis távolságra, mint például az őrmester esetében, eredményesen lehet használni. Ez érdekelt?

- Igen, ez - bólintott Pintér. - Ugyanis nagyon érdekes az a körülmény, hogy a környező házak lakói csak egy lövést hallottak.

Az ezredes előrehajolt a karosszékekben.

- Beck is ezt támasztotta alá. Egyik embere beszélt már a sebesült őrmesterrel, aki azt állítja, hogy csak a lövés lángját látta.

- Vigyázzunk - intett óvatosságra Zimonyi -, a sérült ember nem mindig pontosan emlékszik vissza a történetekre.

- Ez igaz - ismerte el az ezredes.

Pintér kitarzott álláspontja mellett, mert a tanúk között egy sem akadt, aki két lövést hallott volna. Még az a beteg ember sem, aki átvirrasztotta az éjszakát. - Erre a mozzanatra csak azt a magyarázatot tudom elfogadni, hogy a tettes hangtompító revolvert használt. Mondd, a héthatvanötös fegyver és a hangtompító együtt milyen hosszú lehetett? - fordult Zimonyihoz.

- Harminc-harmincöt centi.

- És ezt csak úgy zsebre vágthatják?

- Elvileg igen, gyakorlatilag azonban egy felöltő zsebében is nehéz elhelyezni.

Bana ezredes az íróasztalra könyökölt, és figyelte a vitát. Egyetértett osztályvezetőjének a fejtegetésével.

Pintér még egy valószínű feltevessel támasztotta alá az álláspontját. Elmondta, hogy szerinte a parkolóhelyen talált lőszer úgy került oda, hogy a tettes, mielőtt a gépkocsiba ült és elhajtott, ürítette a fegyverét. Hivatkozott a helyszíni szemlét lefolytató rendőrtisztnek a véleményére, akinek ugyanez a feltevése, csak más szemszögből magyarázza?

- Te pedig a hangtompítóra építed a magadét - mondta Zimonyi.

- Igen.

- Nem rossz feltevés. Egyrészt megmagyarázza, hogy az őrmester és a tanúk miért hallottak csak egy lövést. Az is igaz, hogy amennyiben a tettes hangtompítót használt, mielőtt fegyverét eltette, okvetlenül levette a cső végéről a dobot. Ehhez azonban üríteni kellett a fegyvert, ha biztonságban akarta a műveletet elvégezni, és így került oda a lőszer.

A technikai laboratórium vezetője elmondta, hogy a tettes a reklámtáblára ragasztott képeslapot késheggyel próbálta leválasztani. A késhegy jellegzetes nyoma jól látható a tábla kemény felületén.

A tábla felnagyított fotókópiái is előkerültek a mappából.

- Szerencsére a szolgálatos rendőr megzavarta a tettest, máskülönben sikerül lefeszegenie az egész képeslapot. De abban már pechesek voltunk, hogy a tettes - szerintem teljesen véletlenül - éppen azt a részét kaparintotta meg, amelyen a cím szerepelt.

- Tehát nem tudjuk annak az öregasszonynak a nevét és a címét, akinek a képeslapot küldték? - egyenesedett fel az ezredes.

- Sajnos, nem.

- És a megmaradt részen milyen szöveg van?

Zimonyi beletúrt a mappába, újabb kópiát vett elő.

- A szokványos üdvözlő szövegnek a töredéke. Az aláírás viszont teljes: Edit!

Bana ezredes Pintérhez fordult.

- A trafikos ekkor látta először ezt az öregasszonyt?

- Igen. Nem emlékszik, hogy valaha is látta a trafikban.

- A környéken sem látta? - kérdezte az ezredes. - Például amikor az üzletet nyitotta vagy zárta?

- Nem. A környék lakóit nagyjából ismeri. Napközben, amikor kevés a vásárló, kibámul az utcára, de ezt az öregasszonyt soha nem látta. Egyébként a trafikost még reggel kioktattuk, hogy senkinek sem beszélhet a letépett képeslapról. Ha újra felbukkanna az idős asszony, akitől a képeslapot vásárolta vagy pedig valaki a képeslapra terelné a beszélgetést, akkor nyomban jelentse.

Az alezredes mindezt azzal indokolta, hogy vagy maga a tettes, vagy pedig a megbízottja esetleg érdeklődik a rendőrségi vizsgálatról. Hiszen nyilvánvalóan izgatja, hogy egyáltalán észrevették-e a letépett képeslapot, és ha igen, milyen jelentőséget tulajdonítottak neki.

- Mindez nagyon jó, csak kevés - mondta az ezredes. Rágyújtott, aztán Pintérre nézett. - Igen, ez kevés, Béla - ismételte Bana ezredes. - Valamivel többet kell tennünk.

A többiek csendben figyeltek.

- Ezen a képeslaptöredéken van még valami - szólalt meg Zimonyi alezredes -, ami nem tartozik ugyan az üdvözlő szöveghez, de talán fontos lehet.

A jelenlevők mintegy vezényszóra, egyszerre a laboratórium vezetője felé fordultak.

Az ezredes hosszan maga elé fújta a füstöt.

- Még mit főztél ki a boszorkánykonyhád?

- A képeslapon levő szöveget golyóstollal írták - bökött a kópiára Zimonyi. - De ide, a sarkába, ceruzával kétszer három számot jegyeztek fel. Egy telefonszámot.

Bana ezredes alaposan megnézte a fotokópiát. A vékony számokból valóban telefonszámra lehetett következtetni. Feljegyezte a számot, és a papírdarabot átnyújtotta Beck őrmagynak.

- Azonnal meg kell tudni ennek a számnak a gazdáját. Most nyomban nézz utána.

Beck kisietett a szobából.

- Egészen biztos, hogy hazai, illetve budapesti hívószám - folytatta az ezredes. - Nyugaton több számjegyűek a hívószámok. Bár az osztrákoké is hatszámjegyű, de kettesével tagolják, vagyis két kötőjelet használnak. Mondd - fordult Zimonyihoz -, van még valamilyen felfedezésed? Ki vele, mert leharapom a fejed, ha csak félóra múlva rukkolsz elő a következővel.

- Nem akartam egyszerre rátok zúdítani minden felfedezésünket - nevetett Zimonyi. - Csak szép lassan, hogy legyen időtök a tények megemésztéséhez és értékeléséhez.

Az ezredes visszatért a félben maradt témához, Pintér intézkedéseire. Hangsúlyozta, hogy Kuczera kioktatása elégséges ugyan, de egyáltalán nem megnyugtató. Valami mást is kell tenni.

- Esetleg tartsuk megfigyelés alatt a trafikot? - kérdezte Pintér alezredes.

- Ez már valamivel jobb ötlet, de önmagában kevés. Ki ad nekünk jelet, hogy melyik személy érdekes számunkra?

- Kuczera.

- Ez a megoldás nem megnyugtató, mert az öreg a nagy izgalomban mindent elronthat. Márpedig nekünk észrevétlenül kell az illető nyomába szegődnünk.

Az alezredes magában igazat adott a főnökének. Valóban nem szerencsés dolog az öreg trafikosra bízni mindent. Valami mást kellene kieszelni.

- Nekem lenne egy javaslatom erre vonatkozóan - szólalt meg Beleznay Gábor őrnagy, aki eddig szótlánul ült.

A felderítők osztályvezetője sovány, beesett arcú férfi volt. Mélyen ülő szemében állandó nyugtalanság vibrált. Az egész embert makacsság, szívósság jellemezte.

- Halljuk. Mi volna az? - kérdezte az ezredes.

- Javaslatom természetesen a figyelésre épül, csak ezt a Kuczerát kikapcsolom belőle. A trafikban elrejtünk egy adóberendezéshez kapcsolt mikrofont. Két vevőkészülékes kocsit a közelben állomásozunk. Azért kettő, mert ha az egyik követ valakit, a másik a helyszínen maradhat. A mikrofon a gépkocsiba továbbítja a trafikban zajló beszélgetéseket. Amennyiben valamelyik vevő számunkra érdekes, követjük, megállapítjuk személyazonosságát.

Az ezredesnek tetszett a terv, engedélyezte végrehajtását. Beleznay Pintér alezredessel tanácskozott, aki ismerte a trafik berendezését, hogy hova lehetne elrejtetni a mikrofont és mikor.

- Van időnk, ma ugyanis későbbben zár a trafik, mert beüvegezik a kirakatot - mondta Pintér.

Beleznayt az érdekelte, hogy a trafikban van-e nyilvános telefonállomás.

- Van.

- Akkor nincs semmi problémánk. Majd azt az időpontot választjuk, amikor az üvegesek is dolgoznak. Minél nagyobb a felfordulás, annál jobb. Az öreg trafikosnak megoszlik a figyelme, észrevétlenül el tudjuk helyezni a mikrofont és az adót.

Beck őrnagy tért vissza, egy cédulát tett az íróasztalra. Az ezredes a papírra pillantott, aztán az őrnagyra.

- Ez biztos?

- Igen.

Bana csalódottan látszott. Habár nem várt a telefonszámtól bombasztikus eredményt, titkon mégis abban reménykedett, hogy a szám lakás lesz, és az idős asszony nyomára vezet. Rezignáltan közölte, hogy a telefonszám a körúti Fény Áruházé.

Pintér megkérdezte, hogy nem valamelyik irodának a közvetlen vonala-e. Ha ugyanis az lenne, lényegesen leszűkülne azoknak a személyeknek a köre, akiket ezen a számon el lehet érni. Beck őrnagy izgatottan belelapozott a telefonkönyvbe, és csalódottan közölte, hogy a szóban forgó szám mellett csillag van, tehát az áruház központi hívószáma.

- Semmi baj - szólalt meg Bana ezredes. - Ez a telefonszám komoly nyom. Ezt a számat felgombolyítjuk. Lehet, hogy így jutunk el az idős asszonyhoz, aki a képeslapot kapta. De az is előfordulhat, hogy ennek a telefonszámnak az alapján derítjük fel azt az ismeretlen képeslapgyűjtőt, akit az idős asszony a trafikosnak említett. Csüggedésre nincs semmi okunk, hisz kezdetnek elég sok tény áll a rendelkezésünkre. - Pillanatnyi szünetet tartott. Beidegzett mozdulattal nyúlt a cigarettásdobozhoz, amikor az asztalán váratlanul megszólalt a telefon. Mérgesen kapta fel a kagylót.

- Mondtam már, hogy senki se zavarjon.

A titkárnő nyugodt hangon közölte, hogy a főkapitányságról keresik az éjszaka történt ügyben. Rendkívül fontos.

- Az más, kapcsolja be.

A jelenlevők sejtették, hogy a hívás összefügg a történetekkel. A főnök arcát fürkészték, hátha sikerül róla leolvasni valamit, amiből következtetni tudnak az újabb fejleményre.

Az ezredes hosszan hallgatott, olykor bólintott, mintha helyeselné a hallottakat, aztán hirtelen az íróasztalra csapott.

- Tartsák ott, azonnal küldök egy embert. Részletesen kihallgatjuk. Ez igen fontos körülmény... Köszönöm, rendben van.

Letette a kagylót, és utasította Beck őrnagyot.

- Valakit azonnal küldj át a főkapitányságra. A bejelentő irodán jelentkezett egy orvos, doktor Icsész Pál. Az éjjel kihallgatták őt a rendőrök, mert a gépkocsija azon a parkolóhelyen állt, ahol a löszert megtalálták. Akkor azt mondta, hogy még este kilenckor lezárta a kocsiját. A kérdéses helyen pedig nem látott gépkocsit. Most azonban mást mond. Ott, ahol a nyomozókutya elvesztette a szimatot, látott egy személygépkocsit. Mindez éjszaka háromnegyed egykor történt, percekkel az őrmester lelövése után. Ez az Icsész doktor kissé italosan vezethette a kocsiját, mert amikor a rendőrök kikérdezték, érződött rajta az alkohol. Félt a felelősségrevonástól, nem merte bevallani, hogy nemrégén érkezett csak a parkolóhelyre. Így hát azt füllengette, hogy már este lezárta a kocsiját. Később gondolkozhatott a dolgon, esetleg értesült a súlyos bűncselekményről, mert most segíteni akar.

Beck őrnagy intézkedett, hogy egy elhárítótiszt menjen át a főkapitányságra, és hallgassa ki az orvost. Bana ezredes pedig összefoglalta az eddigi tényeket.

Azt a következtetést vonták le, hogy nem egy kémmeleg, hanem egész kémhálózat állnak szemben. Le kell leplezniük bűnös tevékenységüket, ki kell deríteni, hogy kik a részvevők. A kémhálózat mellett szól, hogy az eddigi akciókban több személy tevékenységét lehet sejteni. Magának a mikropontos kémüzenetnek is közbeiktatott személyeken kellett eljutnia rendeltetési helyére. Egy ilyen közbeiktatott személy volt az idős asszony, aki külföldön élő lányával levelezett.

Abban egyetértettek, hogy ez az idős asszony nincs beavatva a kémhálózat titkába, hiszen azzal az ürüggyel szerezték meg tőle a címére érkezett képeslapokat, hogy gyűjtik, sőt, jó pénzt adtak értük. Ez egészen nyilvánvalónak látszott, hiszen az öregasszony a legutóbbi képeslapot eladta a trafikosnak, majd amikor közölte a "gyűjtővel", s az bizonyára felháborodott ezen, visszament a trafikoshoz, megpróbálta visszakérni a lapot, nehogy elveszítse állandó vevőjét.

Amikor a kémek látták, hogy másképp nem juthatnak hozzá, betöréssel akarták megszerezni a számukra bizonyára rendkívül fontos lapot, de a szolgálatos rendőr ébersége miatt csak felerészben sikerült. Vajon miért vállaltak ekkora kockázatot? Ha ugyanis belenyugodnak a képeslap elvesztésébe, nem történt volna semmi! A képeslap továbbra is ott függött volna a trafikban, és a kutya sem törődött volna vele. A kémhálózat viszont vállalta azt a kockázatot, hogy a kémelhárítás esetleg felfigyel. De vajon miért?

Pintér alezredesnek az volt a véleménye, hogy a kémhálózat a képeslap elvesztésekor pánikba esett. Az ügynökök attól féltek, hogyha a mikropontos képeslap az illetékes szervek kezébe kerül, a vesztüket okozhatja. Ezért elkövették azt a hibát, hogy közönséges bűncselekményhez folyamodtak.

Beck őrnagy is hasonlóan vélekedett, Bana ezredes viszont egészen másképpen látta a dolgokat.

- Nem szabad lebecsülni az ellenfelet, és azt hinni, hogy egy véletlen körülmény folytán azonnal pánikba esik, hibát hibára halmoz - mondta az ezredes. - A kémhálózat egész eddigi tevékenysége, amit csak sejtünk, alapos szervezetségre, hidegvérű számításra és gondos, minden körülményt figyelembe vevő felkészültségre vall. Ezt bizonyítja az a mód, ahogyan az üzeneteket külföldről küldik, közbeiktatott személyek címére, akik talán semmit sem tudnak, semmit sem sejtnek, mint például ez az idős asszony. Talán nem hidegvérű számítás fedésnek egy képeslapgyűjtőt beállítani? Mi a biztosítékunk arra, hogy ez az ismeretlen gyűjtő csak ettől az idős asszonytól vásárolt képeslapokat? Semmi. Lehet, hogy nem egygel állt és áll jelenleg is kapcsolatban. És itt van az a személy, aki betört a trafikba, és lelőtte az őrmestert. Talán nem készült fel a bűncselekmény elkövetésére? A közelben ott várakozott a gépkocsi, amivel aztán

elmenekült. A hangtompítós revolvert vajon miért vitte magával? Mert minden körülményre, előre nem látható akadályra is számított. Nekem az a véleményem, hogy ez a kémhálózat nem ijedségében vállalta a betörésnek a kockázatát. Nem bizony. Egyetlen okot tudok csak elképzelni. Éspedig azt, hogy feltétlenül szüksége volt erre a kémüzenetre. Lehet, valami sürgős utasítást várt, vagy az ezen levő rejtjeles üzenet kiegészítője egy korábbinak. Ki tudja? Csak találgathatunk... Hol van most a reklámtábla?

- Nálunk, a technikai laboratóriumban - felelte Zimonyi alezredes.

Bana ezredes Pintérhez fordult.

- Azonnal vigyék vissza a trafikba, akasszák a helyére a képeslappal együtt. Ne ébresszünk gyanút bennük. Elég, ha valamelyikük bemegy az üzletbe, és meglátja az üres falat, még kérdezősködni sem kell, máris sejtheti, hogy kik és miért vitték el. A trafik most nyitva van?

- Még nincs, leltároznak. Persze csak formaságból, mert az áruhoz nem nyúlt a tettes.

- És mikor nyit?

Pintér alezredes a jegyzetömbjére pillantott.

- Majd csak késő délután, amikor beüvegezték a kirakatot.

- Addigra legyen a helyén a tábla, és a figyelés is induljon meg. Nincs vesztegetni való időnk - mondta az ezredes. Meghatározta az elhárítás előtt álló feladatokat. - A jelenleg rendelkezésre álló tények alapján a felderítés kétirányú. Ahhoz, hogy a kémhálózat nyomára bukkanjunk, munkánkat az idős asszony kilétének a felderítésére, valamint a Fény Áruházra összpontosítjuk. Az utóbbit egy elhárítótisztre bízom. Neki az lesz a feladata, hogy bent az áruházban tevékenykedjen. Állapítsa meg, hogy az áruházi telefonszámnak milyen köze lehet a kémhálózathoz. Akad-e ott olyan személy, aki külföldi képeslapokat gyűjt. Az áruházon belüli felderítést teljes egészében ez az ember végzi. Mi csak a külső munkát és a menet közben felmerülő dolgokat intézzük. Persze az elhárítónknak teljes titokban kell dolgoznia. A legkisebb hiba részünkről végzetes lehet rá. Az áruházba beépült elhárítótiszt csak velem tartja a kapcsolatot.

- Személy szerint kire gondol, ezredes elvtárs? - kérdezte Pintér.

- Hódra!

A jelenlevők mind ismerték azt a bonyolult ügyet, amelyet a fiatal főhadnagy derített fel. A Központi Kutató Intézetből információk szivárogtak Nyugatra, sőt egy fontos találmány műszaki leírása is kikerült. Bana ezredes akkoriban egy kezdő, de igen leleményes és talpraesett elhárítót bízott meg a feladat végrehajtásával. A főhadnagy a Hód fedőnevet kapta, és több mint félévig dolgozott az intézetben, amíg sikerült lelepleznie azt a veszedelmes kémet, aki gyilkosságoktól sem riadt vissza, csak hogy megszerezze az újabb kísérletek leírását a hírhedt amerikai kémszervezet, a CIA számára.

- Az áruházban csak egy ilyen ember tevékenykedhet - folytatta az ezredes. - Kétségtől nehezebbek a körülmények, de ahhoz, hogy a feladatot mégis megoldjuk, éppen ilyen emberre van szükségem. Már holnap reggel intézkedem, hogy Hód az áruházba kerüljön.

Beck őrnagy beosztottja visszaérkezett a főkapitányságról. Azonnal beszámolt az orvos kihallgatásáról.

- Icsész doktornak egy világos nyolcötvenes Fiatja van. Ittas volt egy kicsit, de mindenre határozottan és tisztán emlékezett. Éppen beállt a parkolóhelyre, amikor az előtte levő sorból egy gépkocsi hirtelen elindult. A vezető nagyon siethetett, mert még a városi világításról is elfelejtkezett, leoltott lámpákkal ment egészen a sarokig. A véleményem az, hogy nem is akarta bekapcsolni a világítást, éppen az orvos miatt.

- Milyen gépkocsi volt? - kérdezte az ezredes.

- Jelentem, Volkswagen.

- Rendszám? Ismertetőjele?

- A doktor különösebben nem nézte meg, mert nem tulajdonított neki jelentőséget. Az biztos, hogy magyar rendszáma volt. Az orvos figyelmét csak az keltette fel, hogy a Volkswagen hirtelen indult, és a vezető később kapcsolta be a világítást. Annyit azonban megjegyzett, hogy a gépkocsi hátsó üvege nagyablakos volt és a karosszériának valamilyen világos színű a festése. De, hogy ez a szín zöld, fehér vagy esetleg drapp, azt már nem tudta megmondani. Egy apróság viszont feltűnt neki.

- Mi ez az apróság? - kérdezte az ezredes.

- Egy zsuzsu.

- Zsuzsu?

- Igen, így nevezik az autósok azt a kabalatárgyat, ami a gépkocsiban lóg. Sokan előszeretettel függesztenek fel belülről az ablakra babákat, miniatűr állatfigurákat. Az orvos Fiatjának a reflektora egy pillanatra rávetődött az induló gépkocsi hátuljára.

Az ezredes újabb cigarettára gyújtott.

- Konkrétan, mi volt ez a nyavalya, ez a zsuzsu?

- Ezt ő sem tudja, csak azt látta, hogy valami függött ott, és feltételezte, hogy az apró tárgy valamilyen zsuzsu volt.

Bana ezredes érdeklődése lelohadt. Pedig nem volt türelmetlen. A hosszú évek óta végzett kémelhárító munka tapasztalata megtanította arra, hogy a legnagyobb nyugalommal kell számba venni a tényeket, az adatokat. Mindent többször értékelni, és csak a figyelemre érdemeset beilleszteni a felderítés láncába. Ilyen mozaikokból rakták össze végül az események képét. Ezért soha nem bízott semmit sem a szerencsére. Persze véletlenek, váratlan események közbeavatkozhattak, keresztülhúzhatták az előzetes számításokat. Ez ellen csak úgy védekezhetek, hogy sokoldalúan, több irányból ellenőrizték a rendelkezésre álló adatokat.

- Induljunk el ezen a nyomon is. Próbáljunk meg a nyomára bukkanni ennek a kocsinak, bár a rendelkezésre álló adatok igencsak hiányosak - mondta az ezredes.

A megbeszélés késő délután ért véget. Beleznay őrmagy emberei elindultak a trafikhoz. Maga az osztályvezető is velük tartott, hogy a helyszínen szervezze meg a figyelést.

Késő este Bana ezredes lakásán csengett a szolgálati telefon. Beleznay jelentkezett a trafiknál álló egyik gépkocsiból. Közölte, hogy a trafikban érdekes beszélgetés zajlott le. Egy férfi hosszan faggatta az öreg trafikost az éjjel történt eseményről, majd a reklámtáblán levő félig letépett képeslapról érdeklődött.

- Követték? - kérdezte az ezredes.

- Igen. A trafiktól levő harmadik utcában bement egy házba. Ott lakik. Megállapítottuk a személyazonosságát, az adatait.

- Ki ez a férfi?

- Romhányi József, harmincöt éves. Nős, a feleségével lakik, aki bármixernő. A férfi foglalkozása gondnok...

- Hol dolgozik? - vetette közbe az ezredes.

- A Fény Áruházban.

3.

A Fény Áruház nem tartozik a nagy áruházak közé. Az épületnek régebben csak két emelete volt, de idővel még egy emeletet húztak fel rá.

Az áruház főbejárata a Körútra nyílt, a személyzeti bejáró egy mellékutcára. Itt bonyolódott az áruszállítás is. Az alkalmazottak érkezése, távozása, valamint a folyamatos szállítás nem zavarta az áruház forgalmát.

Az épületnek a mellékutcára eső részén három emeletet foglaltak le az irodák. Ezt a szárnyat teljesen elrekesztették az áruháztól. Az irodai lépcsőházat minden emeleten vasajtó kötötte össze az áruházi résszel, de ezeket a földszinti ajtó kivételével, állandóan zárva tartották. Csak akkor nyitották ki, ha árut hoztak fel a raktárból. A földszinten voltak a női és a férfiöltözők, a mosdók, a telefonközpont és egy-két irodahelyiség. A személyzeti bejárat üvegezett ajtajánál, a folyosó elején portásfülke állt. Az utcára néző ablakát belülről vasrács védte, folyosó felőli oldalát pedig üveg borította. A portás állandó figyelemmel kísérhette a bejáratot, a folyosón levő blokkolóórát. A folyosóról három ajtó nyílt a pincébe. A nagyobbik, a kétszárnyas, a raktárba vezetett, a másik kettő pedig a javítóműhelybe, illetve a kazánházba. A kazán állandóan üzemelt, de most, tavasszal csak az öltözőknek adott meleg vizet.

A Fény délelőtt tíztől este hét óráig tartott nyitva. A nyitást és a zárást szabályok rögzítették, mindkettő szertartásosan zajlott le. Este hétkor bezárták a főbejáratot, az osztályvezetők ellenőrizték az áruház félreeső szegleteit, a mosdókat, nehogy valakit bezárjanak. Ezután az eladók a földszinti ajtón át távoztak. Utolsónak az osztályvezetők léptek ki. Ekkor lezárták a földszinti ajtót, a kulcsot átadták a portásnak. Az éjszakai portás ugyanis egyben éjjeliőri teendőket látott el. Feladatkörébe tartozott az áruház zárainak, biztonsági berendezéseinek ellenőrzése. Minden második órában kinyitotta a vasajtót, bement, végigjárta az emeleteket. A pénztáraknál ellenőrző órák voltak a falra szerelve. A megadott időpontokban az órák gombját a portásnak meg kellett nyomni. Reggel aztán kivették belőlük a papírszalagot, amely az időpontokat rögzítette. Így ellenőrizték, hogy az éjjeliőr ellátta-e a feladatát. Reggel kilenckor az éjszakai portás átadta a vasajtó kulcsát az ügyeletes osztályvezetőnek, aki rendszerint az igazgató vagy az igazgatóhelyettes kíséretében előbb végigjárta az emeleteket, majd engedélyezte a nyitást. Az alkalmazottak elfoglalták a helyüket, előbb létszámenőrzés következett, majd pontban tíz órakor kitarult a főbejárat.

Az irodák már jóval előbb benépesültek. A tisztviselők fél kilenckor kezdtek. A portás már reggel nyolckor kinyitotta a személyzeti bejáratot.

Szabó Sándor rendész már az első naptól fogva igyekezett megismerni az áruházat, azokat a rendeleteket, utasításokat, amelyek az áruház munkarendjét szabályozták. Az Áruházi Igazgatóságtól hozta a kinevezését. A rendészi feladatokkal tökéletesen tisztában volt, de meg kellett ismerkednie az épülettel. Napokig járta az áruházat, a pincéket, a raktárakat. Az utóbbiak okozták a legtöbb gondot, mert labirintusra hasonlítottak. Ezután megismerléte az épület biztonsági berendezéseit, zárait. Már az első hét után több javaslatot tett záruk kicserélésére, új biztonsági berendezések felszerelésére. Javaslatait nem nagy lelkesedéssel fogadták.

- Ide figyeljen, fiatalember - mondta Tóth igazgató. - Szépek az elgondolásai, de jelenleg nem megvalósíthatók. Különbösen is, itt még nem történt nagyobb lopás, betörés vagy ehhez hasonló. Eddig tökéletesen megfeleltek a meglévő biztonsági berendezések, záruk. Legalábbis azóta, amióta itt vagyok. - Rámosolygott helyettesére, és ujjával megkopogtatta íróasztalának szélét. - Szóval nem kell itt különleges dolgokat feltalálni, csupán rendészkedni, azt is hétköznapián, kerülve minden szenzációt.

Szabónak már a nyelve hegyén volt a kérdés, hogy a hétköznapiágon vajon mit ért az igazgató, de

meggondolta magát.

- Az említett záruk már elavultak.
- Amelyik rossz, azt majd megjavítja a lakatos.

Szabó reménykedő pillantást vetett az igazgató mellett álló helyettesre, de annak egy arcizma sem rezdült.

- Nincs pénzünk. Egy vasunk sincs semmiféle biztonsági berendezésre. Le vagyunk gatyásodva - jelentette ki mosolyogva az igazgató, de hangja már ingerülten csengett.

- Mikor terjesszem fel újból a javaslataimat?

- Nézze, fiatalember, isten malmai lassan örölnek. Alkalomadtán visszatérünk rájuk - mondta Tóth Sándor igazgató.

Ötven év körüli, testes, alacsony férfi volt, de a koránál többnek látszott. Nagy gonddal elválasztott ritka haja közléről úgy festett, mint a kiterített pókháló.

Szabó halkán köszönt, és kifordult az ajtón. Keserű csalódást érzett. Azt már korábban megsúgták neki, hogy az igazgatóval nem könnyű zöldágra vergődni. Olyan ember, aki a nyugalmat szereti, nem kedveli a problémákat, mindig lerázza az okvetetlenkedő munkatársakat. Szabó tehát felkészült erre a beszélgetésre, de abban bízott, hogy az igazgató mégis belátja, hogy neki van igaza. Jó jelnek tartotta, hogy jelen lesz az igazgatóhelyettes is. Állítólag Somos Pál az áruház esze, a jó intézkedések kiigazolója és szükség esetén a villámhárító is. A nehéznek ígérkező tárgyalásokra mindig Somos járt el. Tóth igazgató inkább az áruházon belüli dolgokkal foglalkozott. Úgy látszott, hogy a vezetés teljes egészében kettészakadt. Somos Pál a külső, üzleti vonalat vitte, de a véleménye azért belső dolgokban is sokszor befolyásolta Tóth döntéseit. Ebben reménykedett Szabó, de hiába. Somos nem állt mellé, pedig jól tudja, hogy a záruk többsége már elavult, és a biztonsági berendezések sem tökéletesek.

A rendész irodája a földszinten volt. Egy kis zug, két székkal, apró íróasztallal. Az ablaka a vakudvarra nyílt, ezért állandóan égett benne a villany.

Szabó bedobta a javaslatot az egyik fiókba, és töprengve üldögélt. Időre volt szüksége, hogy megeméssze első kudarcát. Nem értette, miért nincs pénz a beruházási keretből a zárcserék elvégzésére. Úgy tudta, hogy erre mindig biztosítanak anyagi fedezetet. A szomszéd helyiségből áthallatszott a telefonközpontos lány hangja, amint a hívó felet a kívánt mellékállomásra kapcsolta. A lány mindig megismételte a kért felet, így Szabó, ha a szobájában volt, egy pillanattal előbb tudta meg, hogy őt keresik, mint ahogy megcsörrent az asztalán a készülék.

A töprengésből kopogtatás riasztotta fel, az ajtórésen a gondnok dugta be a fejét.

- Nem zavalak?
- Dehogy. Gyere be - mondta Szabó.

A harmincöt éves Romhányi jóképű férfi volt. Halántéka erősen ősült, de az arcán nem volt ránc, sem szarkaláb a szeme körül. Ha beszélt, előreugró álla alig mozdult, keskeny ajka éppen hogy szétnyílt. Foga között szűrte a szavakat. Mindig vakítóan fehér inget, sötét nyakkendőt viselt. Munkahelyén fehér köpenyben járt. Szabóval szemben mindig készségesnek mutatkozott. Már az első napon végigvezette az áruházon, segítette megismerni a körülményeket. Együtt állapították meg, hogy rosszak a záruk, hol kellene kicserélni a biztonsági berendezéseket.

Romhányit az érdekelte, hogyan végződött a tárgyalás az igazgatóval. Tudott Szabó javaslatáról. Szabó töviről hegyire elismételte a beszélgetést, s megjegyezte, hogy lehangolta az elutasítás.

- Rá se ránts - legyintett Romhányi. - Az öreg biztos bal lábbal kelt fel, azért ilyen harapós.

- Az az érzésem, hogy számomra minden reggel így fog felkelni. Talán nincs is jobb lába.

A gondnok elmosolyodott.

- A helyedben mindig emlékeztetném a javaslatra, ahányszor csak összefutsz vele. Az öreget nyúzni kell.

- Előbb négyszemközt beszélek Somossal.

- Látod, ez jó ötlet - bólintott Romhányi.

Leült, köpenye zsebéből ezüst cigarettatárcát vett elő. Hosszú, aranyvégű cigaretták sorakoztak benne.

- Tessék, gyújts rá.

- Köszönöm, maradok a jó öreg Fecskénél.

- Ebből vegyél, nagyon jó cigi. A feleségetől kapom. A Duna Szálló bárjában dolgozik, állandó éjszakás. Sokan megkínálják őt, de nem dohányzik, elteszi nekem.

Szabó mélyen szívott a cigarettaból.

- Na, milyen?

- Jó, csak szokatlan.

A falon túlról a telefonközpontos lány hangja hallatszott, valaki a könyvelést kereste.

- Egy dolgot nehezen értek meg nálad - mondta Romhányi.

- Éspedig?

- Mi a fenének telepedtél éppen ebbe a lyukba? A földszinten állandóan jönnek, mennek. A szomszédban ráadásul harsog a központ. Úgy érezheted magad, mintha benne ülnél a készülékben.

Szabónak a gondnok felajánlott egy tágas, világos irodát a harmadik emeleten. Ott nincs zaj, forgalom. Szabó nem fogadta el. Arra hivatkozott, hogy ő rengeteget mászkál egész nap, és a földszinti zug mindenhez közelebb van, nem kell mászni az emeleteket. Most is csak ennyit felelt:

- Jobb itt.

Romhányi mereven nézett rá, aztán vállat vont.

- Ahogy gondolod. Én csak jót akartam.

Felállt, nagyot nyújtózott, lefújta a köpenyére esett hamut.

- Megyek, mert tizenöt hálógarnitúra érkezik a raktárba, megígértem Kárásznak, hogy segítek neki helyet csinálni.

Kárász a raktár vezetője volt.

A gondnok távozása után Szabó lezárta íróasztalát. Elhatározta, hogy szétnéz az áruházban. Előbb azonban benyitott a telefonközpontba.

A telefonkezelő lány hanyag testtartással ült, lábát keresztbe rakta, rövid szoknyájából kivillant a combja.

- Ha valaki keresne, kérem, kapcsolja a vonalat az áruházi információsfülkébe - kérte Szabó. - Ott könnyen megtalálják.

- És ha egy csinos hang keresi?
- Nem hiszem, hogy ilyen hang keresne.

A lány aranyvégű cigarettát szívott, könnyed mozdulattal az asztalon levő hamutartóba pöccintette a hamut.

- Esetleg a felesége vagy a barátnője.

Szabó a hosszú cigarettát nézte. Már nemegyszer látta a lányt, de eddig nem vette alaposabban szemügyre. Most jobban megnézte. Nem volt magas, inkább alacsonynak tűnt. Gömbölyű, de igen formás alakján divatos pulóver, rövid szoknya feszült. Nem lehetett több húszévesnél. Hosszú barna haját kontyban viselte. Nagy barna szeme volt.

- Nos? - kérdezte kihívóan.

Szabó tudta, hogy nemcsak ez a lány érdeklődik utána. Az áruházban sok nő dolgozik, s mint új embert, az első napokban figyelték őt. S ilyenkor természetes a kíváncsiskodás, az érdeklődés a családi állapota, a magánélete felől.

Igyekezett komoly arcot vágni.

- Csak a feleségem kereshet. A gyerekek miatt, a kisebbik ugyanis mostanában sokat betegeskedik.

A lánynak felszaladt a szemöldöke.

- Gyerekek?

- Igen.

- Hány van?

- Kettő, mindkettő fiú. - Alig bírta visszafojtani nevetését. Biztos volt benne, hogy a beszélgetés nem marad titokban, mindenki tesz hozzá egy keveset.

- Hát jó. Ha netán valaki keresi, a tudakozóba kapcsolom - mondta a lány.

Az áruház büféje az első emeleten tele volt alkalmazottakkal. A kora délelőtti forgalom mindig gyenge volt. Az áruház dolgozói ezt az időpontot használták fel reggelizésre, az első kávé elfogyasztására.

Szabó egy duplát rendelt, önkéntelenül Romhányi jutott eszébe, aztán a lány a telefonközpontban az aranyvégű cigarettával. Egyforma cigarettát szívnak? Vagy talán a gondnok kínálta meg, mint ahogy őt is megkínálta? De a lány hamutartójában már több aranyvégű csikk hevert. Lehet, hogy közelebbi kapcsolatban vannak egymással? Hiszen a gondnok jóképű férfi, miért ne lehetne barátnője? Hát persze, ez látszik a legvalószínűbbnek, s ezért kínálta fel Romhányi a harmadik emeleten levő irodát. Egyébként mindegy volna neki, hogy az új rendész milyen sötét lyukban üldögél. Ezért volt hát olyan szívélyes hozzá. Ha ugyanis Romhányinak valami köze van a lánynak, akkor bizonyos, hogy napjában többször felhívja őt a házi vonalon, vagy bemegy hozzá, a vékony falon pedig szinte minden szó áthallatszik.

Somos Pál, az igazgatóhelyettes bukkant fel. Elegáns ruhát viselt, sötétszürke piroscsíkos nyakkendővel, ugyanilyen mintás zsebkendő lapult a zakó szivarzsebében. Két szendvicset kért, majd odament Szabóhoz.

- Magának igaza volt - jelentette ki minden bevezető nélkül -, de az igazgató kartársnak is.

Szabó a fejét csóválta.

- Nem hiszem, hogy a pénzen múlt. Erre mindenhol van keret.

- Ebben igaza van.

- És ezt a keretet nem használták fel, legalábbis az utóbbi években.
- Években? - csodálkozott Somos.
- Igen, az utóbbi években.
- Honnan tudja ezt ilyen határozottan? Mondta magának valaki?
- Nem.
- Akkor miből gondolja?

Szabó felsorolta, hol talált rossz zárat, elavult biztonsági berendezéseket.

- Ha kételkedik, jöjjön és győződjön meg a saját szemével. Kár, hogy reggel nem kértem meg erre az igazgató kartársat. Nem kell tehát valakitől hallani, elegendő nyitott szemmel végigjárni az áruházat, s az ember nyomban látja, hogy az elmúlt években itt egy vasat sem költöttek felújításra.

Somos félretolta az üres tányért, és a pultra könyökölt. Jó darabig kifejezéstelen arccal hallgatott.

- Nézze - mondta később -, az igazgató kartársnak is igaza van. Csakugyan nincs pénzünk. A felújításra szánt összeget még tavaly elköltöttük. Hogy mire? Égetően szükség volt a földszinten elszívóberendezésre. Nyáron, a nagy melegben megrekedt a levegő, dolgozóink sokat szenvedtek, a vásárlók pedig menekültek az áruházból. Valamit sürgősen tenni kellett, de nem volt beruházási keretünk. Úgy okoskodtunk, hogy a felújításra tartalékolt összegből oldjuk meg. A zárat és a biztonsági berendezéseket pedig csak két év múlva cseréljük ki. Tehát jövőre aktuális. Idén viszont egy vasunk sincs erre.

Szabó magában helyeselte az elszívó berendezés felszerelését, mert a földszint még így is levegőtlennek hatott csúcsforgalomban.

- Most már érti? - kérdezte Somos.

- Így már másképpen fest a dolog - felelte Szabó csendesen. Csak az bosszantotta, hogy az igazgató nem vette magának a fáradságot, hogy elmondja mindazt, amit most Somostól megtudott.

Somos pedig mintha a gondolataiban olvasott volna, így folytatta:

- Persze magával szemben Tóth kartárs nem volt könnyű helyzetben. Hiszen szabálytalanul másra költöttük a felújításra szánt összeget. Azt ajánlanám, hogy ezentúl, ha valami észrevétele lenne, előbb közölje velem, és megbeszéljük, mit érdemes Tóth kartárshoz felterjeszteni. Én őt már régen ismerem, tudom a gyengéit. Végére is mindannyiunknak az a célunk, hogy itt, az áruházban minél tökéletesebb rend legyen. Egyetért? - mosolygott Somos.

- Igen. Egyelőre felülvizsgálom a javaslatomat, megnézem, hány zárat lehetne házilag megjavítani.

- Helyes. Közölje majd ezt Romhányival. Ő kiállítja a munkalapokat, és gondoskodik, hogy a lakatos elvégezze a munkát. Más probléma nincs?

Szabó több apró-cseprő dolgot említett, többek között az első emeleten levő, úgynevezett turkálót. Ez nagyméretű, négyzet alakú pult volt, megrakva áruval. Leértékelt árukat tartottak itt, a vásárlók maguk válogathattak. A pultnál két eladó dolgozott. Az áruháziak nem szerették ezt a munkahelyet, mert a zűrzavarban gyakran eltűnt valami. Szinte büntetésnek számított, ha valakit ehhez a pulthoz tettek.

- Az apróbb tolvajlásokat nem lehet teljesen kiküszöbölni - legyintett Somos. - A turkálónak pszichikai hatása van. Az emberek szeretnek maguk válogatni. Abban viszont igaza van, hogy az ott dolgozók állandó idegfeszültségben végzik munkájukat, mert nemcsak a vevő kívánságát elégítik ki, blokkolnak, magyaráznak, hanem figyelni kell az esetleges tolvajokra is. Ez pedig igen nehéz. Kétségkívül jó lenne csökkenteni az itt előforduló lopásokat, nyugodtabb körülményeket teremteni, de arra nincs

lehetőségünk, hogy még egy eladót állítsunk be.

- Éppen ez a probléma. Ha a két eladó egymásnak háttal áll, akkor sem tud mindenfelé figyelni. Lenne viszont egy jónak ígérkező megoldás.

- Csak embert ne kérjen - vetette közbe Somos.

A beszélgetés félbeszakadt, mert egy fiatal pár állt meg mellettük. A szőke, nyúlánk lány az áruházi alkalmazottak világoskék selyemköpenyét viselte, a férfi munkásruhában volt, mellén az áruház címerével. Mindketten kávét ittak, poharaikkal csörömpöltek. Szabó figyelmét nem kerülte el, hogy az igazgatóhelyettes dühös pillantást vet a gondtalanul fecsegő lány felé. A rendész mindkettőt ismerte látásból. A lány az első emeleten dolgozott a női kalapoknál. Szép arcú, fitos orrú teremtés volt, gyakran hátrasimította a minduntalan homlokába hulló hosszú haját. Nem használt szépítőszerket, még ajkát sem rúzsosza. A széles vállú férfi segédmunkás volt. A belső szállítás mellett ő cipelte ki a vásárlóknak az utcára, a tehertaxihoz vagy egyéb szállító eszközhöz a hűtőszekrényeket, televíziókat stb., amiért természetesen borraivalót kapott.

- Nem újabb eladó beállításán múlik - folytatta végre Szabó a félbehagyott beszélgetést. -, Az lenne a változtatás lényege, hogy a terem közepéről a falhoz helyeznénk a turkálót, így csak három pult lenne. A két eladó jól áttekinthetné az árut, szemmel tarthatná a vásárlókat. Véget vetnénk az áldatlan helyzetnek, megfelelőbbek lennének a körülmények.

- A falnál egy szemernyi hely sincs.

- De igen - felelte Szabó. - Alaposan körülnéztem, és közvetlenül a lépcső mellett találtam megfelelő helyet.

- Ott a könyvterjesztő pultja áll.

- Megcserélnénk. A könyvterjesztőt tennénk a terem közepére, az oszlophoz.

Somos a fejét ingatta.

- Azt nem lehet.

- Ugyan miért ne lehetne?

Az igazgatóhelyettes hosszú magyarázatba fogott. Ugyanis a könyvterjesztő nem az áruház alkalmazottja. Amikor az áruház és a könyvterjesztő vállalat megegyezett a könyvárusításról, akkor a pult helyét szerződésben rögzítették. A könyvterjesztő vállalat nem nyugodna bele, hogy a terjesztője másik, kevésbé forgalmas helyre kerüljön.

Szabó nem hagyta magát könnyen meggyőzni, de hiába bizonygatta, hogy a helycserével a terjesztő nem jut hátrányos helyzetbe, Somos hajthatatlan maradt. Azzal érvelt, hogy a terem közepén levő oszlopok eltakarnák a lépcsőn közlekedők előtt a könyvterjesztő pultját.

- Értse meg, a helyet szerződésben biztosítottuk.

- Csak ott tudjuk fal mellé tenni a turkálót.

- Gondolkozzon más megoldáson - vágta el a vitát Somos.

A közelükben levő munkásruhás fiatalember valami mókásat mondhatott a szőke lánynak, mert az hangosan kacagott. Somos ismét dühös pillantást vetett feléjük.

- Rágyújt? - kérdezte Somos, és a rendész elé tartotta a tárcáját.

Szabó elfogadta a Fecskét, és gyufa után kotorászott, de az igazgatóhelyettes már elővette az öngyújtóját.

- Gáz? - érdeklődött Szabó.

- Igen.

- Megnézhetném?

Szabó hosszan gusztálta a tetszetős, formás öngyújtót. Ismert egy-két külföldi márkát, de ilyet még nem látott. Egyik oldalára középkori vár kontúrját vésték.

A fiatalember lépett hozzájuk, udvariasan tüzet kért Somostól. A szőke lány már nem volt a büfében.

- Ismeri? - kérdezte Somos, amikor a segédmunkás elment.

- Csak látásból.

- Török Ferenc. Új ember, néhány nappal ezelőtt vettük fel. Rendes, szolgálatkész fiúnak látszik.

Szabó a szőke lány felől érdeklődött. Szerette volna tudni, hogy az igazgatóhelyettes miért vetett rá olyan dühös pillantásokat, és azt remélte, hogy Somos esetleg mond róla olyasmit, amiből következtethet a furcsa viselkedés okára. Somos azonban csak annyit mondott, hogy Békés Áginak hívják, kicsit szeleburdi, de jó munkaerő.

- Talán udvarolni akar neki? - kérdezte a fiatal rendészt.

- Munkahelyen nem udvarolok.

- Igaza van - bólintott Somos. - Bár maga is nőtlen, bátran vadászhat, gyűjtheti a trófeákat, mint... - hirtelen elhallgatott, erőltetett mosoly jelent meg az arcán -, mint például a nagy vadászok.

Szabó figyelmét nem kerülte el a gondolatváltás, de úgy tett, mint aki semmit sem vett észre.

- Itt mindenből csak pletyka születne, még akkor is, ha komoly dologról lenne szó.

- Ebben tökéletesen igaza van - bólintott Somos, és fűrkészve nézett rá. - Én már attól is óvakodom, hogy négy szemközt beszéljek valamelyik csinosabb alkalmazottal, mert nyomban kezdődik a suttogás. Úgyis állandóan azt találgatják, hogy kivel lehet viszonyom, kit akarok megkönyékezni. Látja, ez a nőtlen férfiak átka. Állandóan előtérben vagyunk, árgus szemek lesnek bennünket. Elnézést, de mennem kell.

Miután elváltak, Szabó több dolgot elintézett, aztán az első emeleten kötött ki. Szeretett volna valamit kitalálni, hogy megszüntessék a terem közepén elhelyezett turkáló állandó problémáját. Körbejárta az emeletet, számba vette az összes kínálkozó lehetőséget, de nem talált épkézláb megoldást. Észrevette, hogy a könyvtáros, miközben a portékáját rendezgeti, lapos pillantásokat vet feléje. Ő is alaposan megnézte a keszeg, jelentéktelen külsejű, középkorú férfit.

Ekkor a gondnok toppant eléje.

- Fogadjunk, hogy valami reformon spekulálsz.

- Nyertél, de a témát már lelőtték.

- Megint Tóth?

- Nem, most a változatosság kedvéért Somos - felelte Szabó. Elmondta, mit javasolt az igazgatóhelyettesnek, és hozzátette, hogy most újra körülnézett az emeleten, de nem talált más megoldást.

Romhányi a vállát vonogatta és hallgatott.

Török Feri ment el mellettük. Egy televíziót cipelt, mögötte testes asszonyosság haladt. A fiatalember rámosolygott Békés Ágira, aki éppen helyre rakta az egyik vevőnek leszedett kalapokat.

A gondnok a lányt nézte, szemében gyűlölet égett.

- Csinos - jegyezte meg közönyös hangon Szabó.

- Buta liba - sziszegte Romhányi, keskeny ajka még jobban elvékonyodott. - A közelmúltban kellemetlen bonyodalmat okozott.

Szabó hallgatott, mert tudta, hogy ilyenkor nem szabad kérdezősködni, hagyni kell az embereket beszélni. Ha a gondnokból valami kikívánczozik, azt a hallgatás jobban serkenti, mint bármiféle kíváncsiskodás. Nem tévedett!

- A könyves megkérte a lányt, hogy pár percre helyettesítse - folytatta Romhányi. - Közben egy vevő valamilyen könyvújdonság után érdeklődött. A lány, anélkül, hogy körülnézett volna, közölte, hogy nem kapható. A vevő nem hitte el, mert tudta, hogy a könyv már napokkal előbb megjelent. Vita kerekedett, csúnyán összeeszeszték, végül a vevő elrohant. A könyves később szidta a lányt, aki vele is összeszólkkozott, és a könyves panaszt tett Tóthnál. Nincs ebben a buta libában egy szemernyi udvariasság.

- Elvégre nem tudhatott róla, hogy milyen könyvújdonságok jelentek meg - felelte Szabó.

- De akkor se provokáljon vitát a vevővel. Miért nem intette türelemre, hiszen tudta, hogy a könyves perceken belül visszatér.

- És végső soron mi lett a dologból?

- A lányt csak letolták. Ha Tóth helyében vagyok, kirúgom. Az ilyen menjen a fenébe, legyen csapos egy italboltban, de nem áruházi eladó.

Szabó nem értette, hogy ez az eset miért kavart ekkora port. A könyvárus nem az áruház alkalmazottja, a lánynak tehát nem is volt kötelessége elvállalni a helyettesítést. Csupán szívességből vigyázott a pultjára. Az egész dolog mögött valami mást érzett. A könyvárust például nem lehet a helyéről elmozdítani. Vajon ki áll a háta mögött, milyen protekció húzódik itt meg?

Romhányi jó darabig szapult a lányt, aztán a segédmunkásra terelődött a beszélgetés.

- Együtt kávéztak az előbb - jegyezte meg Szabó. - Talán együtt járnak?

- A fenét! Ennek a lánynak több esze van. Miért éppen egy segédmunkást választana? Csak itt, az áruházban kacérkodik vele. Kint még nem látták őket együtt, bár Török Feri jól keres. Figyelmedbe ajánlom.

- Miért?

- Mert iszik.

- Iszik?

- Igen - bólintott Romhányi. - Figyeld csak meg, állandóan érződik rajta az alkohol. Soha, még véletlenül sem lehel szódát. Tudomásom szerint már nem egy nő próbálkozott azzal, hogy megjavítja, de a kísérletek kudarcba fulladtak. Török minden útja italboltban kezdődött és végződött. Ha a nőnek ez nem tetszett, mehetett haza. Az a gyanúm, ha nem keresne ilyen jól, nem bírná zsebbel ezt a tempót. Gátlástalanul lopna, csak hogy megszerezze a napi italra valót. - Elhallgatott, vizsgálódva nézett. - Egyébként érdekel a lány? Fűzni akarod ezt a buta libát?

Szabó zavartan köhintett.

- Ugyan, erről szó sincs.

- Hát persze, akinek családja van, az már nem legénykedhet. Azért látom, hogy tetszik neked -

mondta Romhányi.

Szabó elmosolyodott. A telefonközpontos lányra gondolt, aki aranyvégű cigarettát szívott, majd Somos jutott eszébe, aki elharapta a szót, amikor a büfében a nőtlen emberek szabadságáról beszélt. Kire célozhatott a nagy vadászok említésekor? Talán Romhányira? Hiszen a gondnok nős. Vagy Somos a hasonlatot magára értette?

Észrevette, hogy Békés Ági figyelte őket. Tekintetük összevillant, a lány elfordult, és a kalapokkal bíbelődött.

- Kétségkívül csinos - állapította meg.

- Na ugye - vigyorgott Romhányi.

Szabó elköszönt a gondnoktól, és felment az emeletre. A lépcsőn a szőke lánnyal találkozott. Békés Ági megállt.

- Esküdni mernék, hogy Romhányi az előbb megpróbált befeketíteni.

Szabó meglepődött az őszinte hangtól.

- Különbözik nem érdekel - folytatta halkán a lány -, csak felhívom a figyelmét erre a szépfiúra. Ugyanis nagyon hazudós. Remélem, mielőtt rólam ítélné, meghallgat másokat is.

Tovább akart menni, de Szabó megfogta a karját. A lány kíváncsian nézett rá. Szabó zavartan visszahúzta a kezét.

- Bocsásson meg, de őszintén mondom, hogy az ilyen személyi ellentéteknek nem tulajdonítok jelentőséget. Abban igaza van, hogy Romhányi említette nekem azt a bizonyos nézeteltérését a könyvvarussal. Nincs semmi okom, hogy ebből egyoldalú véleményt formáljak. Ezzel ne törődjön.

- Ezt már más is mondta.

- Na látja - vágta rá Szabó. - Szerintem az igazgatónk, aki megróttá ugyan magát, napirendre tért a dolog felett.

- Hagyja Tóthot - legyintett a lány. - Amit velem tett, az igazságtalan volt. A könyvek a pult alatt voltak becsomagolva. Ezt nem tudhattam, nem sejtettem. Mindegy, megkaptam a letolást. De Tóthnak nem a könyvvarus szólt, hanem Romhányi. Ő fújta fel ezt a dolgot. És nem az igazgató nyugtatott meg. Török Feri mondta, hogy hagyjam az egészet a fenébe. Persze Tóth azóta úgy néz rám... Csak tudnám, miért? Gondolom, Romhányi állandóan fűti, úgy, mint magát. Mit gondol, vajon miért pártfogolja Romhányi ennyire a könyvvarust?

- Nem tudom.

Békés Ági felvonta a szemöldökét.

- Azért, mert a jó könyveket nem kell megvásárolnia, megkapja kölcsön, és amikor elolvassa, visszahozza. Állandóan hordja haza az újdonságokat. Ezért a nagy barátság. Erről talán senkise tud, csak én. Megfigyeltem őket nem is egyszer. Romhányi dugva viszi a könyvet és ugyanúgy hozza. De gondolom, nemcsak Romhányi részesül ilyen kegyben. Az árusnak állandó vevői vannak, akik rendszeresen bejárnak ide. A slágerkönyveket ezeknek tartalékolja, másoknak nem adja el.

- Ezt maga nem említette Tóthnak? - kérdezte Szabó.

- Még csak ez hiányzott volna. Mit tudok bizonyítani? Semmit. Mindketten letagadják, én pedig megnézhetem magam. Csak én üthetem meg a bokámat. Másnak is ez volt a véleménye.

- Kinek?

A lány egy pillanatig fürkészve nézett rá. - Hát ha éppen tudni akarja, Török Ferinek. De ne értsen félre, mindig csak barátilag beszélgettünk. Helyes fiú de sajnós...

- Iszik.

- Szóval tudja már - rebbent a lány szeme. - De ez az ő dolga, mint ahogy az is, hogy senkivel sem áll hadilábon. Az a jelszava, hogy én csak magamat védem, a mások dolgához semmi közöm, ha engem békén hagynak. Remélem, a beszélgetés köztünk marad.

Szabó megnyugtatta a lányt, hogy hallgatni fog.

Késő délután találkozott Török Ferivel az irodai lépcsőházban. A fiatalember egy centrifugát cipelt lefelé, és szidta a műszaki osztályvezetőt, aki a kellesténél többet hozatott fel a raktárból, most meg hely híján visszaviteti.

Mielőtt a szobájába ment volna, Szabó benézett a telefonközpontba. Érdeklődött, nem keresték-e. A lány nem hagyta abba a manikűrt, csak a fejét rázta. Szabó köszönt, és már az ajtót csukta, amikor a lány utána szólt.

- Megismerkedett az áruház legcsinosabb lányával?

- Kivel? - lépett vissza Szabó.

- Hát a legjobb alakú sztárral - felelte a lány.

Az asztalra dobta a ráspolyt, és hátradőlt a széken. Kíváncsi tekintete Szabót pásztázta.

- Csak azt ne mondja, hogy nem.

- Kire gondol?

- Kire gondolhatok? Békés Ágira.

- Arra a kalaposlányra az első emeletről?

- Úgy van. Hallom, maga is csodálója lett.

Szabó elmosolyodott, tévoa mozdulattal cigarettát vett elő, megkínálta a lányt. A hamutartó az asztalon teljesen üres volt. A Fecske láttán a lány elhúzta a száját, de azért elfogadta. Rágyújtottak.

- Szóval, tetszik magának? - kérdezte a lány.

- Ma már maga a harmadik, aki erről faggat.

- A nőket általában minden érdekli.

- A férfiakat is. Az előző két érdeklődő férfi volt - válaszolta.

Szabó esküdni mert volna, hogy a lány tudja, kik voltak.

- Azok irigykednek - fújta ki a füstöt a lány. - Idősebbek, és tudják, hogy magának több az esélye. Fiatal, és fogjuk rá, hogy jóképű.

- Köszönöm - hajolt meg Szabó.

- Ne köszönjön semmit, a tény az tény. Békés Ágin megakad minden férfiszem. Gondolom, a magáé sem kivétel. Maguknak, férfiaknak mind egyforma a szemük, csak a színe más.

Nevettek.

- Persze, a jó alak adottság - folytatta a lány. - Áginak a nővére is tökéletes alakú.

- Ő is itt dolgozik?

- Á, dehogy. A nővére táncosnő az Operettben. Éjszaka pedig egy mulatóban táncol, fellép a műsorban.

- Melyik mulatóban?

- A Budapestben. Ha a Nagymező utca felé jár, nézze meg a fényképeket és a plakátot. Békés Máriának hívják. Azelőtt az Opera balettkarában táncolt, de eljött. Állítólag Ági is követni akarta nővére példáját. Jól ment neki is a tánc, de megsérült a bokája, és kénytelen volt abbahagyni.

Csengett a telefon, majd egymás után több hívás érkezett. Szabó a szobájába ment. Az elutasított javaslatban megjelölte azokat a záratokat, amelyeket valamennyire rendbe hozhat a lakatos. Mikorra végzett, letelt a munkaidő.

A tisztviselők leadták az irodák kulcsát a portára.

- Fogler hányra jön be? - kérdezte Szabó a nappali portást.

- Fél hétre, mielőtt az áruház bezár. De már hat órakor itt szokott lenni.

Fogler Béla az éjszakai portás volt, egyben éjjeliőr. Szabó több dolgot meg akart vele tárgyalni, főleg azt, hogy mely záratokat nézzen meg alaposabban. Elhatározta, hogy majd reggel beszél vele.

Török Feri egy kulcsot akasztott fel a portásfülkében levő táblára. Sietett volna vissza az áruházba, de Szabó megállította.

- Milyen kulcs volt magánál?

A fiatalember csodálkozva nézett rá.

- A harmadik emeleti vasajtóé.

- Miért maga hozta le?

- Mert szállítottunk. Hisz látta, amikor a centrifugát visszavittem a raktárba.

- Láttam - felelte Szabó. - A szabályzat szerint azonban ennek az ajtónak a kulcsát csak az illetékes osztályvezető kezelheti. Neki kellett volna visszahozni.

- Ezt beszélje meg Lózerral - rántotta meg a vállát Török Feri. - Lusta volt lejönni. Bezárta az ajtót, és a zsebembe dugta a kulcsot. Talán én figyelmeztessem a szabályokra?

- Majd beszéljek vele - mondta Szabó.

Kint az utcán egy világosszürke Volkswagen állt a járda mellett. Romhányi, a gondnok, Tóth Sándor igazgatóval beszélgetett. Majd kezet ráztak, s az igazgató szapora léptekkel átvágott az úttesten.

Romhányi egy szarvasbőrdarabbal törölte a gépkocsi ablakát, amikor Szabó odalépett hozzá.

- Nem is tudtam, hogy kocsid van.

- Hatvanegyes típus - egyenesedett fel Romhányi. - Ritkán használom, csak akkor, ha utána máshová is megyek. Általában a feleségem jár vele. Tudod, hajnalban nagyon rossz a közlekedés, kocsival percek alatt hazaér.

- Akkor ma boldog vagy.

- Átvettem az asszonytól a kormányt, egy-két dolgot elintéztem - vigyorgott Romhányi. Átnézett Szabó válla felett, aztán lehajolt, serényen dörzsölte tovább az üveget.

A telefonközpontos lány ment el mellettük, fehér ballonkabátban, valószínűtlenül szorosra kötött övvel. Szabó ráköszönt. A lány biccentett, és ringó léptekkel folytatta útját.

- Merre tartasz? - kérdezte Romhányi. - Esetleg elvihetlek egy darabig.
- Arra - intett Szabó.
- Sajnálom, de éppen ellenkezőleg megyek - nyújtotta kezét Romhányi.

4.

Kora délelőtt volt, erőtlen tavaszi napfényben fürdött az utca. A sarkon motorkerékpár kanyarodott be, majd az egyik ház előtt fékezett. A postás gyors mozdulattal lezárta a gépet, táskájából táviratot vett elő, és bement a házba. A kapualjban egy pillantást vetett a lakók névjegyzékére, aztán fűgén felszaladt a lépcsőn. A második emeleten kopott, kétszárnyas ajtó nyílt a lépcsőházra, rajta oxidálódott réztábla: özv. Pataki Sándorné. A postás hosszan csengetett... Csend volt, a lakásban lélek sem moccant. A postás ismét megnyomta a gombot.

A szemben levő lakásból egy középkorú, pongyolás nő lépett ki.

- Patakinét keresi?

A postás igazított egyet a táskáján.

- Nem tudja, hogy itthon van-e? Táviratot hoztam neki.

- Általában itthon van. Csak vásárolni szalad le néha. De most már jó ideje nem láttuk. A villanyzámlás már két ízben kereste. Üzenetet hagyott, hogy ha nem fizet, kikapcsolja az áramot. Az óra kint van a lépcsőházban, ott - mutatott a falra az asszony. - Kifizettem helyette, hogy ne maradjon villany nélkül. Majd megadja a pénzt, mert rendes asszony. Kapja a nyugdíját. Amióta nem látom, mindennap csengetek, hátha közben hazajött, de hiába. Honnan jött a távirat? Külföldről? Biztosan a lánya küldte. Várjon csak!

A pongyolás nő a folyosóra lépett, és lekiáltott az udvart sepregető házfelügyelőnek. A postást pillanatokon belül körülfojták a lakók.

- A táviratot nem tudja átadni - legyintett a házfelügyelő. - Nincs itthon, ismeretlen helyen tartózkodik.
- Értesítést hagyok, majd bejön a postára.
- És ha nem jön haza? - kérdezte a pongyolás nő.

A postás széttárta a karját.

- Lehet, hogy Patakiné táviratozott. Talán valami baleset érte, vagy beteg lett, és kórházba szállították - vetette közbe az egyik lakó.

A többség helyeselt.

- A táviratot vidéken adták fel - mondta a postás. - És nem Patakiné. Különben is, ha a lakók közül valakit értesíteni akar, nem címez a saját nevére. A szomszédnak vagy a házfelügyelőnek küldi.

- Ez igaz - bólintott a házfelügyelő. - Az a hivatalos, ha engem értesít.
- A távirat azonban Patakinénak szól... Furcsa, nagyon furcsa - töprengett a postás.
- Mi furcsa? - faggatták a lakók.

- Idős asszony Patakiné?

- Igen - felelte a házfelügyelő.

- Volt egy esetem - kezdte a postás. - Ugyanígy kezdődött, csak azzal a különbséggel, hogy ajánlott levelet vittem. Persze, annak átvételét is alá kell írnia a címzettnek. Férfi volt, állítólag hatvanötéves...

A pongyolás nő közbeszólt, hogy Patakiné is hasonló korú.

- Ott is zárt ajtó fogadott, és hiába csengettem - folytatta a postás. - Előjöttek a lakók, ugyanezeket mondták, mint maguk. Nem látták, nincs senkije, nem szokott elutazni. Ez valahogy gyanús lett nekem. Karakán házfelügyelője volt a háznak, azt kérdezte tőlem, hogy mit tegyen. Hát, mondtam neki, itt mi semmit sem tehetünk, értesíteni kell a rendőrséget, a nulla hetet... Azonnal hívta, kijöttek. Aznap az utolsó küldeményem volt az a levél, megvártam a rendőröket. Kinyitották az ajtót...

- Telefonálni kellene - pislogott a házfelügyelő.

A lakókat az öregember sorsa érdekelte.

A postás mély lélegzetet vett.

- Az ágyban feküdt, már nagyon erős szaga volt. Nyáron történt, tavaly. A meleg mindent meggyorsít. Állítólag a szíve vitte el. Ezt a házfelügyelő mondta, amikor megint találkoztunk. Ha nem viszem az ajánlott levelet, talán még most is ott fekédné az öreg.

- A nulla hétről azonnal kijönnek? - topogott a házfelügyelő.

- Ki. Ez a dolguk.

- Hallotta, Kormos bácsi? - csattant fel egy testes asszony. - Mit mondtam magának napokkal ezelőtt? Hogy valamit tenni kell. Patakiné nem olyan, hogy csak úgy elmenjen. De maga csak a vállát vonogatta, tétlenkedett.

A többiek zúgolódtak.

- Asszonyok! Ilyen dolgom még sohasem volt. Hát ki tudhatja, hogy mi lett vele. Hátha elutazott. - Tétlen arccal Patakiné csengőjére tette az ujját, mintha abban reménykedne, hogy a rég nem látott asszony a csengetésre előjön.

A pongyolás nő legyintett.

- Nyomhatja.

- Utolsó próba, tanúk előtt - hadarta a házfelügyelő. - És most gyérünk magához, Záhonyiné - fordult az egyik lakóhoz. - Remélem, jó a telefonja. Felhívom a nulla hetet, fel bizony.

A lakók utána tódultak.

A postás becsukta a táskáját, és a lépcső felé indult.

- Nem várja meg a rendőrséget? - kérdezte a pongyolás nő.

- Lent van a motorom.

- Na és?

A postás a táskára csapott.

- Még egy csomó táviratot kell kézbesítenem. Lesietett, begyújtotta a motort, és a nyeregbe pattant. Alighogy befordult a sarkon, megállt. Az útszélen két fekete gépkocsi vesztegelt. Nyurga, beesett arcú férfi lépett a postáshoz.

- Mi a helyzet?

- Őrnagy elvtárs, jelentem, minden a terv szerint zajlott le - felelte a postás, majd röviden ismertette az eseményeket.

- Értesítik tehát a rendőrséget?

- Igen. Amikor eljöttem, a házfelügyelő éppen indult, hogy felhívja a nulla hetet, és bejelenti Patakiné eltűnését. Az egész könnyen ment.

- Helyes - bólintott a magas férfi. - Vonuljon be, és szereljen le.

- Értettem!

A felderítők osztályvezetője, Belezny Gábor őrnagy az egyik gépkocsiból rádióan azonnal felvette a kapcsolatot Bana ezredessel, akit tájékoztatott a történetéről.

Az ezredes közölte, hogy éppen ezekben a percekben futott be az értesítés a nulla hétre, ahol természetesen tudnak róla, hogy ebben az ügyben az elhárítás intézkedik. Felhívta az őrnagy figyelmét, hogy Patakiné lakásában alaposan nézzenek körül. Ha az idős asszonyt holtan találják, hívják ki a gyilkossági csoportot, az majd lefolytatja a helyszíni vizsgálatot.

A beszélgetés után Belezny őrnagy a hátsó ülésen helyet foglaló nyomozókhoz fordult.

- Minden valószínűség szerint holttestet találunk a lakásban. Alaposan szét kell nézni, összeszedni leveleket, fényképeket, feljegyzéseket. Minden apróság érdekel minket... A kutatást Rozs százados irányítja.

- És a lakókat ki hallgatja ki? - hajolt előre a köpcös százados.

- Kovács hadnagy. Erre részletes utasítást kapott tőlem. Mindenki tudja a feladatát?

- Igen - felelték.

- Indulhatunk.

A házfelügyelő a kapuban toporgott. Azonnal felvezette a nyomozókat Patakiné lakásához. Előkerült a lakóbizottsági elnök helyettese is. Rozs százados megkérte az elnökhelyetteset és a házfelügyelőt, hogy mint hatósági tanúk legyenek jelen a lakás kinyitásánál és átvizsgálásánál, s az erről készült jegyzőkönyvet majd írják alá.

A folyosón csoportba verődtek a lakók, nyakukat nyújtogatva figyelték, mit csinálnak a rendőrök.

A nyomozókkal érkezett munkásruhás férfi letérdelt Patakiné ajtajához. Táskájaából szerszámokat szedett elő, bíbelődött velük, majd kattant a zár, az ajtó kinyílt.

A lakásban szuroksötét fogadta őket. Rozs százados villanyt gyújtott, majd bement a szobába, felhúzta a redőnyt. A nyomozók benéztek a konyhába, a kamrába, a fürdőszobába.

A lakás üres volt.

A házfelügyelőből mély sóhaj tört elő.

- Rosszabbra voltam elkészülve.

- Én is - súgta az elnökhelyettes.

A nyomozók szó nélkül munkához láttak. Szekrények ajtaját nyitották, fiókokat húztak ki. Módszeresen kutattak, centiről centire átvizsgálták a lakást.

Belezny figyelmét felkeltette a megvetett ág. A lepedő gyüretlen volt úgyszintén a párna is. Az

éjjeliszekrényen egy pohár víz állt, mellette gyógyszeres üveg.

- Patakiné beteg volt? - kérdezte az őrnagy a házfelügyelőt.
- Nem tudok róla.

Az elnökhelyettes szólt közbe.

- Nekem gyakran panaszkodott az ízületeire, mindig megérezte az időváltozást. Egyéb baja nemigen volt.

Az őrnagy kinézett az ablakon. A szemben levő házban hatalmas, színes neonbetűk, az Állami Biztosító hirdetőtáblája.

- Nem zavarja a lakók nyugalma a neonreklám? - tudakolta.

A házfelügyelő elmosolyodott.

- Az enyém udvari lakás.
- Nem vészes, de azért kellemetlen - felelte az elnökhelyettes. - A legtöbb lakó már kora este leengedi a redőnyt, mert a fény becsapódik a szobákba. Hol piros, hol meg zöld minden.

Az őrnagy az árulkodó ágyat nézte, amikor Rozs százados jelentette, hogy érdekes dolgot talált a konyhában.

Az őrnagy kiment vele. Rozs egy alumínium lábast emelt fel a gáztűzhelyről, és az őrnagy elé tartotta.

- Látja körös-körül ezt a fehér csíkot? - forgatta a lábast.
- Igen. Tej volt benne.
- Az bizony, és kiöntötték... Itt a nyoma - mutatott a konyhai csap lefolyójába a százados. Vizet csöppentett a kagyló oldalára. A lefolyó cseppnek zavaros, fehér színe lett.
- Már rászáradt - mondta az őrnagy. - Lehet, hogy még az öregasszony öntötte ki.
- Lehet, bár kétlem - ingatta a fejét a nyomozó.
- Tehát mi a véleménye?
- Valaki megelőzött minket. Kiöntötte a tejet.
- Ezek szerint feltehető, hogy a lakást is átkutatták?
- Igen... Mindent rendbe tettek. A lábas öblítéséről azonban elfeledkeztek. És még valami. Nézze meg, őrnagy elvtárs, a szobában a fiókokat, majd mindegyiket összetúrták. A szekrényekben viszont a legnagyobb rend van. Az öregasszony igen pedáns volt. Minden erre utal, csak a fiókok nem. Azokban idegen kezek kotorásztak.

Beleznay utasította az egyik nyomozót, hogy a gépkocsiból hozza fel az infralámpát. - Átfésüljük a padlózatot!

- Lehet, hogy vérnyomra bukkanunk? - kérdezte a százados.
- Talán - felelte az őrnagy.

Maga Rozs százados vette a kezébe az infralámpát, amely egy nagyméretű zseblámpára hasonlított. Az áramot a vállra akasztható telep szolgáltatta. Az infralámpa modern nyomkutató eszköz. Ha egyszer vér csöppent a padlóra vagy a konyhakőre, hiába mossák fel, a lámpa sugara még hónapok múlva is kimutatja fehér foltok formájában a vérnyomokat.

Leengedték a redőnyöket, a szoba sötétbe borult.

A köpcös százados a padlóra szegezte a lámpa sugarát, és végigfürkészte vele a szobát. Az infrasugarak sehol sem mutattak fehér foltot. Ugyanezt megismételték a konyhában, a fürdőszobában, de eredménytelenül.

Kovács hadnagy tért vissza. Jelentette, hogy a lakóktól informálódott Patakiné életkörülményeiről, eltűnéséről.

- Lent leszek a kocsiban, ha érdekeset találnak, ugrasszon értem valakit - mondta az őrnagy a századosnak. - A hadnagy elvtárs jöjjön velem.

Mindketten beültek a gépkocsiba.

- Melyik napon látták utoljára az öregasszonyt?

- Éppen két héttel ezelőtt - válaszolta a hadnagy. - Az egyik tanú késő este találkozott vele a lépcsőházban. Csodálkozott, hogy az öregasszony elmegy ebben a szokatlan időben.

- Hánykor történt ez?

A hadnagy a jegyzetét lapozta.

- Kilenc tájban.

Az őrnagy tudta, hogy ezen az estén Patakiné hét órakor visszament a trafikba, hogy visszaszerezze a képeslapot. A sikertelen kísérlet után tehát hazatért, majd újból elment.

- Azóta senki sem látta?

- Nem... Eltűnése a szomszédokat is foglalkoztatta. Patakiné szeretett szomszédolni. A szemközi lakónál sokszor nézte a televíziót... Anyagi gondjai nem voltak, szerényen élt a nyugdíjából, no meg a lánya támogatta. A Nemzeti Bankon keresztül pénzt küldött neki.

- Látogatói nem voltak? - kérdezte Beleznay.

- Nem. Senki sem járt hozzá, nem fogadott vendégeket. Teljesen magányosan élt. Mindig a gyerekeről beszélt, ez volt az egyetlen témája. A lányt a lakók is ismerték.

- Milyen néven táncolt?

- A saját nevéen. Pataki Edit. Négy éve tartózkodik külföldön, a Varieté és Cirkusz Vállalat révén került kapcsolatba egy impresszárióval. Casablancába utazott, onnan járja a világot egy revüvel. A lakók azt mondják, nagyon csinos és rendes lány. Huszonhat éves. Állandóan levelezik az anyjával, aki felolvasta a szomszédoknak a leveleket. Fényképeket is mutogatott, amelyeket a lány küldött különböző országokból.

- A lány tehát legálisan tartózkodik külföldön.

- Igen.

- Mikorra várta haza?

- Patakiné azt állította, hogy most ősszel jön - mondta a hadnagy. - De ez nem biztos, mert tavaly is várta, de a lány nem érkezett meg. Állítólag a szerződését meghosszabbították.

Beleznay elkérte a hadnagytól a lakók jegyzékét, és átfutotta a neveket. Tekintete összeszűkül, arcán megfeszült a bőr. Az összehajtott papirost a zsebébe süllyesztette.

- Teljes a névjegyzék?

- Igen... Az öt éven belül elköltözött lakók adatai is szerepelnek rajta.

Az őrnagy töprengett, majd utasította beosztottját:

- Menjen fel a lakásba, mondja meg Rozs századosnak, hogy foglalja le Patakiné telefonkönyvét is.

Kisvártatva lejöttek a nyomozók. A köpcös százados kitömött aktatáskát hozott a kezében. Jelentette Belezsnaynak, hogy a telefonkönyvet, a családi fényképeket, valamint a lány leveleit lefoglalta. A lakást lezárták, a házfelügyelővel közölték, hogy a lakásba senki sem léphet be.

Amint visszatértek hivatalukba, Belezsnay őrnagy utasította Rozs századosot, hogy a kutatásról azonnal írja meg a jelentését, ő maga pedig hozzáfogott a lefoglalt dolgok tanulmányozásához.

Először Patakiné telefonkönyvét ütötte fel. Az Áruházak rovatában a Fény hívószáma tintaceruzával be volt karikázva.

Belezsnay alaposan áttanulmányozta a leveleket. Az érdekesnek ígérkező szavakat, mondatokat kijegyezte. Végezetül a családi fényképeket pergette végig. Legtöbbjén Pataki Editet találta.

Csengett a telefon...

A kagylóban Bana ezredes szólalt meg:

- Pontban egy órákor várlak.

- Igen! Értettem - felelte az őrnagy.

A hátralevő időt arra használta fel, hogy összegezte a kutatás eredményét, rendszerezte a következtetéseit, a benyomásait. Megkapta Rozs századostól a jelentést, azt is átolvasta.

Bana Dénes ezredes nem volt egyedül. Az egyik fotelban Pintér Béla alezredes ült.

Az elhárítófőnök nyugtalanul sétált fel és alá.

- Gyere csak, Gábor - szakította félbe a belépő Belezsnay jelentkezését. - Patakinét tehát nem találjuk, sem élve, sem holtan... Tessék, foglalj helyet.

- Így igaz - felelte rezignáltan a felderítők vezetője, és leült.

- Halljuk, mennyivel lettünk okosabbak! Belezsnay részletesen ismertette a házkutatás eredményét...

Az ezredes is leült, feszülten figyelt, olykor a homlokát masszírozta.

- Mindebből azt a véleményt szűrhetjük le - mondta befejezésül az őrnagy -, hogy a lakás átkutatásában megelőztek minket. Számítottak arra, hogy előbb vagy utóbb megjelenik a rendőrség... És miért? Mert tudták, hogy Pataki Sándorné eltűnését észreveszik a lakók. Szinte biztosra vehető, hogy az öregasszony már nem él. Végeztek velem, mert az elkövetett hibát nem tudta helyrehozni. Ha életben hagyják, súlyos veszélyt jelenthet a kémhálózatra.

- Hódnak ugyanez a véleménye - jegyezte meg az ezredes. - Amikor tájékoztattam, már akkor sem adott az idős asszony életéért egy lyukas kétfillérest.

- Általa tudtuk meg a nevet és a címet? - kérdezte Pintér alezredes.

- Igen... Nagyon leleményesen jutott hozzá. Az áruház egyik alkalmazottjának a nővére aktív táncosnő. Hód módot talált, hogy ettől a nőtől egy Edit nevű táncosnő után érdeklődjön, aki természetesen külföldön dolgozik. A nővér ismerte ezt az Editet, együtt dolgoztak az Opera balettkarában, nemcsak a nevét, de a lakcímét is megmondta... Nos, halljuk a továbbiakat.

- Patakinét azon a nap késő este valamilyen ürüggyel lecsalták a lakásból - folytatta Belezsnay. - A megvetett ágy, a leeresztett redőny, a kikészített gyógyszer arra mutat, hogy ez a telefonhívás váratlanul

érte. Azt hitte, hogy csak rövid ideig lesz távol, ezért a tejet a tűzhelyre készítette... A lánya leveleiből nem sokat tudunk meg. Pataki Edit Casablancában egy Martinez nevű impresszárióhoz szerződött, akinek revüje van. Az együttes állandóan utazik, járja a világot. A lány több levélben említ egy Pierre nevű férfit, a titkárt. Dicséri, mert nagyon kedves a lányokhoz, még a magánügyeik intézésében is segít. Ennek a Pierre-nek adják át a leveleiket, ő gondoskodik bélyegről és arról, hogy a levelek postára kerüljenek. Patakiné Casablancába a Martinez-revü címére küldte a válaszleveleket. Az iroda aztán mindig abba az országba továbbította, ahol szerepeltek. Ugyancsak ez a Pierre vette át a lányok leveleit és osztotta szét... Ennyit lehetett megtudni a lány leveleiből.

- Ha a lánynak nincs tudomása a kémüzenetről, akkor ez, a Pierre nevű pasas bonyolíthatja a dolgokat - mondta az ezredes.

- Vagy másvalaki, de okvetlenül Martinez társulatánál.

- Képeslapot nem találtak?

- Nem.

Az ezredes cigarettára gyújtott.

- Talán ezért volt fontos, hogy átkutassák Patakiné lakását. Hibáztunk, amikor annyira bízunk a mozaikfénykép alapján elindított nyomozásban.

Kuczera István trafikos személyleírása alapján az akkor még ismeretlen öregasszonyról mozaikfényképet készítettek. A nyomozók felkeresték a trafik környékén levő élelmiszerüzleteket, hátha ott szokott vásárolni az idős nő. A fényképet megmutatták az alkalmazottaknak, hátha ráismernek valakire. Csupán egy-két adat érkezett, de már az első ellenőrzésnél kiderült, hogy nem használható adatok.

- Ezredes elvtárs! Nem előzhattük volna meg Patakiné eltűnését. Hiszen már aznap este elcsalták hazulról, amikor a képeslapot eladta Kuczerának - felelte Beleznyay.

- Ezzel egyetérttek... De, ha előbb derítjük fel Patakiné kilétét, a lakás átkutatásában megelőzhattük volna őket.

Pintér alezredes a kémüzenet töredékének a megfejtése után érdeklődött.

Az ezredes elmondta, hogy a szakemberek megállapították ugyan a rejtjelszámok bizonyos rendszerét, de tovább egyelőre nem jutottak. Ebből a rendszerből csupán az derült ki, hogy a rejtjelkulcs egy könyv.

Mindnyájan tudták, hogy ez nagy akadály. Az ilyen rendszerű titkos üzenetváltásnál a kapcsolatban levők ugyanazzal a könyvvel dolgoznak. Ez lehet bármiféle - szépirodalmi, tudományos stb. - mű. Az üzenetet küldő a szöveg betűit számokkal helyettesíti. Az első szám a könyv oldalát jelzi. A második szám azt, hogy ezen az oldalon, fentről számítva melyik a sor, s a harmadik szám a sorban balról számolva a kívánt betűt határozza meg.

- Ezek szerint kevés a reményünk, hogy szakértőink a maguk erejéből, csupán számításokkal megfejtik a kémüzenetet - jegyezte meg rezignáltnan Pintér alezredes.

- Nem sok - húzta el a száját az ezredes.

- Tehát szitával merjük a vizet.

- Viszont bízom Hód leleményességében. Felderítésünk most már a Fény Áruházra összpontosul. A rejtélynek ott a nyitja. Azt a lehetőséget elvesztettük, hogy Patakinén keresztül jussunk el a kémhálózathoz.

- Az áruházban nem sikerült valamilyen képeslapgyűjtőt találni? - kérdezte Beleznyay.

- Azt nem, de észleltünk néhány gyanús körülményt. Hód megtudta, hogy ennek a Romhányinak egy világos színű Volkswagenja van. Láta is a kocsi, de a hátsó ablakában nincs semmiféle kabalatárgy. Ez viszont nem zárja ki azt a gyanút, hogy a minket érdeklő személykocsi éppen a gondnok Volkswagenja... Egy másik körülmény ugyancsak Romhányira vonatkozik - folytatta az ezredes.

Ismertette, hogy milyen kapcsolatban van a gondnok az áruházban levő könyváruval. Főleg azt taglalta, hogy Romhányi az új könyveket rendszeresen megkapja, és ha elolvasta, visszaviszi. Pintér és Beleznyay érdeklődéssel hallgatta.

- Romhányival kapcsolatos gyanúkat növeli - folytatta az ezredes -, hogy ezt a könyvcserét igyekeznek titokban lebonyolítani. A könyvárust gyakran felkeresik külső személyek, akik már vásároltak tőle, ismerik őt. Ezek részére a pult alól adja a könyveket, persze pénzért. Mindez önmagában véve nem lenne érdekes, mert nyilvánvaló, hogy a könyves a keresett könyvekből elsősorban a régi vevőkörét elégti ki. De a gondnokkal való kapcsolata már sok mindent rejthet magában.

- Figyelni kell minden lépésüket - mondta csendesen Beleznyay őrnagy.

- Igen, erre gondoltam... De nemcsak Romhányit és a könyvárust.

- Még kiket? - kérdezte Pintér alezredes.

Az ezredes a gondnok feleségét említette, aki az egyik szálló bárjában dolgozik. Itt sok külföldi fordul meg, hátha innen vezet egy szál a kémhálózathoz.

- Én a könyvárusnak tulajdonítok nagyobb jelentőséget - jegyezte meg Pintér. - Ennek a kapcsolatát kell felderíteni. Vajon kikből tevődik össze a vevőköre? Milyen emberekből? Mivel foglalkoznak, és miért éppen az áruházban vásárolnak állandóan könyvet?

- Helyes - bólintott az ezredes. - De ez lesz a legnehezebb feladatunk.

- Miért? Hisz ebben a munkában számíthatunk Hódra.

A beesett arcú Beleznyay a fejét csóválta.

- Hód mindezt egyedül nem képes megoldani.

- Tökéletesen igazad van - hagyta helyben az ezredes.

Pintér azzal érvelt, hogy az áruházban tevékenykedő elhárítótiszt állandóan szemmel tarthatja a könyvárust. Ezt a munkát nyomozók huzamosabb ideig, esetleg napokig nem végezhetik, mert az idegenek előbb vagy utóbb feltűnnek az áruház alkalmazottainak vagy magának a könyvárusnak. Ez esetben a felderítés kudarcba fulladhat.

- Hód nem figyelheti állandóan a könyvárust - mondta az ezredes.

- És miért?

- Igaz, hogy Hódot olyan beosztásba sikerült elhelyezni, amely szabad mozgást biztosít neki, de állandóan nem tekergethet az első emeleten, a könyvárus közelében. Dolgoznia is kell. Ez a mi nagy dilemmánk.

- Akkor mi a megoldás?

Bana ezredes előredőlt a fotelban.

- A könyvárus kapcsolatainak a felderítésében Hód csak részfeladatokat kap. Bár még az is kétes, hogy ezeket el tudja-e végezni... Rábizzuk, hogy azokat a személyeket figyelje, akik a könyvárus rendszeres vevői. Ezekről azonnal értesítést ad az utcán tartózkodó nyomozóknak. A kiszemelt

embereket követni fogjuk, és megállapítjuk kilétüket.

- Ezredes elvtárs! Erre az értesítésre milyen módszert használjunk? - kérdezte Beleznyay.
- Szerinted melyik a legalkalmasabb?

Beleznyay egy pillanatig gondolkozott.

- Természetesen a rádiókapcsolat a legideálisabb. A nyomozóknak meg kell kapniuk az illetők személyleírását. Először arra a módszerre gondoltam, amelyet Kuczera trafikjában alkalmaztunk. Mikrofont rejtenénk el a könyvtárban, lehallgatnánk a beszélgetéseket. Ezt azonban nem tartom megfelelőnek, mert az áruházból özönlenek ki az emberek. Nem tudjuk a tömegben kiválasztani a bennünket érdeklő személyt. Személyleírásra van szükségünk, és ebben csak Hód segíthet.

- Az előbbi módszert nem kellene végleg elvetned - mondta az ezredes. - A lehallgatott? beszélgetések alapján kiválasztjátok a bennünket érdeklő személyt. De hogyan adtok jelzést Hódnak, hogy a könyvtárban nézze meg a beszélgetőt, és adja meg a személyleírását?

Az őrnagy a gombvibrátort említette...

A lapos, gyufásdoboz nagyságú készüléket a ruha alatt, a meztelen testre lehetett tapasztani egy gumikorong segítségével. Ha a gombvibrátor viselőjének jelzést kívántak adni, elfordítják az adókészülék gombját, s a gombvibrátorban levő mikrovezető a rádióhullámok hatására rezgéseket bocsát ki, amelyek bizsergő érzést keltenek a testnek azon a részén, ahová a gumikorong a bőrhez tapad.

- Nagyon helyes! És a rádiókapcsolathoz melyik készüléket akarod használni?

- A négy plusz kettest - felelte Beleznyay. - Ezzel kiválóan vennénk Hód hangját, az általa közölt személyleírást.

- Ezt nem engedélyezem - pattant fel az ezredes.

Dühös tekintetet vetett a fotelban ülő őrnagyra.

- Ilyen kockázatot nem vállalhatunk. A négy plusz kettes legalább akkora, mint egy jókora szivarosdoboz. Mit gondolsz, Gábor, hogy festene Hód, amint az áruházban egy ekkora dobozzal rohangál?- folytatta megenyhült hangon. - El sem tudom képzelni, hová tudná rejteni. Ekkora kockázatot nem vállalhatunk. Valaki észreveszi, és vége mindennek... Mi lenne, ha a "Servatust" vetnénk be? Ezt könnyen zsebre vághatja, alig nagyobb egy közepes cigarettatárcánál.

Beleznyay őrnagy a homlokát ráncolta.

- A szabadban jól működik a "Servatus", de zárt helyiségben igen gyenge. Csak úgy tudjuk felerősíteni, ha legalább harminc centis antennát használunk. Ez pedig lehetetlen.

Bana ezredes a homlokát ráncolva töprengett.

- És a Pinkel-adó? - kérdezte később. - Ez nagyságra megfelelne, de...

- De?

- Vasbeton vázas épületben csak ötvenméteres körzetben megfelelő a vétel, mi pedig az utcán leszünk. Legalább háromszáz méteres hatótávolságra van szükségünk.

Pintér alezredes a torkát köszörülte.

- Ezredes elvtárs! Beszélni kellene Zimonyival. A technikai laboratóriumba a napokban érkezett egy új adókészülék, még ki sem próbálták. Egy karóra az egész. A teljesítményről azonban semmit sem tudok. Talán Zimonyi többet tud mondani.

Bana ezredes felvillanyozva lépett a telefonhoz. Zimonyi alezredest kérte, majd hosszan faggatta az új készülékről.

- Tehát a műszaki leírás alapján megfelelő a hatótávolsága - mondta a kagylóba. - Az engem nem érdekel... Nem érdekel, hogy kipróbáltatok-e vagy sem. Mi majd kipróbáljuk... Bízátok csak ránk... Persze, hogy sürgős. Küldd csak át. Két készülék kell... Mert kettőre van szükségünk. Ha az egyik bedöglök, előszedjük a másikat... Igen, Beleznay majd átveszi, ők fogják használni... Persze, hogy ők is próbálják ki... Csak veled ne kezdjen az ember. Szervusz.

- Mikor küldi át? - kérdezte Beleznay.

- Azonnal.

- Akkor még ma kipróbáljuk.

- Csak vízbe ne ugorjatok, mert nem vízhatlan. Zimonyi azt mondja, hogy a készülék egyáltalán nem feltűnő. A mikrofont a vastag fémcsatba rejtették, a vezetékek a karon húzódnak valamelyik belső zsebig, ott csatlakoznak a telephez. A fémcsat egyben az antenna is. Természetesen csak adásra, illetve lehallgatásra alkalmas. Ez nekünk éppen elég. Maga a karóra rendesen mutatja az időt. A mikrofonja annyira érzékeny, hogy a leheletnyi hangot is felerősíti és továbbítja.

- Hód mikor kapja meg?

- Holnap este.

Az őrnagyot az is érdekelte, hogy a könyvtárhoz mikor és hogyan szerelik fel a rejtett mikrofont, amellyel lehallgatják a vevőkkel folytatott beszélgetéseit.

- A közeli napokban megkezdhetitek a figyelmet - felelte az ezredes. - A mikrofont majd Hód intézi. Rábízom, hogy hová teszi.

- És mikor szereli fel? Hiszen az áruházban nagy a forgalom.

- Éjszaka.

- Akkor meg a portás ellenőrzi az emeleteket - jegyezte meg Pintér alezredes.

- És aztán? Hód megtalálja a módját - mosolygott az ezredes.

Beleznay őrnagy hirtelen a homlokára csapott.

- Ezredes elvtárs! Egy fontos dolgot még nem közöltem... Patakinéval egy házban lakik az igazgató.

- Melyik igazgató?

- A Fény Áruházé - válaszolta Beleznay. - Tóth Sándornak hívják.

- Milyen érdekes! Ugyanis Tóth igazgató kötötte meg a szerződést a könyvterjesztő vállalattal. És most kiderül, hogy egy házban lakik az eltűnt asszonnyal.

5.

A pincében koromsötét volt. Az utcai lámpáknak a rácsos szellőzőablakokon beszűrülő sápadt fénye elveszett a mennyezetig felhalmozott ládák, bútorok között.

A sötét olykor megelevenedett. Halk neszek támadtak. Roppant a ládahegy, valami reccsent a bútorok között, kapirgáló zaj hallatszott, mintha valahol egér rágott volna.

A raktárban elrejtőzött férfi ilyenkor akaratlanul összerezzent, hosszú ideig moccani sem mert. Lélegzetvisszafojtva fülelt, találgatta, mi okozza a zajt. Később megnyugodott, izmai elernyedtek. A bútorok tömkelege kitűnő búvóhelynek bizonyult. A földön ült, a hátát egy ládának vetette.

Hosszan várakozott!

A világító számlapos karóra tizenegyet mutatott, amikor óvatosan megmozdult. Felegyenesedett, a zsebéből álkulcsot vett elő, és a raktárba lenyúló lépcsőhöz osont. A zárt ajtó tövében lekuporodott, és fülét a kulcslyukra tapasztotta.

Az áruháza földszinti folyosóján csoszogó léptek közeledtek...

A léptek elhaladtak, nem messze zár csikordult, ajtó csapódott, majd csend lett.

A raktárban rejtőzködő cselekvésre szánta el magát. Kitapogatta a zárat, és a kulcsot zörrenés nélkül a kulcslyukba helyezte. Halk kattanás. Lenyomta a kilincset. Az ajtó engedett. Nem tárta ki, előbb kilesett az ujjnyi résen.

A homályos folyosó üresen ásított.

A hivatlan látogató kisurrant a raktárból. Az ajtót nem zárta be, csupán kilincsre csukta, és az irodákhoz vezető lépcsőn fellopakodott az első emeletre. Az áruháza nyíló vasajtónál hosszan hallgatózott. Odabentről léptek zaját hallotta. Az éjszakai portás ellenőrző körútját végezte.

A férfi világító számlapos karóján mérte az időt. Amikor elült a léptek zaja, ismét nekivágott a lépcsőnek. A másodikon megint a vasajtóhoz tapadt. Jól hallotta, hogy a portás az ellenőrző órával bajlódik.

Ugyanez megisméltődött a harmadikon.

- Húsz, tíz, aztán megint tíz - mormogta magában az éjszakai látogató. A lépcsőkoriátnak dőlt, mereven figyelte az óráját.

Lentről kulcscsörgés, csukódó ajtó zaja hallatszott. A portás a folyosó végén levő fülkéjéhez csoszogott. Befejezte a második ellenőrzést.

A férfi magatartása egy szemvillanás alatt megváltozott. Hirtelen megélenkült. Előkerült az álkulcs, nyikkant az áruháza vezető vasajtó zára. Amint belépett, az ajtót behúzta. Egy pillanatig tétovázott, aztán úgy döntött, az ajtót nem zárja be, távozáskor nem kell feleslegesen bíbelődnie vele.

A terem közepén gyér fényű égő világított a pénztárnál. Kétoldalt készruháak lógtak.

A férfi jól ismerhette a terepet, mert habozás nélkül elindult a lépcső irányába. Hirtelen megtorpant. A gumitalpú cipő, amelyben eddig nesztelenül mozgott, a linóleumpadlón nyikorgó hangokat hallatott. A férfi levette a cipőjét, a legközelebbi pult alá rejtette, és zokniban ment tovább.

Az első emeleten felkattintotta a zseblámpáját. A keskeny, de éles fénysugarat a könyvtár pultjára irányította, majd végigpásztázta a polcot, kereste azt a helyet, amelyet még délután kiszemelt. Eloltotta a zseblámpát. Lehajolt, megemelte a polc egyik sarkát, és annyira elhúzta a faltól, hogy a karja beférjen. A magával hozott csomagot a földre tette, és zsebéből széles ragtapaszt vett elő. Hosszú csíkokat fejtett le róla, aztán kibontotta a csomagot. A kisméretű bakelitdobozból vezetékek ágaztak szét. A dobozt becsúsztatta az elhúzott polc mögé. Sokáig matatott, amíg a merevítőlécek mellett kitapintott egy kis üreget. A bakelitdobozt betette, és ragtapasszal rögzítette. A csatlakozó vezetéket is ezzel erősítette fel. A vezeték másik végéhez apró mikrofont illesztett. A mikrofon elhelyezésével bíbelődött a legtöbbit. Végre talált megfelelő helyet, egy keskeny rést a polc deszkáinak az illesztésénél. Ide tette a mikrofont. Aztán a helyére csúsztatta a polcot, és elégedetten egyenesedett fel.

Néhány perccel múlt éjfél.

A feladatot a tervezett időre végrehajtotta. A portás következő ellenőrző körútjáig még negyven perc volt hátra. Ezt az időt az irodai lépcsőházban kell eltöltenie, hogy kivárja az alkalmas pillanatot, amikor visszajuthat a raktárba. Nem sietett. Felkattintotta a zseblámpát, és a könyvárus pultja mögé kuporodva a kirakott könyveket nézegette, lapozgatta. Valami azt súgta, nem végez hiábavaló munkát. Sűrűn pillantott a karórájára, nehogy kifusson az időből. Éppen egy útinaplót tartott a kezében, amikor zizzent valami. Papírdarab esett a földre. Amint a zseblámpa fényéhez emelte, döbbenten meredt rá. A papírlapon tintával írt számsorok voltak. Úgy érezte, képtelen mozdulni. A váratlan lelet teljesen megbénította. Hosszú percekig csak bámult maga elé.

Háromnegyed egy volt.

Még tizenöt perc, és jön a portás! Ennyi idő alatt képtelen a számsort lemásolni, legfeljebb a negyed részét tudja rögzíteni. El nem viheti, hiszen ezzel kudarcra ítéli az eddigi munkát. A kémhálózat, ha gyanú fog, meglapul, és akkor a további felderítés szinte leküzdhetetlen akadályba ütközik. Döntött. A számsorokat tartalmazó papírlapot a könyvbe tette, a könyvet pedig vissza a helyére. Körülnézett, hogy kutatásának nem maradt-e áruló nyoma. Eloltotta a zseblámpát, és végigsurrant a termen. Öt perc múlva egy óra.

A sarokban levő csomagoló teljesen sötétben volt. Ide nem jutott el a pénztárnál égő lámpa gyér fénye. A széles pult öblös volt, papírtekercsek heverték benne.

Az éjszakai látogató ezt választotta búvóhelyül. Kiszedte a papírtekercseket, befeküdt a polcra, a tekercseket visszaemelte és elrendezte, hogy kívülről teljesen fedjék. Éppen elkészült, amikor a földszinten ajtó csapódott, léptek verték fel a süket csendet. A csoszogás lassan erősödött, aztán hirtelen megszűnt. Kattant az ellenőrző óra. A portás most a csomagoló mellett haladt el.

A pultban lapuló férfi homloka nyirkos lett. Feszülten figyelt, gondolatban követte a portást... Most halad a lépcső felé, hogy felmenjen a második emeletre... De mi ez? Csend, a léptek zaja elhalt. A portás megállt volna a pénztár és a lépcső között? Miért? Mi is van ott? A kalapospult, aztán... Aztán a könyvárus pultja!

A férfi hátán hideg futkosott. Lehet, hogy valami nyomot hagyott, ami felkeltette a portás figyelmét? Úgy érezte, üvegkoporsóban fekszik, és a portás látja őt. Látja, és csak a döbbenet tartja vissza, hogy a csomagolóhoz ne rohanjon. Várta a portás kiáltását. Várt valamit, ami széttepi az átkozott, fojtogató csendet.

Halk motoszkálás hallatszott.

A rejtőzködő tudta, hogy a portás most a könyvárus pultján matat. De miért? Mit kereshet? A felismerés villámként vágott bele... A számsorokkal teli papírdarab után kutat! Aztán hirtelen eszébe jutott, hogy mikor az irodai lépcsőházban az időt mérte, a portás húsz percet töltött el az első emeleten, tízzel többet, mint a másik kettőn. Vajon mire kellett ez a tíz perc? A portás akkor is a könyvárus pultján kotorászott? A papírdarabot kereste?

A léptek hirtelen ismét felhangzottak, távolodtak. Aztán a megnyúlt csendet csak nagy ritkán törte meg nesz.

A férfi számára minden perc örökkévalóságnak tűnt. Amikor végre a földszinten becsapódott a vasajtó, teljesen kimerülten mászott elő rejtkehelyéről. Azonnal a könyvárus pultjához osont. Kinyitotta az útinaplót, és megkönnyebbülten lélegzett fel. A számsorokat tartalmazó papírlap benne volt. Nem vesztegette az időt. A pult mögé térdelt, a zseblámpát a polcra helyezte, és a rézsútosan eső fényben lemásolta az összes számot.

Harminc perc alatt elkészült.

Amint a helyére tette az útinaplót, egy másik könyv keltette fel a figyelmét. Úgy emlékezett, az előbb

ezt nem látta. Kíváncsian lapozott bele a vastag, piros fedelű könyvbe. A meglepetés nem sokáig váratott magára. A tizedik oldalon tartott, amikor újabb papírszeletre bukkant. Ezen is számsorok voltak. Most már tudta, miért időzött az előbb a portás a könyvtár pultjánál. Tehát Fogler Béla az egyik láncszem. Megborzongott. Most döbbsen rá, milyen nagy kockázatot vállalt, amikor ide belopózott. Sejtette, mi várna rá, ha Fogler fölfedezné. Idegesen nézett karórájára. Fél három volt. Gyorsan munkához látott. Ilyen sikerre még álmában sem gondolt. Kapkodva másolta a számokat.

Mire elkészült, már csak néhány perc hiányzott a három órához. A piros fedelű könyvet visszatette a helyére, és felsietett a harmadik emeletre. Felhúzta a cipőjét, és kilopakodott az irodai lépcsőházba. A vasajtót bezárta. Éppen idejében, mert a földszinten felhangzottak Fogler léptei.

Óvatosan lesurrant. Keze már a raktárajtó kilincsén volt, amikor megtorpant. Csábította a folyosó végén az üres portásfülke. Fogler az ellenőrzéssel legalább harminc percet eltölt. Ezalatt átkutathatná a rezidenciáját. Máskor erre nincs lehetőség. És Fogler az egyik láncszem. A fülkét nyitva találta.

Az íróasztalon telefonkészülék, a fogason kopott ballonkabát. Más semmi! Az aktatáskát nem látta, pedig Fogler Béla mindig azzal érkezett a munkahelyére. Vajon hová tehetette? Ekkor vette észre a kulcsomót, amely az íróasztal középső fiókjának a zárjában csüngött. Elfordította a kulcsot. Az aktatáska a fiókban lapult. Benne egy nylonzacskó, élelemmel. Mellette fehér műbőrötésű könyvet talált. Pierre Boulle "Híd a Kwai folyón". A könyvet láthatóan sokat forgatták. A férfi belelapozott, hátha talál benne valamit, de ezúttal nem volt szerencséje. Lapozgatás közben azonban feltűnt neki, hogy egyes oldalakon a betűk felett apró, alig látható pontok voltak. Sejtette, hogy kerültek oda. Gyorsan visszatette a könyvet a táskába, a táskát a fiókba. Mindent elrendezett, aztán a ballonkabát zsebeit kutatta át. Semmit sem talált! Megnézte az óráját. Húsz perccel múlt három. Tovább nem maradhatott. Fogler az utolsó emeleten járhat. Besurrant a raktárba, az ajtót bezárta, várt egy keveset, amíg szeme hozzászokott a sötéthez.

Néhány percnyi várakozás után magabiztosan osont végig a zsúfolt raktáron. A pince végében feltornázta magát a járdára nyíló szellőzőablakhoz. Egy mozdulattal levette a lakatot, felnyomta a billenőkeretet, és kibújt az utcára. Utána egy hiányzó ablakszemen át visszatette belülről a keretre a lakatot.

A mellékutca kihalt volt.

A férfi felegyenesedett, leporolta a ruháját, és szapora léptekkel elindult a Körút felé. Egy darabig a Körúton haladt, majd befordult egy mellékutca. Kisvártatva egy térre ért. A közeli parkolóhelyen hosszú sorban személygépkocsik álltak. Egy fekete Mercedesnek felvillant a lámpája. A férfi egyenesen ehhez ment, kinyitotta az első ajtót, és a vezető mellé huppant.

Bana Dénes ezredes nagyot sóhajtott.

- Több mint két órát késett - bökött a műszerfalon világító órára. - Az idegeim már vitustáncot jártak. Már azt hittem, baja történt.

- Miért gondol a legrosszabbra?

- Hát mire gondoljak? - horkant fel az ősz hajú elhárítófőnök. - A találkozót fél kettőre beszéltük meg. Minden percet előre kiszámítottunk. És mi történik? Várok, múlik az idő, egyre múlik, maga meg nincs sehol. Mire gondolhattam volna? Természetesen a legrosszabbra. Észrevették, a portás értesítette a rendőrséget. Kész! Ez még hagyján, de a legnagyobb baj, hogy ebben az esetben nem mehet vissza dolgozni az áruházba. Márpedig magára ott van szükségünk... Igen, ilyen gondolatok foglalkoztattak. Végre aztán háromnegyed négykor kényelmesen sétálva megérkezett... Sikerült?

- Igen. A lehallgató készüléket megfelelően elhelyeztem.

Az ezredes fáradt arca kisimult. Cigaretta vett elő. Rágyújtottak.

- Miért késett? - kérdezte.

- Elvesztegettem az időt... Egyébként az áruházban rádöbentem, hogy ha a portás esetleg észrevesz, esze ágában sincs értesíteni a rendőrséget.

- Már miért ne lenne, hisz betörőnek véli?

- Inkább elvágja a nyakam, aztán eltünteti.

Az ezredes elképedt.

- Megölte volna?

- Igen... Ugyanis Fogler Béla az általunk keresett láncnak az egyik szeme.

- A kémhálózat tagja?

- Igen.

- Hód! Beszéljen már összefüggőbben. Ne kelljen magából mindent úgy kipréselni.

Az elhárítótiszt elmondta útjának minden mozzanatát. Készen lett volna a megbeszélte időre, de amikor a papírdarabot a számokkal megtalálta, nem hagyhatta ott a felbecsülhetetlen értékű leletet, a lemásoláshoz pedig időre volt szüksége. Ezért késett.

Az ezredes nem szólt közbe, feszülten figyelt. Most értette meg, hogy Hód fedőnevű tisztje milyen nehéz és kockázatos feladatot oldott meg.

- Hol vannak a lemásolt számok? - kérdezte.

A fiatalember átnyújtotta a papírt.

- A vonal alattiak a piros fedelű könyvben voltak.

- Két évet adnék az életemből, ha tudnám a megfejtés nyitját.

- Megajándékozom ezzel a két évvel, ezredes elvtárs... Talán néha majd eszébe jutok.

- Csak nem azt akarja mondani, hogy tudja?

- De igen - mosolyodott el az elhárítótiszt. - Ha nem csalnak az érzéseim, a kód egy könyv.

Az ezredes arcáról lehervadt az érdeklődés. Bosszúsan legyintett.

- Ennyit mi is tudunk.

- Csak éppen nem tudják, melyik az a könyv.

Bana ezredes hitetlenkedve pillantott beosztottjára.

- Maga talán tudja?

- Pierre Boule: "Híd a Kwai folyón".

- Biztos?

- Még nem ellenőriztem, de több mint valószínű. - Elmondta, hogy a portásfülkében, Fogler táskájában bukkant rá erre a könyvre, s ráadásul apró pontokat vett észre a könyv egyes lapjain.

- Miért nem találtam a piros fedelű könyvet az első alkalommal a könyvtár pultján? Mert Foglernál volt a portásfülkében. Éjfél után hozta vissza, a harmadik ellenőrzésénél, természetesen a cédulával együtt, amelyen úgyszintén számsorok voltak.

- Ezek szerint Fogler készítette a kémüzenetet!

- Igen, azalatt, amíg az áruházban voltam. De nem biztos, hogy Fogler fogalmazta. Esetleg csak rejtjelezte. Ezért gondolom, hogy Pierre Boule könyve a rejtjelkulcs.

Bana ezredes egyetértett a következtetéssel. Elfordított egy gombot a műszerfalon, aztán egy telefont emelt ki az ülés alatt kiképzett rejtkehelyről... A központ jelentkezett. Az ezredes kérte az ügyeletes tisztet, hogy kapcsolja a technikai laboratórium vezetőjének, Zimonyi alezredesnek a lakását.

- Képzem, hogy fog örülni - mondta a mellette ülő Hódnak.

Zimonyi álmos hangon jelentkezett.

- Ismered Pierre Boule nevű francia írónak "Híd a Kwai folyón" című könyvét? - kérdezte az ezredes.

- Milyen franciát?

Az elhárítófőnök elnyomott egy káromkodást, és megismételte a kérdést.

- Ja... a könyvről van szó?

- Igen, arról.

- Nem, nem olvastam - válaszolta Zimonyi. - De ha nem tudsz aludni, röviden elmondom a tartalmát. Ugyanis volt alkalmam látni a belőle készült filmet.

- Arra lennék kíváncsi, hogy nálad megvan-e ez a könyv?

- Nincs.

- Holnap az legyen az első dolgod, hogy szerezzetek egy példányt. Sürgős... Rendben van?

- Igen.

Az ezredes elbúcsúzott Zimonyitól, helyére rejtette a telefont, aztán a fiatal elhárítóhoz fordult.

- Képtelen lennék most lefeküdni. Izgat ez a könyv, de még jobban az eredmény.

- Ha megengedi, ezredes elvtárs, meghívom hozzám. Még tavaly megvettem ezt a könyvet... Nálam megfejthetjük a titkos üzenetet.

- Köszönöm a meghívást ezennel elfogadom. Amilyen szerencsém szokott lenni, kiderül, hogy még valami italt is tartogat otthon.

- Az is akad, és főzök egy jó kávé.

A fekete Mercedes kivált a pihenő személygépkocsik sorából, végiggördült a mellékutcán, majd a Körútra kanyarodott. Az ezredes biztos kézzel fogta a volánt, nagy iramban hajtottak át az Erzsébet-hídon. Egy hatemeletes új épület előtt fékeztek.

Az elhárító tisztnek egy garzonlakása volt a harmadik emeleten. Egyáltalán nem hasonlított a legénylakásokhoz. Az ízlésesen berendezett szobában példás rend volt.

Hód helytel kínálta a főnökét, a könyvespolchoz ment, és rövid keresés után leemelte a polcra a könyvet. Az ezredes kivette a tárcájából a számsorokat tartalmazó papírt. Mindketten a dohányzóasztalhoz telepedtek. Papír, ceruza került elő. Bana ezredes cigarettára gyújtott.

- Akkor fogjunk hozzá - mondta izgatottan. - Olvasom a számokat. Az első a könyv lapszáma, a második a sor, a harmadik a betű. Maga csak a könyvet forgatja. A betűket én írom. Remélem, érthető szöveget kapunk. Kezddhetjük?

- Igen.

- Nézzük az elsőt. Százkilencvenegy!

Az elhárítótiszt a jelzett oldalon felütötte a könyvet.

- Huszonkettő - folytatta az ezredes. - Megvan?

- Igen... Fentről a huszonkettedik sor.

- Tizenhárom.

- A sorban a tizenharmadik betű.

Az ezredes idegesen fészkelődött a fotelban. Észre sem vették, hogy rájuk virradt. A szobában vágni lehetett a füstöt. Az utcáról zajok szűrődtek be: villamos csikorgott, gépkocsik motorja berregett. A fiatalember félrehúzta a függönyt, és kitérte az ablakot. Friss, tavaszi levegő áradt be. Az ezredes nyújtózott egyet.

- Végre készen vagyunk - mondta csendesen.

- A szöveg érthető: "Fokozni az óvatosságot! Minél többet megtudni a rakétavadászokat irányító lokátorról"... A piros kötések könyvben levő pedig így szól: "Fokozni az óvatosságot! Méréseket a maximális sebességre. Igen fontos a cső ingásának a szöge." Nos, ennyi az egész. Tehát katonai kémkedés. Az üzenetből az is kiderül, hogy jól kiépített hálózattal állunk szemben.

A papírra bökött.

- Sajnos, ezek megneszeltek valamit. Mindkét üzenet azzal kezdődik, hogy "Fokozni az óvatosságot!"

- Nem hiszem, hogy megneszeltek volna bármit is - felelte az elhárítótiszt.

Becsukta az ablakot, és leült a dohányzóasztalhoz.

- Részünkről nincs ok aggodalomra. Ez csak amolyan szokásos figyelmeztetés lehet.

- Gondolja?

- Azt hiszem.

Az ezredes beletúrt dús ősz hajába.

- Mire alapozza ezt a sejtést? - kérdezte.

- A kémek csak következtethetnek arra, hogy kutatjuk a nyomukat. De még ez sem biztos... Legfeljebb azt sejtetik, hogy felfigyeltünk arra a furcsaságra, hogy csak a képeslap érdekelte a betörőt. Ha ezt sejtik is, akkor sem tudják a legfontosabbat.

- Éspedig?

- Azt, hogy a képeslapon megtaláltuk az áruház telefonszámát - mondta a fiatal tiszt.

- Ez igaz - felelte az ezredes. - A telefonszámot Patakiné írta a képeslapra.

- Ez is azt mutatja - bökött Hód a számsorokkal telt papírra -, hogy nem álltak le, hanem folytatják tevékenységüket... Ha megneszelnek valamit, azonnal meglapulnak, és legalább egy ideig semmit sem tesznek.

A beszélgetés a kémhálózat felépítésére, a kapcsolattartás módjára terelődött. Abban egyetértettek, hogy az áruházban levő könyvtár, valamint a portás, Fogler Béla, tagja a kémhálózatnak. Az üzeneteket a portás rejtjelezi, és az előre megbeszélte könyvekbe teszi, amikor éjszakai ellenőrző útját járja. A

könyvárus aztán továbbítja. Valószínűnek tartották, hogy a hálózatban szereplő aktív ügynökök vásárlókként veszik át a cédulát rejtő könyvet. Mindegyik természetesen azt kapja, amelyik a neki szóló üzenetet tartalmazza. A könyvárusnak tudnia kell tehát, hogy melyik üzenet kinek szól. Ő az egyik kulcsembert. A másik Fogler. Romhányi feltehetően valamiféle összekötő szerepét játszhatja.

- De ki lehet a főnök? - kérdezte Hód.

- Vagy Romhányi, vagy pedig Fogler - felelte az ezredes rövid töprengés után. - Inkább a gondnokra tippeljek.

- Miért éppen rá?

- Neki módjában áll, hogy az egész hálózatot a kezében tartsa, irányítsa. Látom, nem tetszik a véleményem. Maga más lóra tesz?

A fiatalember bólintott.

- Tud jobbat? - kérdezte az ezredes.

- Jobbat is, megfelelőbbet is - válaszolta. - Főnöknek mindhárom embert gyengének tartom. Ezt a kémhálózatot nem csak jól kiépítették, hanem kézben is tartják...

- És mit szól a direktorhoz?

- Tóth Sándorra gondol?

- Igen.

- Ő már megfelelőbb, ezredes elvtárs - mondta Hód. - És nagyon pártfogolja a könyvárust.

- Na látja, ez lehet a magyarázat arra, hogy a könyvest miért nem lehet elmozdítani a helyéről.

- A lépcső mellől?

- Persze - felelte az ezredes. - Ez megbolygatná a szokott helyet. Az ügynökök, akik rendszeresen megfordulnak az áruházban, és átveszik a nekik szánt könyveket, igencsak meglepődnének, ha egy napon nem találnák a megszokott helyén a könyvárust... Maga mire gondolna a helyükben?

- Hogy lebukott... Legalábbis az első pillanatban erre gondolnék. Aztán lehet, hogy jobban körülnéznék, és megtalálnám az új helyén. De az is lehet, hogy...

- Pánikszerűen menekülne - vetette közbe az ezredes.

- Igen.

- Azt még elfelejtettem magának mondani, hogy Beleznyay kipróbálta a készüléket, a karórát. Tökéletesen működik, nem lesz nehéz dolga vele... Különben hol tartja a készüléket?

- Ott - mutatott a szekrényre Hód.

Az ezredes elhült.

- Nyitott szekrényben tartja, hisz ott lóg a zárban a kulcs.

- Talán páncélszekrényt igényeljek a lakásomba?

- Azt nem, de ez könnyelműség. Esetleg látogató érkezik, és kotorászni kezd.

A fiatalember elmosolyodott.

- A bejárati ajtón két biztonsági zár van. Az esetleges látogatómat pedig nem a szekrény érdekli.

- Jól van, jól van - dörmögte az ezredes. - De tudja, milyenek a nők. Imádják a kotorászást, a kutatást. Szóval mindent átnéznék, szaglásznak.

- Nem vagyok nős - nevetett fel.

A szekrényből skót whisky került elő. Ittak egy pohárával. Aztán még eggyel. Hód kiment a főzőfülkébe. Amikor visszajött a szobába, a főnöke az ablaknál állt, és a tájat nézte.

- Szép innen a kilátás - mondta az ezredes.

- Nemsokára kész a kávé.

Bana megnézte az óráját, aztán a fejéhez kapott.

- Mennem kell. Beleznayt értesítem, hogy korábban jöjjön be a szokottnál. Megbeszéljük Fogler dolgát... Maga hány órára megy dolgozni?

- Kilencre, de előbb akarok beérni. Egy pillantást vetek a portásra... De innen is telefonálhat, ezredes elvtárs - mutatott a készülékre.

Bana ezredes feltárcsázta Beleznay lakását. Megkérte az őrnagyot, hogy nyolcra legyen bent. Ezután a technikai laboratóriumot hívta. Meglepődött, amikor az ügyeletes átadta a kagylót Zimonyinak, aki már bent volt. Hosszan beszéltek. Kisvártatva az ezredes letette a kagylót, és csodálkozva nézett a megterített dohányzóasztalra, amelyre Hód kenyeret, vaját, szardíniát tálalt.

- Hohó, barátom, csak italról volt szó.

- A megváltozott körülmények miatt el kell térnünk az előzetes megállapodástól - védekezett a fiatalember.

- Miféle megváltozott körülmények?

- Hát közben reggel lett.

- Megadom magam.

Falatozás közben folytatták a véleménycserét az új fordulatról. Hódnak az volt a véleménye, hogy amíg nem ismerik a kémhálózat irányítóját, ne nyúljanak egyik személyhez sem.

- Ebben igaza van - bólintott az ezredes. - De a végtelenségig nem húzhatjuk az ügyet, nem engedhetjük, hogy fontos értesülések, katonai titkok az orrunk előtt jussanak külföldre. Minél előbb le kell csapnunk erre a társaságra. Sokszor egyetlenegy kém is felmérhetetlen kárt okozhat, hát még egy egész kémhálózat! Nem tudhatjuk, hogy a kémhálózat tagjai hol fészkeltek be magukat. Az áruházban csak az összekötők vannak. De vajon hol lehetnek a többiek? Azok, akik a lényegi munkát végzik.

- Repülőtér és gyakorlóter közelében kell keresnünk őket.

A megfejtett üzenetkből azt a következtetést vonták le, hogy a kémek jól beépültek. Ezt az is alátámasztotta, hogy a kémektől nem általános, hanem konkrét adatokat kértek.

- Milyen gyakorlóterre gondol? - kérdezte az ezredes.

- Lőterre - felelte. - Mégpedig olyanra, amit páncélos egység használ.

- Nekem is ez a véleményem. Elsősorban a maximális sebesség érdekli őket, aztán a löveg adatai... Most szinte minden magától függ.

- Hát nem éppen - vélekedett a fiatalember.

- Hogyhogy? Hát ki az ördög dolgozik az áruházban? Kinek a feladata, hogy a számunkra érdekes emberek személyleírását továbbítsa a figyelőknek?

- Természetesen nekem.

- Hát akkor?

Hód elmosolyodott.

- Belezna y embereinek éppoly fontos a feladatuk. Elvégre nekik kell a kiválasztott személyeket követni...

- A képeslapgyűjtőnek nem akadt még a nyomára?

- Nem, és érzésem szerint fölösleges is kutatnunk.

- Miért? - csodálkozott az ezredes.

Hód megvakarta a fejét.

- Amikor az áruház bezár, a telefonközpontot átkapcsolják a portásfülkébe. Ott pedig Fogler ül. Valószínűleg ő tartotta a kapcsolatot Patakinéval. Ő volt a gyűjtő. De hát ez csak érzés.

- Foglert a portán egészen reggelig hívhatják telefonon?

- Igen.

- Lehet, hogy ő fejtette meg a képeslapokon érkező mikropontos üzeneteket, és közrejátszott Patakiné eltűnésében - vélekedett az ezredes.

Az ezredes elbúcsúzott. Az ajtóban azonban megtorpant, és furcsa tekintetet vetett a fiatalemberre.

- Hód, mondja csak, mi van azzal a fiatal lánnyal?

- Békés Ágival?

- Igen - mosolygott az ezredes. - Az a gyanúm, hogy ott az áruházban több legyet akar ütni egy csapásra.

6.

Reggel Szabó Sándor a szokásos időpontnál korábban érkezett az áruházhoz. Még csak fél nyolc volt. A személyzeti bejáratot zárva találta. Csengetett, majd türelmetlenül kopogtatott, de Fogler csak nem jött nyitni. Pedig az ajtó üvegjén át látszott, hogy ég a portásfülkében a villany.

- Biztosan húzza a lóbórt - szólalt meg valaki mögötte.

Szabó megfordult. Török Feri zsebre dugott kézzel vigyorgott.

- Durmol az öreg csavargó.

- Honnan tudja? - kérdezte Szabó.

- Csak sejtem - lépett közelebb a fiatalember. - Az éjjeliőrök általában hajnalban bóbiskolnak el.

Szabó közömbös arccal szimatolt bele a levegőbe. Enyhe pálinkaszagot érzett.

- Maga jól feltankolt - jegyezte meg.

- Kisüsti, két kupicával.

- Minden reggel?

- Igen - húzta be a fejét a válla közé a segédmunkás. - Ennyire okvetlenül szükségem van.
- Ugyan miért?
- Sok a savam.

A rendész elmosolyodott.

- Akkor szódabikarbónát szedjen, az többet használ, mint két kupica.

Török Feri fintorgott. A zsebéből gyűrött cigarettacsomagot vett elő. Szabót is kínálta, de az udvariasan elhárította, és a sajátjából gyújtott rá.

- A szódabikarbónától hányingert kapok.
- Az más - mosolyodott el Szabó.

Nagy csörömpöléssel egy szemétyűjtő kocsifékezett előttük. A munkások leugrottak, de amikor látták, hogy üres a járda, nincs kikészítve a szemét, nagyot káromkodtak.

- Mi a fészkes fenének nem teszik ki a tartályokat? - fordult egyikük Török Ferihez. - Ebben az áruházban mind nagyokosok vannak. Később majd felhívják a vállalatot, verik a tüzet, hogy a szemetet miért nem vittük el. A salakról nem is beszélve. Minket meg letolnak, hiába mondjuk, hogy nem találtuk az utcán a tartályokat.

- Kedves uram - felelte Török Feri -, én éppen olyan hórukk-manusz vagyok itt, mint maguk. Ezért a problémájuk hidegen hagy, mivel nem tartozik a hatáskörömbe. Ha nem szeretnek feleslegesen beszélni, akkor ehhez az úriemberhez intézzék a fohásukat - bökött a mellette álló rendészre. - Ő ugyanis egyik fejese ennek a bazárnak.

Szabó dühös pillantást vetett Törökre, de megszólalni már nem volt ideje. A szemetesek egymás szavába vágva nekiestek. Közben a gépkocsivezető is kiszállt a fülkéből, és felírta a házszámot egy papírdarabra.

- Miért jegyzi fel? - kérdezte Szabó.
- Azért, mert maguknál kazán van - felelte a sofőr. - Fel kell írnom a házszámot.
- Nem is egy kazán van nálunk. Külön a fűtésnek és külön a meleg víznek. Most csak a kisebbiket használjuk, a melegvizest.

Török Feri messzire pöckölte a csikket, és közbeszólt:

- Az állandó fűtőnk beteg. A nappali portás pakolja a kazánt, ő hozza fel a salakot, és teszi a tartályt az utcára. Öregember, neheze érik mindennap felcipelni.

- Ennek semmi köze ehhez! - felelte a sofőr.
- Hát akkor minek írta fel? - kérdezte Szabó.
- Baj van! - vakarta meg az üstökét a sofőr.
- Kevés a szemét, nem teljesítik a normát - vigyorgott Török Feri.
- Nem, de az igazgatóság utasítást adott, hogy írjuk össze, melyik házban van kazán - pattogott a sofőr. - Értesíteni akarják a rendőrséget.
- A rendőrséget? - képedt el Szabó.

- Igen. - A sofőr körülnézett, majd halkabba fogta a hangját. - Állandóan ezt a területet járjuk, és a jó múltkor a mi kocsinkból kiürített szemétben emberi csontokat találtak.

Szabónak leesett az álla.

- Emberi csontokat?

- Bizony. A guberálók fedezték fel. Mielőtt a szemetet összekaparják és prizmába rakják, átguberálják. A KÖJÁL-tól éppen kint volt egy orvos. Annak megmutatták a megégett csontot. Azt mondta, lábszárcsont, még hozzá emberé. Az orvos azonnal kihívta a vállalatunk vezérkarát. Mindenki ott nyüzsgött. Újra átvizsgálták az aznapi szemetünket. Még több apró csontot találtak. Azt mondta az orvos, ezek is embertől származnak. Most összeírjuk, hogy melyik házban van a területünkön kazán. A vezérkarunk ezt továbbítja majd a rendőrségnek. A többi az ő dolguk.

- Lehet, hogy valahol gyilkosság történt - mormogta Szabó.

- Az bizony, gyilkosság - vágta rá a sofőr. - Valakit elégettek. De hogy kit és hol, azt nem tudni. Valahol itt a mi területünkön. A telepen már várnak minket, és azonnal átvizsgálják a szemetet, hátha újabb csontokra bukkannak.

Török Feri legyintett.

- Az orvos is tévedhet, lehet, hogy állati csontokat találtak - mondta.

- Ilyen nagyokat? - mutatta a kezével a sofőr. - Milyen állat lehetne?

- Marháé!

- Ki tart itt a városban marhát?! Hisz erre istálló sincs!

- Nem kell ahhoz istálló - válaszolt flegmán Török Feri. - Hallottam olyan vidéki emberről, aki Pesten öröklakást vásárolt, és a malacot a fürdőszobában, a tyúkokat meg az erkélyen tartotta. Hátha felszivárgott valaki tehénnel együtt, mert nem volt szíve megválni tőle. Egy darabig fejte a lakásban, aztán most nagy titokban levágta. A csont a szemébe került, az orvos meg nyomban gyilkosságra gondolt... A maguk helyében én inkább az után érdeklődnék, hogy melyik házban mértek feketén marhahúst. Ott a rejtély nyitja!

A többiek megdöbbenve álltak.

- Ez ivott - súgta a sofőr Szabónak.

- Két kupicával.

- Aha...

Török újabb cigarettát vett elő.

- Nyugodtan hozzátéheti, hogy kisüstit ittam. A két műanyag kötényes embernek megmozdult az ádámcsutkája.

A sofőr megkérdezte Szabótól, hogy valóban vezető ember-e az áruházban. Szabó megmondta, hogy csupán rendész. A sofőr kérte, hogy rakassa ki a szemetet és a salakot az utcára, mert ha visszafelé jönnek, elviszik.

A szemetesek felcíhelődtek, a kocsit továbbment. Szabó ismét megkocogtatta az ajtó üvegét. Fogler hirtelen felbukkant a folyosón. Az irodai lépcsőház felől jött. Azonnal ajtót nyitott.

- Hol mászkál ilyen sokáig? - mordult rá Szabó.

Az alacsony, vézna Fogler Béla közömbösen nézett rá.

- Dolgom akadt - felelte csendesen.

- Félórája várunk magára.

- Csak húsz perce - vetette közbe Török Feri, és Szabó mérges pillantását látva, megismételte. - Pontosan húsz perce.

Fogler Béla hálásan nézett a segédmunkásra.

A rendész közölte a portással, hogy itt jártak a szemetesek. Utasította a portást, hogy a kazánházból azonnal hozza fel a salakot, és a szemetestartályt tegye ki az utcára.

Fogler azt felelte, hogy a salakot majd a nappali portás hozza fel, aki a fűtőt helyettesíti. Különben is fáradt, ezt nem kívánhatják tőle.

Szabó tétovázott.

- Somos kartárs bent van? - kérdezte hirtelen.

- Ilyen korán miért lenne bent? - rezzent össze Fogler. - Nyolc óra van.

- Hiányzik a szobája kulcsa.

A fülkében levő táblán a 44-es számú kampó valóban üres volt.

- Kicsit ferde a szög - magyarázta a portás. - Biztosan leesett róla a kulcs. - Belépett a fülkébe, és a tábla alatt levő fűtőtest mögé nézett. - Itt van a földön. - Letérdelt, és a fűtőtest alatt kotorászott. - A múltkor is innen halásztam elő.

Török figyelmét nem kerülte el, hogy a portás a zsebéből vette ki a kulcsot, és már a kezében volt, amikor a fűtőtest alá nyúlt.

A rendész megpróbálta rávenni Foglert, hogy hozza fel a salakot.

- Hagyják a fenébe a vitát - szólt közbe Török. - Majd én feldobom. Egy féldeci az ára.

Török ezután bement az öltözőbe, munkaruhába bújít.

Kezdek szállingózni a tisztviselők. Török az utolsó tartályt gurította ki az ajtón, s kis híján fellökte az igazgatót.

- Mi a csoda? - ámult el Tóth Sándor. - Felcsapott fűtőnek? Itt nem kap borravalót.

- A melóért féldeci prémiumot kapok.

Az igazgató nagyot nevetett.

- Szerencse, hogy ilyen jókedve van - folytatta a fiatalember. - Majd ha beszél Szabó kartárssal, olyan dolgot hall tőle, hogy még mosolyogni is elfelejt.

Tóth elképedt.

- Történt valami? - fordult a portáshoz.

- Nem tudok semmiről. Csak a szemetesek reklamáltak, mert a tartályok nem voltak a járdán.

- Ennyi az egész?

- Egyébről nem tudok.

Az igazgatót előntötte a düh, arca kivörösödött. A fiatalember azonban résen volt, és megállította a kitörni készülő vihart.

- Előbb legyen szíves, beszéljen Szabó kartárssal - mondta nagy nyugalommal.

Tóth elsietett.

A portás később a fülkéjébe invitálta a segéd munkást. Cigarettaival kínálta, s hálálkodott, hogy felhozta helyette a salakot a kazánházból.

- Fura ember ez a rendész? Nem? - kérdezte váratlanul.

Török elhúzta a száját.

- Lelkes.

- Szeret parancsolgatni.

- Mint minden fejes.

- Ő nem fejes, csak rendész.

- Magának ez nem mindegy? Hisz amit mond, azt végre kell hajtania.

Fogler Béla hirtelen másra terelte a szót.

- Milyen érdekes dolgot tudhat ez a rendész, amitől az igazgató elfelejt mosolyogni? - kérdezte.

- Semmi az egész - felelte Török. - De miért érdekli magát?

A portás közömbös képet vágott.

- Tulajdonképpen nem is érdekel különösebben, csak hát afféle kíváncsiság. Velem nem lehet baj, mert rendesen végzem a munkámat.

- Még egy féldeci, és elmondom magának. Rendben?

Fogler villámgyorsan a fiú tenyerébe csapott.

- De most rögvést megisszuk - szögezte le Török Feri.

- Hol?

- Itt a sarki italboltban. Maga úgyis mindjárt megy haza, én még ráérek, mert hivatalosan csak fél kilenckor kezdek.

- Rendben, megkapja mind a két féldecit.

Török részletesen elmondta a portásnak, mit tudtak meg a szemetesektől. Fogler szótlanul hallgatta, csak a szemén látszott, hogy feszülten figyel.

Az italboltban is erről beszélgettek, és Fogler kijelentette, hogy szerinte az egész csak vaklárma. A portás sorban állt a pult előtt. Török felajánlotta neki, hogy tartja az aktatáskáját, de Fogler nem adta ki a kezéből.

Kint az utcán Török megragadta a portás karját.

- Nehogy elmondja valakinek, amit tőlem hallott.

- Bennem megbízhat.

Amint elváltak, a közelben álló Volga gépkocsi is elindult.

Török visszament az áruházba és a földszinten Szabóba botlott. A rendész szótlanul ment el mellette, de dühös pillantása elárulta, hogy már beszélt az igazgatóval. A fiatal ember elhatározta, hogy ma lehetőleg kerülni fogja a rendészt. Nem akart felesleges vitába bonyolódni vele.

A vásárlók gyéren szállingóztak, és Töröknek semmi dolga sem akadt. A csomagolónál támasztotta a falat, és Békés Ágit figyelte. Amikor a lány észrevette és rámosolygott, nyomban a pultnál termett.

- Órákig kell várnom, amíg egy pillantást vetsz rám - jegyezte meg szemrehányóan.

- Egy pillantást sem érdemelsz - felelte a lány morcosan.

- Nocsak!

- Fordulj csak ide! Ne tartsd félre a fejedet. Már megint bűzlesz az italtól?

- Rosszul aludtam az éjjel, és elfeküdtem a nyakamat - vigyorgott a fiú.

- Ne beszélj mellé... Már reggel mindenki azt beszélte, hogy megint ittál. Láttak, amint Foglerral bementetek a sarki italboltba. Rajtad röhögnek, nézz körül...

Török körülnézett, de csak Szabóval villant össze tekintete. A többi eladó rá sem hederített.

- Nem veszélyes - konstatálta - A rendészünk sem nevet, inkább temetői hangulatban van... Apropos! Mikor iszunk kávét?

- Később.

- Miért nem most? Hiszen alig van vevő.

Romhányi József bukkant fel fehér köpenyében. Egyenesen a könyváruhoz tartott, aki a portékáját rakosgatta. Szabót nem vette észre.

Békés Ági a gondnokot bámulta.

Romhányi hirtelen észrevette a turkálónál beszélgető rendészt. Intett neki, de Szabó úgy tett, mintha nem látta volna meg a mozdulatot.

- Nézd csak - súgta a lány.

- Mit nézzek?

- A szitut...

A gondnok kényszeredett mosollyal odament a rendészhez. Kezet fogtak. Néhány szót váltottak, majd Romhányi visszament a könyváruhoz.

- Mi ebben az érdekes? - kérdezte a fiú.

- Szabó nem ment oda.

- Nem értem. Miért ne menne oda?

- Nem megy, mert nem szíveli a könyvest.

Török csodálkozó arcot vágott, ekkor a lány röviden elmondta, hogy a rendésznek milyen vitája volt Somossal, amikor el akarta helyezni a könyvárust a lépcső mellől.

- Ezt honnan tudod? - kérdezte Török.

- Az eladóktól, akik a turkálónál dolgoznak - felelte a lány. - Állítólag Tóth fúrta meg az egészet, de esküdni mernék, hogy ennek a szépfiúnak is benne volt a keze - intett a fejével a gondnok felé.

- Már miért lenne? Nem rokona.

- Haverja - felelte a lány. - Szinte biztosra vehető, hogy a szépfiú az ő lakására hordja fel a nőket.

- Romhányinak erre nincs szüksége, mert kabinja van a Rómain.

- És ezt honnan tudod? - kapta fel a fejét Ági.

A fiatalembernek színtelen lett a hangja.

- Én nem tudhatok meg dolgokat? Csak te?

- Nézd csak, azt hiszem, Szabó figyel a gondnok és a könyves beszélgetését, mert ugyancsak sűrűn pillantgat feléjük.

A könyvespulthoz vevő érkezett. Romhányi Szabóval kezdett beszélgetni a terem közepén.

- Mi van veled? - kérdezte hirtelen a lány.

Török Feri szeme huncutul csillant.

- Mondd csak, Ági, ha testes, negyvenes, kerek képű férfi lennék, és mondjuk vadászkalapot, zöld lódent viselnék, tavasszal síbakancsban járnék, tetszenék neked?

- Megörültél?

- Nem - rázta a fejét a fiú -, egyáltalán nem.

Békés Ági dermedten bámult rá. Török Feri azonban sarkonfordult, és a csomagolóhoz ment, ahol egy jókora szőnyeget göngyöltek papírba.

A tétlenkedő eladók hirtelen tenni-venni kezdtek.

A lépcsőn Tóth Sándor igazgató jelent meg. Anélkül, hogy bárkire egy pillantást vetett volna, egyenesen a könyvárushoz ment. Néhány szót váltott vele, és zsebre tett egy tájékoztató füzetet. Romhányi magára hagyta Szabót, elsietett. Tóth észrevette a rendészt, odament hozzá.

- Azon töröm a fejem - kezdte gondterhelten -, mit lehetne tenni, hogy amíg beteg a fűtőnk, a salak minden reggel az utcára kerüljön. A nappali portás bejelentette, hogy nem tudja tovább csinálni.

- Öreg ember, nem bírja a cipekedést - válaszolta Szabó.

- Azt tudom. Valakit ideiglenesen megbízhatnánk ezzel a munkával. Nem tudna valami megoldást?

- És ha új fűtőt vennénk fel?

- Nem lehet - legyintett az igazgató. - Amíg beteg, nem mondhatunk fel a fűtőnek. Helyettesre meg nincs pénz. Olyan emberre volna szükségünk, aki korán reggel kitisztítja a kazánt, felhordja a salakot, és begyűjt. Még most sincs meleg víz, pedig már tizenegy óra.

Török haladt el mellettük, a vállán a becsomagolt szőnyeg himbálózott.

- Mi lenne, ha őt bízánk meg ezzel a munkával? - kérdezte hirtelen Tóth.

Szabó nem kapcsolt azonnal.

- Kit?

- Hát ezt a Törököt.

- Az igazgató kartárs azt hiszi, hogy ő ingyen elvállalja?

- Ki mondta, hogy ingyen? Azért jutott eszembe, mert maga említette, hogy ma reggel egy féldeciért felhordta a salakot. Én sem kívánám tőle ingyen.

- Ha valami üti a markát, biztos számíthatunk rá.

- Beszéljen ezzel a fiúval - kérte az igazgató Szabót. - Csupán két hétről van szó. Ha elvállalja, valahogy kiszorítok neki ötszáz forint jutalmat. Remélem, elég lesz. Többet nem tudok adni. Azonnal beszéljen vele, és ha elvállalja, most nyomban fűtsön be, mert nincs meleg víz.

Szabó indult, hogy megkeresse Török Ferit. A műszaki osztályon talált rá. A fiú magas létrán állt, és a csillárokat akasztgatta a mennyezetre.

Szabó előadta az igazgató javaslatát.

- Ötszázért nem kis meló - felelte flegmán Török. - Elég nagy a strapa. Próbálná meg csak a diri felhordani a salakot.

- Egyórai munka az egész. Kicsit korábban jön be reggel és kész.

- Maga szerint... De ha fél kilencre meleg vizet akar, legalább egy órával előbb be kell fűteni. És hol van még a kazán kitisztítása, a salak felhordása. Ez még egy óra, tehát jöhetnek fél hétre. És ezért két héten át keljek hajnalban, ötszázért!

Szabónak mentőötlete támadt.

- A tisztviselőknek nincs szükségük meleg vízre.

- Nincs?

- Nincs bizony... Az a fontos, hogy tíz órára, mire nyitunk, minden rendben legyen.

A fiatalember tétovázott. Láthatóan nem volt elragadtatva a felajánlott összegetől, de végül beleegyezett. Amikor Szabó közölte vele, hogy most rögtön be kell gyújtania, kis híján visszatáncolt. Nem akarta elszalasztani a borraivalót, hisz bármelyik pillanatban akadhat vásárló, akinek segítségére van szüksége.

- Ne legyen már ilyen kicsinyes - győzködte Szabó. - Na jöjjön, segíték magának, ketten percek alatt készen leszünk.

A kazánházban, nagy meglepetésükre, Fogler Bélába botlottak. Az éjszakai portás lázas buzgalommal szedte ki a salakot az egyik kazán tűzteréből.

- Maga mit keres itt? - kérdezte csodálkozva Szabó.

- Gondoltam, rendet teszek, begyűjtök.

- Reggel még arról panaszkodott, hogy fáradt, és az istennek se akarta felvinni a salakot. Akkor most minek buzgólkodik?

Fogler szaporán pislogott.

- Nem akartam, hogy megnehezteljen rám - mondta rekedten. - Kitisztítottam a kazánt.

Török felnevetett. Fogler és Szabó döbbenet néztek rá.

- Mít röhög? - mordult rá a rendész a fiatalemberre.

- Hát hogyne röhögnék. Az öreg ugyanis nagy igyekezetében felesleges munkát végzett. Feleslegeset! Érti?

- Hisz kitisztítottam - dadogott Fogler. - Miért volt ez felesleges?

- De minek tisztította ki? Hisz abban semmi sem volt. - Könyökével meglökte a rendészt. - Hát nem látja?

- Mit kellene látnom? - értetlenkedett Szabó.

- Hogy az öreg azt a kazánt pucolta ki, amit csak télen használunk, fűtésre. A nagyobbikat... A kisebbikhez hozzá sem nyúlt.

Szabó csodálkozva nézett az idős portásra. Fogler nyugodtan állta a tekintetét.

- Ide a rozsdás bököt - kiáltotta Török -, ha nem találom el a lázas buzgalom okát.

- Ne hülyéskedjen - kérte színtelen hangon Szabó.

Fogler, aki eddig nyugodtan állt, láthatóan megszeppent, de megemberelte magát, és ráfordult a fiúra.

- Hallotta, hogy ne hülyéskedjen! Minek hülyéskedik velem?

- Ejnye, ejnye! - csóválta a fejét Török. - Hát szabad ilyesmit tenni. Krematóriumot játszani.

Fogler Bélát előntötte a méreg. Felkapta a keze ügyében levő vasrudat, és a feje fölé emelte.

- Tegye le, az úristenit! - kiáltotta a rendész.

A portáshoz ugrott, és kicsavarta a kezéből a vasrudat.

Török, mintha mi sem történt volna, tovább vihogott.

- Te kékszakáll!

- Én nem égettem el semmiféle nőt! - ordította Fogler. - Nem vagyok kékszakáll!

- Ki mondta, hogy nő volt?

A keszeg emberke zihálva kapkodta a levegőt. A homlokáról ömlött a verejték.

Szabó a sarokba vágta a vasrudat.

- Megőrült? - fordult mérgesen Törökhöz. - Ez rágalmazás! Bíróság elé kerülhet.

Fogler a szénkupacra roskadt, fejét a tenyerébe hajtotta.

- Ezért könnyen becsukhatják - folytatta a rendész.

Rágyújtott, és tanácstalanul nézte az összeroskadt portást.

Török köpött egyet és vállat vont.

- Ahhoz két ember kell. Kettő! Az egyik, aki vádol, és a másik, akiről kiderül, hogy ártatlan. Állok elébe, ha akarja, tegyen próbát. Beszélje rá Foglert, hogy jelentsen fel rágalmazásért. Maga jelen volt, tehát tanú lesz... Tessék! Beszélje rá az öreget.

- Maga valóban megőrült!

- De miért, hiszen csupán az állampolgári kötelességének teljesítésére próbálom rábírn. De bármibe lefogadom, hogy Fogler nem tesz feljelentést ellenem. Nem bizony. Ha térden állva könyörögne neki, akkor sem.

Szabó a portásra nézett, aztán suttogóra fogta a hangját.

- Az a csont egy nőé volt?

- Honnan tudjam?

- Persze, a szemetesek nem mondták. Akkor miért mondta neki, hogy kékszakáll?

- Csak úgy bedobtam.

- Mondja, és honnan tudja Fogler, hogy mit mondtak a szemetesek? - kérdezte a rendész.

- Tőlem.

Török bevallotta, hogy nem tudta megállni, és elmondta Foglernak.

- Azzal búcsúzott el tőlem, hogy hazamegy, aztán visszajött, és lerohant a kazánházba. Bezzeg reggel, amikor erről még semmit sem tudott, esze ágában sem volt, hogy kipucolja a kazánt.

Szabó Sándor töprengett.

- Azt hiszem, maga rémeket lát - jegyezte meg. - Ez a Fogler képtelen ilyesmire.

- Akkor tekintse az egészszet ostoba viccnek. Meglátja, Fogler lesz az első, aki hármunk közül ennek veszi.

- Majd még gondolkodom rajta - bölintott Szabó. - Na, jöjjön, gyűjtsunk be!

Szóltanul munkához láttak, mintha Fogler ott sem lenne. Kitisztították a kisebbik kazánt. Amikor a legnagyobb munkában voltak, Török hirtelen ledobta a lapátot.

- Rögtön jövök - szólt vissza az ajtóból. - Megígértem valakinek, hogy délre szerzek neki tehertaxit.

Felszaladt az első emeleti csomagolóhoz.

- Mondja, Ilonka - fordult a testes nőhöz, aki egy dobozt kötött át -, nem kerestem engem egy ötven év körüli férfi? Barna orkáncabátban, szürke kalapban. Amolyan bulldog kinézetű, mint egy kifuserált bokszoló.

- Nem kereste senki - felelte a nő.

Török rohant volna vissza a kazánházba, de Békés Ági megállította.

- Egyik lány lent volt a harmadikról. Azt üzeni, hogy délután hűtőszekrény-szállítás lesz.

- Rendben van, szóljal majd.

- Mit akartál Ilonkától? - kérdezte a lány.

- Kíváncsi voltam, nem kerestem-e egy szürke kalapos, barna orkáncabátos férfi. Testes, bulldogarcú.

Békés Ági körbenézett, aztán megragadta a fiatalember karját.

- Nem az a pali, aki most megy a lépcső felé?

- Nem, nem az.

- Pedig szakasztott olyan - mondta a lány.

Mire Török visszatért a kazánházba, Fogler már eltűnt. A rendész a kiszedett salakot bökdöste egy vaspálcával.

- Az öreg lassan megnyugodott, aztán hazament. Nagyon bántotta a gúnyolódása, de nem haragszik magára.

- Na látja - vigyorgott Török -, milyen gyorsan megbocsátott, ízetlen tréfának vette az egészszet.

Szabónak megrándult a szemöldöke.

- Az ő helyében nem nyeltem volna le ilyen könnyen az egészszet - jegyezte meg.

- Mégis nekem lett igazam.

- Igen... Az öreg túl könnyen megbocsátott. Meglepődtem, aztán arra gondoltam, hogy talán azért, mert több az élettapasztalata, mint kettőnknek együttvéve.

- Ebben biztos vagyok - nevetett Török Feri. - De amint látom, magában is motoszkál azért valami.

- Micsoda? - képedt el a rendész.

- Hát a mese a csontokról.

Szabó Sándor egy pillanatig értetlenül nézett Törökre, majd hirtelen messzire dobta a vaspálcát, mintha megégette volna a kezét.

- Most gyanúsítson engem is! - kiáltotta szikrázó szemmel.

Török szótlanul elfordult. A tűztérbe aprófát rakott, majd körülbástyázta tuskókkal. A láng hamar belekapott a száraz fadarabokba, s nemsokára izzó parázs terült el a rostélyon.

A hosszú hallgatást a rendész törte meg:

- Már sokat gondolkoztam magán. Úgy vélem, bármilyen jól keres, nem célja ez a segédmunkáskodás. Legalábbis hosszú távra... Aztán rájöttem, hogy miért kénytelen ezt csinálni.

- Utánanézett a múltamnak?

- Igen - felelte Szabó csendesen. - Mint rendészeknek, ehhez jogom van.

- Persze, persze - bólintott közömbösen Török. Kokszt rakott a kazánba, és becsukta az ajtaját. - Na és okosabb lett? - kérdezte.

Szabó nem válaszolt azonnal. Ráérősen cigarettát vett elő, a fiatalembert is megkínálta.

- Nem lettem sokkal okosabb, de azt már tudom, miért iszik. Mint mindennek, ennek is oka van...

- Bravó - fújta ki a füstöt Török.

- A tehertaxi mindenre magyarázatot adott. Amit akartam, megtudtam.

Török Feri a parázsló cigarettát bámulta. Amikor megszólalt, a hangja fáradtan csengett.

- Török Ferenc gépkocsivezető egy nyári estén figyelmetlenül vezette a kocsiját, és elütött egy kisgyereket... Ezért a bíróság Török Ferenc gépkocsivezetőt másfél évi börtönbüntetésre ítélte, s mellékbüntetésként három évre eltiltotta a gépkocsivezetéstől...

- Valamit még elfelejtett - figyelmeztette Szabó.

- Ja, igen... Török Ferenc egy év után feltételesen szabadlábra került.

- Hát csak annyit akarok magának mondani, hogy ha valamikor ismét gépkocsiba akar ülni, nem utasként, hanem a volán mellé, minél előbb szokjon le a poharazgatásról. Mert ha így folytatja, amikor letelik az eltöltése, szesz kazán lesz magából, és soha az életben nem ülhet gépkocsiba - mondta Szabó.

Török eltaposta a körmére égett csikket, hidegen csillogó szemét a rendészre emelte.

- Mondja csak, Szabó úr - kérdezte gúnyosan -, maga véletlenül nem teológiát végzett?

A rendész felkapta a fejét.

- Csak azért kérdem - folytatta Török -, mert úgy beszél, mint egy pap, aki nagyon szeretné visszaterelni a nyájba az eltévedt bárányt.

Szabó nem válaszolt. Megindult fel a lépcsőn, aztán félúton megállt.

- Csak segíteni akartam magán - mondta halkán.

Török Feri gúnyosan nevetett.

Döngve becsapódott a kazánház vasajtaja.

7.

Kiss Pál kilépett az áruházból, s nagyot szippantott a friss tavaszi levegőből. Bár szorongása nem múlt el, valamelyest enyhült benne a feszültség. Valahányszor Pesten járt és az áruházba vitt az útja, a szíve a torkában dobogott. Nemegyszer elhatározta, véget vet az egésznek, de a döntő lépésre sehogy sem tudta magát elszánni. Maradt minden a régiben. A megadott időben felutazott Pestre, bement az áruházba, majd menekült haza, vidékre. Sütött a nap, meleg volt. Levette vadászkalapját, zsebkendővel leitatta homlokáról a verejtéket. Lassan ballagott, nézte a kirakatokat. Megpróbált másra gondolni, de hiába. Többször megtapogatta a zsebében lapuló könyvprospektust. Ebben volt az a papírlap, amely a feladatokat tartalmazta.

Az erdő, csak az erdő nyugtatta meg. Amikor a vállára vette a puskát és nekivágott az erdőnek, a feszültség egy csapásra feloldódott. Időnként azonban dübörgő hang hallatszott az erdő mélyéről, lilás füst terjengett a fák között. A lánctalpak zörgése eszébe juttatta unokaöccsénél tett látogatását.

Sokszor visszapergette magában az eseményeket...

Azzal kezdődött, hogy meghívólevelet kapott Nyugat-Németországba. Míg a fiú idehaza volt, mindig nála nyaralt, és ilyenkor együtt csatangoltak az erdőn. Szerette a fiút, aki az ellenforradalom alatt került idegenbe. Rendszeresen érkeztek a levelek. A fiú eleinte panaszkodott, de később egyenesbe jött az útja. Essenbe került. Sikerült berendeznie egy műtermet, és reklámfotókat készített különféle árucikkekről. Fényképeket is küldött. Megnősült, egy kereskedelmi utazónak a lányát vette el.

Kiss Pál gyakran nézegette a képeket, nem fért a fejébe unokaöccse házassága. Ismerte a fiú ízlését, mindig a telt nőket kedvelte. Az asszonyka viszont egészen más típus volt, csontos, sovány teremtés. A feleségének tetszett Trudi. Egyébként is, a fiú tudja, mit csinál, az a fő, hogy boldogok legyenek. Neki azonban nem tetszett a dolog, pénzt sejtett a házasság mögött. A fiú egyszer azt írta, hogy amint házat vesznek, meghívja őket egy kis levegőváltásra. Kiss azt hitte, hogy ez amolyan udvariaskodás, és nem tulajdonított neki jelentőséget. A meghívólevél váratlanul érte. Hirtelen nem tudta, mitévő legyen. Két hónappal előbb született a kislányuk, Esztike. Őt nem vihették, tehát a felesége sem mehetett.

- Menjél egyedül - mondta a felesége.

- Vagy együtt, vagy sehogy.

Napokig nem beszéltek róla. Szerette volna, ha az asszony is vele tart, tudta, mennyire szeret utazni.

Egy nap ismét szóba került az utazás.

- Nem gondoltad meg? - kérdezte az asszony.

- Nem - felelte. - Majd írok neki, és megmagyarázom, hogy a gyerekek most nem vághatunk neki ennek a hosszú útnak.

- Buta vagy.

- Miért?

- Nem mindennap adódik ilyen alkalom. Minket ne félts, két hétig jól megleszünk Esztikével. Neked meg éppen ideje, hogy kikapcsolódj - felelte az asszony.

- Itt van nekem az erdő, ez a legjobb kikapcsolódás.

- Az erdő más, mint az utazás.

Nem válaszolt, letette a csizmát, amit éppen tisztított, és kiment a tornácra. Leült a lépcsőre, és maga elé meredt. Itt tudott legjobban gondolkodni.

Az erdő felől enyhe gyantaillat szállt. A fák között már sötét volt, a csillagok hunyorogtak. Odabent tányér csörömpölt. Az asszony vacsorához terített. Bement a házba, és szólanul letelepedett az asztalhoz.

- Az útlevelet a megyénél kell kérned? - kérdezte az asszony.

- Ott.

- Az erdészetnek is javasolnia kell?

- Annak is... Kazár intézi az ilyen dolgokat.

Azon az estén többet nem beszéltek erről. Napokkal később az erdészeti igazgatóságon akadt dolga. Felkereste Kazárt, és óvatosan, mint aki még nem döntött, előadta mondókáját.

A főnökhelyettes a szemüvegét igazgatta.

- Miért ne javasolnám?

- Rokonomhoz szeretnék menni - mondta Kazárnak.

- Van meghívóleveled?

- Igen - húzta elő a zsebéből.

- Akkor állítsd ki az útlevélkérő lapot. Rokoni látogatás könnyebben megy, mert nem igényelsz valutát.

Kiss elment a járási IBUSZ-kirendeltséghez. Megkapta az útlevélkérő lapot, ott helyben kitöltötte, és visszament az erdészeti igazgatósághoz. Kazárt már nem találta a helyén, valahová elment. Várt egy darabig, aztán az egyik titkárnőnél hagyta a kitöltött űrlapot.

Másnap üzentek, hogy menjen be.

- Tessék... Aláírtam - nyújtotta Kazár az iratot. - Most már beadhatod.

- Irigylem magát, szép útja lesz - jegyezte meg a tisztviselő.

Kiss Pál tétován toporgott.

- Mikorra kaphatom meg?

- Egy hónapon belül választ kapsz - felelte Kazár.

Három hét múlva megkapta a hosszúkás borítékot az útlevéllal. Éppen a kertben javította a nyúlketrecet, amikor a motorpöfögést meghallotta. Sejtette, hogy csak a postás lehet. Mire a házhoz ért, az asszony a tornácon állt, és a levelet lobogtatta.

Két éjszaka töpregett, mit vigyen ajándékba. A felesége gondoskodott Trudiról. A komódból előszedte a tavaly horgolt asztalterítőt.

Unokaöccsének két üveg kecskeméti barackpálinkát vásárolt. Az apósnak pedig egy szép szarvasagancs nyelű borítéknyitót rakott a bőröndbe.

Késő estig csomagoltak.

Hajnaltól már Pesten volt. A Keleti kupolacsarnokában egy vasutastól érdeklődött a vonatja után.

- Az egyes vágányról indul.

Az utazás nagy izgalommal töltötte el. A fülkében csupa osztrák ült. Bécsben átszállt másik vonatra. A helyjegy alapján megkereste a kocsit. Ezen a vonaton már jóval kevesebben utaztak. A kupéban egy idős nővel került össze, aki elég jól beszélt magyarul. A nő elmondta, hogy Győrben volt, rokonait látogatta meg.

Az idős nő közvetlenül München előtt szállt le a vonatról. A müncheni pályaudvaron nagy tolongás, bábeli zűrzavar fogadta Kist. Megkereste azt a szerelvényt, amely Essen felé megy, és megkönnyebbulten lehuppant az ülésre. Végre, nincs több átszállás.

Késő este futott be a vonat az esseni pályaudvarra. Gyorsan leszállt, és letette a csomagokat, és tétován körülnézett. Unokaöccsét sehol sem látta. Lehet, hogy nem várják? Már indulni akart a kijárat felé, amikor a nevét hallotta.

Feri alaposan megváltozott. Meghízott, alig ismert rá. A hangja viszont a régi volt. Egy idősebb férfival jött.

- Az apósom - mutatta be Feri. - Már jóval előbb észrevettem, csak kíváncsi voltam, megismersz-e?
- Alaposan megváltoztál, megemberesedtél - méregette a fiút.

Az állomás előtt várakozó Opelba szálltak. Kiss fényképről már ismerte a kocsit. Feri vezetett, az após hátul ült. A fiú útközben az otthoniak felől érdeklődött. Kiss alig győzött válaszolni.

A város szélén egy csinos ház előtt álltak meg. Nyílt az ajtó, eléjük sietett a fiatalasszony. Kiss nyomban megállapította, hogy életben sokkal szebb, mint a fényképeken.

Vacsorára frissen sült kolbászt tálaltak. Az após egy falatot evett, máris búcsúzott.

- Holnap este összejön a család. Megünnepeljük érkezésedet, és megismersz mindenkit - közölte Feri.

Sokáig fennmaradtak. Trudi kíváncsi szemmel figyelte őket, és hálásan mosolygott, ha Feri időnként lefordította a beszélgetést.

Neki az egyik emeleti szobában vetettek ágyat. Mielőtt pihenni tértek, Feri körbevezette őt a házban. Büszkén mondta, hogy nemrégén épült a ház. Igaz, hogy nagyon sokba került, de az övék.

Másnap este ünnepi vacsorát csaptak. Kiss megismerte a lány családját. Amint a barackpálinka elfogyott, sör került az asztalra. Feri megmagyarázta, hogy itt mindenki rendszeres sörfogyasztó, ő maga is azt iszik.

A fiú és az após igen kedvesek voltak. Mindennap elvitték őt valahová, hogy megismerje a várost. Néha Trudi is velük tartott.

Kiss Pál gyakran egyedül indult útnak, főleg napközben, mivel mindenki dolgozott. Rendszerint a kirakatokat bámulta, figyelte az embereket. Egy alkalommal moziba is beült. Valami színes kalandfilmet vetítettek. Egy darabig nézte, de megunt, hogy nem értette, mi is történik a vásznon, és kijött a moziból.

A hét végén kocsiba ültek és kirándultak. Az após családja is velük tartott. Az öregnek szürke Mercedese volt. Egy fenyvesben ütöttek tanyát, színes sátrakat vertek fel. Itt töltötték a szombatot és a vasárnapot. Kiss Pál számára ez a két nap volt a legszebb. Minden porcikájában érezte az erdőt, a fák gyantaillatát. Vasárnap késő délután összecsomagoltak, és indultak vissza Essenbe. Útközben egy kisvendéglőben megvacsoráztak.

Hétfő este vacsora után a televíziót nézték, amikor Feri megszólalt:

- Holnap este egy ismerősömmel találkozunk. Ő is magyar, de már régen kint él. Még ötvenhat előtt jött el... Kíváncsi rád. Megkért, hogy hozzalak vele össze.

Trudi a konyhában matatott.

- Ki ez az ismerősöd? - kérdezte Kiss.

- Nem ismered... Paul Hidvégi, illetve magyarul Hidvégi Pál.

- Ő is fényképész?

- Nem... Újságíró.

- Te jól ismered?

- Hát persze. Nagyon sokat köszönhetek neki. Másnap este egy szálló éttermében találkoztak

Feri barátjával, Hidvégi Pállal. Az újságíró hatalmas termetű, kerek fejű ember volt. Kitérő örömmel fogadta őket. A beszélgetés azonban nehezen indult meg. Hidvégi elmondta, hogy közvetlenül a felszabadulás után jött el otthonról.

- A nagynénikém gazdag nő volt, és egy némethez ment férjhez. Nekem senkim sem volt otthon, így hát kijöttem hozzá. Azóta nem jártam Magyarországon.

- Pedig sokan hazajönnek látogatóba - jegyezte meg Kiss.

Hidvégi helyett Feri magyarázkodott.

- Tudod, mit jelent újságírónak lenni? Mindig oda kell mennie, ahová a lap küldi. Brazíliába, Japánba. Szinte állandóan úton van. Két út között alig néhány napot pihen. Egy-két napra pedig nem érdemes hazamenni.

- Az igaz.

- Na látja, így van ez - mosolygott Hidvégi. Elmondta, hogy fiatal korában sokat vadászott. Említette azokat a helyeket, ahol megfordult. Kiss csodálkozott, hogy azt az erdőt is ismeri, ahol ő lakik, dolgozik. Legnagyobb meglepetésére Hidvégi nagyon jól ismerte az erdészet akkori igazgatóját, Bereczit.

- Az öreg vett fel engem erdésznek - kiáltott fel Kiss.

- Mi lett vele?

- Negyvennyolcban nyugdíjba ment, aztán azt hallottam, hogy meghalt.

- Szegény... Sokat vadásztunk együtt.

- Akkor ismeri környéket, mint a tenyerét?

- Hogyne ismerném - felelte az újságíró. - Legalábbis a lesállításokat meg az erdészházat.

- A régit - mondta Kiss.

- Hogyhogy a régit? - kérdezte Hidvégi.

- Mert azóta új erdészház épült. A régit, az emeletest lebontották még ötvenkettőben.

- Miért bontották le? Nem volt az rozoga.

Kiss hirtelen elhallgatott, nem tudta, mit szóljon. Ej, gondolta, ezzel nem árul el titkot, s elmondta, hogy az erdő közepén, a nagy tisztáson levő erdészházat azért bontották le, mert katonai gyakorlóteret építettek.

- És merre fekszik a maga háza?

- A faluhoz közelebb építették. Nagyon szép helyen van.

- Azt mondja, szép az új ház? Nem rajzolná le nekem a beosztását? Ugyanis azt tervezem, hogy építek egy magyaros erdészlakot...

Kiss Pál az étlap hátára lerajzolta az erdészházat, a szobák elhelyezkedését.

- Erre esik a falu - jelölte meg a rajzon Kiss. - Itt vannak a vadászállások... Az etető... Ezen a részen fekszik a gyakorlótér. Itt a régi tisztás... Ettől eddig zárt terület.

- És ott nincsenek épületek?

- De vannak... Három nagy, két kicsi - rajzolta be a négyszögeket Kiss.

A beszélgetés másra terelődött. Hidvégi a család, a gyerek felől érdeklődött, majd terveiről faggatta.

- Maga nagyon szerény - mondta Kissnek az újságíró. - Szinte igénytelen.

- Azt már nem, igényem azért van.

- Ne mondja... És mi ez az igény?

- Televízióra gyűjtök - felelte Kiss. - Bár nekem nem hiányzik, de az asszonynak meg majd a gyerekek igen. Még egy év, és együtt lesz a pénz.

- Egy év? - kacagott Hidvégi.

Kiss csodálkozott.

- Ha nálunk is ennyi ideig kellene gyűjteni egy vacak televízióra, nem is tudom, mi lenne velünk - folytatta Hidvégi. - Nálunk egy év egy kocsi!

- Maguknak vagy egy mérnöknek meg orvosnak. De egy átlagembernek... - jegyezte meg kétkedően Kiss.

- Higgycs el, hogy egy átlagember egy évig gyűjt, és kocsit vesz - mondta Hidvégi.

Késő estig beszélgettek. Mielőtt elváltak, Hidvégi meghívta őket vacsorára. Kiss szabadkozott, de hasztalan. Megállapodtak, hogy két nap múlva ismét találkozhatnak. Hazafelé Hidvégiről beszélgettek. Feri dicsérte, és többször hangsúlyozta, hogy aki barátságba kerül vele, mindig számíthat a segítségére.

- Valószínűleg jól keres - mondta Kiss.

- Jobban, mint otthon.

Azon a napon, amikor Hidvégi vacsorára várta őket, váratlan fordulat történt. Feri a kocsiban közölte Kiss-sel, hogy sürgős dolga akadt, nem maradhat velük. Őt azonban elviszi a szállodába, beszélgessenek csak.

- Akkor én sem megyek... Megvárlak otthon - mondta Kiss.

- Nem úgy van az. Téged odaviszlek, majd aztán érted megyek... Alig egy óra az egész.

- Mi az a sürgős dolog?

A fiú azt felelte, hogy egy reklámképet kell készítenie.

Hidvégi Pál a szobájában fogadta őket. Elnézést kért, de jobbnak látta, ha fent beszélgetnek. Nem volt egyedül. Egy magas, negyven év körüli férfi ült az egyik fotelban. A férfi nem tudott magyarul. Hidvégi bemutatta, mint régi barátját, aki Casablancában él.

- Pierre - nyújtott kezét az ismeretlen.

Feri elhadarta kifogását, bocsánatot kért, s megígérte, hogy siet vissza. Iddogáltak, beszélgettek. Az

újságíró Kiss minden válaszát lefordította barátjának. A magas férfi állandóan mosolygott.

Hidvégi hirtelen megváltozott, lefagyott arcáról a mosoly. Halkan, szinte közömbösen előadta ajánlatát.

Kiss-sel forogni kezdett a szoba.

- Mit kellene tennem? - dadogta.

- Jól hallotta - felelte Hidvégi. - Információt továbbítani részünkre az erdőben levő gyakorlótérről! Mindenről, ami ott történik!

- Hagyjanak engem békén, hagyjanak békén - motyogta.

Felállt, remegő lábbal elindult az ajtó felé.

Hidvégi megfogta a karját.

- Üljön vissza nyugodtan...

- Én nem leszek kém, tévednek...

A Pierre nevű férfi valamit mondott, mire Hidvégi a tárcájába nyúlt.

- Máris az. - A papírt Kiss orra alá dugta. Fotokópia volt az étlap hátáról, amelyre Kiss precízen lerajzolta a gyakorlóteret, és az erdészházat.

- Maga kijött ide látogatóba - folytatta Hidvégi -, megkeresett minket... Megkeresett, és felajánlotta, hogy jó pénzért hajlandó információkat adni az erdőben levő gyakorlótérről... Hogy szándéka komolyságát bizonyítsa, nyomban lerajzolta a terepet.

- Ez nem igaz... Hazugság minden szava! Maga is tudja - kiáltott fel Kiss kétségbeesetten.

- Én azt tudom, amit most elmondtam. Maga önként jelentkezett, és felajánlotta szolgálatait!

- Hazugság! Feri...

- Hagyja Ferit - szólt rá keményen Hidvégi. - Ő is azt mondja, amit én... Ő is megesküszik, hogy maga önszántából jelentkezett. Mit gondol, mit szólnának a magyar hatóságok, ha kézhez kapnák a maga rajzát?

Kiss könnyögrésre fogta a dolgot. Sírva fakadt. Kérte, hogy ne tegyék tönkre. A két férfi hagyta, hadd beszéljen.

Éjfél tájt Kiss összeomlott, elfogyott minden ereje. Úgy érezte, nincs kiút, teljesítenie kell a két ember akaratát. Különböző papírokat írtak vele alá, majd közölték, hogy a következő napokban többször ide kell jönnie.

- Megbeszéljük a kapcsolattartás módját, a teendőit - magyarázta Hidvégi. Felvette a telefont, és németül beszélt valakivel. Feri fél óra múlva megérkezett. Sápadt volt, kerülte nagybátyja tekintetét. Együtt jöttek le a szállóból.

Kiss csak a kocsiban szólalt meg:

- Te tudtál erről... Tudtál, ugye?

A fiú nem válaszolt, elindította a kocsit.

- Te is arra emlékszel, amire Hidvégi? - kérdezte Kiss.

- Igen... Csak arra emlékezhetem. A kezükben tartanak.

- Aljas vagy!

- Téged is meggyúrtak - felelte a fiú.

- Igen, mert a kezükre játszottál. Elárultál, belevittél a csapdába. Te, akiért tűzbe tettem volna a kezem. Ezért hívtál meg magadhoz! Jól tudtad, mi készül ellenem. Ezért keltem neked rokoni látogatásra. A tippet is te adtad, mert ismerted az erdőt.

A hátralevő napok fagyos légkörben teltek el. Kiss néhányszor átlépte a szálló küszöbét, és megpillantotta Hidvégit meg Casablancai barátját ordítani szeretett volna dühében.

A két férfi alaposan kioktatta.

- Egy ember fog majd magánál jelentkezni - mondta végül Hidvégi. Megadta a jelszót.

...Amikor a vonat Hegyeshalomhoz ért, Kiss Pált hirtelen elfogta a félelem. Úgy érezte, belelátanak, tudják, mi történt vele. Csak hónapok múlva kezdett valamelyest megnyugodni. Senki sem jelentkezett. Talán elfelejtették? Rossz álmok voltak csupán? Ferinek egy sort sem írt, pedig kapott tőle egy levelet. Szerette volna, ha a felesége nem vesz észre semmit. Ez nehezen sikerült. Az asszony csodálkozott, hogy mennyit töpreng, milyen szófukar lett az utóbbi időben, és nemegyszer megjegyezte aggódóan, hogy mióta visszajött, megváltozott.

Egy őszi nap kora délutánján idegen emberrel találkozott az erdei úton. Nem messze egy magyar rendszámú, világos színű Volkswagen állt. Kissen igen rossz érzés hatalmasodott el.

- Jó napot - szólt az idegen.

- Magának is.

Idős, vékonydongájú férfi volt, arcán millió ránc.

- Maga itt az erdőszél? - kérdezte halkán. Kiss kényszeredetten bólintott. Látta, hogy a gépkocsiban egy másik férfi ül, de az arcát nem tudta kivenni.

- Nem tudja véletlenül, hogy itt a közelben melyik faluban van benzinkút?

Felrémlent előtte Hidvégi Pál. Mégsem feledkeztek meg róla! Torka egyszerre kiszáradt, alig tudott megszólalni.

- Szuper kellene?

- Az, kilencvenes oktánszámú.

- Menjenek tovább egyenesen. A második faluban találunk kutat - darálta a betanult szöveget.

- Hány kilométer?

- Tizenöt.

Az öreg elővett egy könyvet.

- A lapok között megtalálja az utasítást. Utána semmisítse meg a papírt. Egy hónap múlva elkészíti a jelentését, és ebbe a könyvbe téve felhossa Pestre... Bemegy a Fény Áruházba. Az első emeleten találja a könyvtárat. Nézze meg ezt a fényképet... Ez a könyvtár, vele tartja a kapcsolatot. A jelszó: "A múltkor vásárolt könyvben hibás oldalt találtam." A válasz: "Hányadik lapon?" Maga azt mondja: "A huszonnegyedik." Erre a könyves azt feleli, hogy hozza be, kicseréli. Maga nyomban átadja a könyvet, amelyben benne van a jelentése... Kap egy új könyvet, a lapok között lesz a következő feladat. Ha valami közbejönne, postán üdvözlőlapotot kap a Balatonról, Géza aláírással. Ez esetben semmit sem csinál,

megvárja, míg újabb utasítást kap...

Kissnek többször el kellett ismételnie a hallottakat. Az öreg elégedetten bólogatott, aztán elbúcsúzott, és beszállt a kocsiba. Ismeretlen társa nyomban indított, s nemsokára eltűntek a kanyarban.

Még ott helyben elolvasta az utasítást. A feladat az volt, hogy állapítsa meg, naponta hány harckocsi fordul meg a terepen, ismertesse gyakorlatuk lényegét.

Nem ment a nagy tisztás közelébe. A jelentésbe beírt egy valótlan számot, és kigondolt néhány gyakorlatot, fejből. A megadott napon felutazott Pestre, megkereste a Fény Áruházat. A könyvárust könnyen megtalálta. Elhadarta neki a szöveget, átadta a könyvet.

Az újabb feladatot az előbbihez hasonlóan oldotta meg. Várta, mikor kap látogatót, mert azt hitte, előbb-utóbb úgyis rájönnek, hogy hamis adatokat küldözget. Semmi sem történt! Jelentéseit nyugtázták, újabb feladatokra ösztökélték.

A félelem azonban nem szűnt. Többször elhatározta, hogy jelentkezik a hatóságoknál, mindent őszintén bevall, de mindig eszébe villant Hidvéginéél maradt rajza.

...Megállt a Keleti pályaudvar előtt, és letörölte homlokáról a verejtéket. A hosszú séta egyáltalán nem nyugtatta meg, a zsebében lapuló üzenet szinte égette a testét. Úgy érezte, nem bírja tovább. Nem és nem!

Hirtelen elhatározással sarkon fordult, és felszállt egy villamosra.

8.

A Szabadság-hegyen levő mellékutca alkalmasnak látszott a zavartalan beszélgetésre. Kora este volt, a környék kihalt. Bana Dénes ezredes leállította a Mercedest, és kikapcsolta a világítást. Hód mosolyogva dőlt hátra az ülésen.

- Fogadok, hogy történt valami!

- Miből gondolja?

- Látom az ezredes elvtáron.

Az elhárítófőnök bólintott. Álmában sem gondolta volna, hogy a kémhálózat egyik tagja önként jelentkezik. És éppen akkor, amikor már a nyomában vannak. Ez önmagában véve gyanús volt. Hátha megszimatolta a veszélyt, és így akarta bűnét enyhíteni? Rögtön erre gondoltak, de később belátták, hogy tévedtek. Kiss Pál nem vette észre, hogy az áruháztól a nyomában vannak, figyelik minden lépését. A tapasztalt nyomozók sem észleltek olyan körülményt, amely erre utalt volna.

- A szervezet egyik tagja önként jelentkezett.

- Csak úgy?

- Igen, csak úgy - felelte az ezredes. - És tudja, melyik? A vadászkalapos.

- Talán szagot kapott, és jobbnak látta, ha jelentkezik.

- Nem... Erről szó sem lehet. Ezt már alaposan megtárgyaltuk. Ez az ember, ez a Kiss Pál reszketett, félt már egy fél éve. Most jutott el arra a pontra, hogy véget vet az egésznek.

- Érdekes!

- Mi érdekes?

- Hogy éppen most.

Bana ezredes cigarettával kínálta.

- Figyeljen rám. Hód. Ennek a Kissnek hihetünk. Az első jelentésétől az utolsóig valótlan, légből kapott adatokat továbbított.

- Erről meggyőződünk?

- Igen... Persze, csak a saját elmondása alapján. Ugyanis leírta nekünk az információk szövegét. Azonnal felhívtuk a katonai elhárítást. Nyomban kihallgatták az erdei gyakorlótéren szolgálatot teljesítő tisztet. Többségük igen jól ismeri az erdészt.

- Ez engem igazol, ezredes elvtárs!

- Dehogyan igazolja magát - horkant fel az elhárítófőnök. - Hagyja, hogy végigmondjam... Szóval, jól ismerik ezt a Kiss-t. Az erdész azonban fél éve nem áll szóba velük. Kerüli őket, fel sem bukkant a gyakorlótér közelében. A katonák azt hitték, valamiért megharagudott rájuk... Még a véletlen beszélgetéseket is kerülte a katonákkal, amióta beszervezték.

- Így már másként fest a dolog.

Az ezredes részletesen elmondta Kiss Pál beszerzésének körülményeit.

- Megmutattuk Kissnek a fényképalbumot. Felismerte benne az önzetlen Hidvégit, aki nem más, mint Zingel Pál nyilas ügyvéd, aki a Szálasi-terror alatt a Nemzeti Számonkérő Szék titkára volt. Annyit tudunk Zingelről, hogy Nyugat-Németországban tűnt fel, egy időben a Szabad Európa Rádiónál dolgozott. Már akkor gyanítottuk, hogy valamelyik nyugati kémszervezetnek dolgozik. Emlékszik arra a levélre, amit a Pataki-lány írt Casablancából anyjának, és említ benne egy Pierre nevű férfit?

- Az a Pierre, aki Martinez impresszárió titkára, és annyira kedves, hogy a táncosnők levelezését is intézi? Erre gondol, ezredes elvtárs?

- Igen, erre a Pierre-re... Az a gyanúm, hogy ő volt jelen az esseni szállodában Kiss beszerzésénél.

- Ezek szerint kezd a kép összeállni. A mikropontos lap a Martinez impresszárió által foglalkoztatott Pataki Edittől érkezett, akinek a levelezését ez a Pierre intézi. A Casablancai Pierre pedig Hidvégi barátja...

- Az erdész egyébként óriási segítséget nyújtott nekünk - folytatta az ezredes. - Eléje raktuk a gyanúsítottakról készült fényképeket, és felismerte azt a vékonydongájú idős embert, aki felvette vele a kapcsolatot.

- Fogler Béla?

- Úgy van... Ő volt az. Egy gépkocsival mentek le az erdészhez. Azért mondom többszámiban, mert ketten voltak... Fogler és még valaki. Fogler adta a jelszót, ő tárgyalt Kiss-sel. A másik bent ült a kocsiban. Az erdész nem látta az arcát, semmiféle leírást sem tud adni róla. Pedig ez a férfi lehetett a kulcsembert. A vezető! Hej, ha róla is tudnánk közelebbit...

- Már ez is siker, amit megtudtunk.

- Persze, és nem is kicsi - felelte az ezredes. - De evés közben jön meg az étvágy. Egyébként mit gondol, milyen gépkocsival voltak ezek Kissnél?

- Volkswagennal! Világos Volkswagennal.

- No, ezt nem volt nehéz kitalálni - mosolygott az ezredes.

- Remélem, ezredes elvtárs, nem Romhányi kocsijára gondol?

- Az ördög tudja - jegyezte meg tűnődve az ezredes. - Napok óta figyeljük ezt a ficsúrt, de semmi gyanúsítást nem tapasztalunk. Állandóan a Rómaira jár azzal a telefonközpontos lánnyal. Bezárkóznak a kabinba, és kész... Különbösen az orvosnak, annak az Icsész Pálnak is megmutattuk Romhányi kocsiját. Úgy rémlik neki, hogy az, amelyiket ő azon az éjszakán látott, valamivel világosabb volt, de nem esküszik meg rá. Ennek ellenére óvakodom a figyelmet leállítani, és kizárni Romhányit a gyanúsítottak köréből...

- Nekem az a véleményem - jelentette ki Hód -, hogy Romhányinak nincs semmi köze az egészhez.

Bana ezredes elképedt a határozottságon.

- Nincs semmi köze?

- Véleményem szerint nincs.

- Ide figyeljen, Hód, csak akkor állíthatja ilyen magabiztosan, ha bizonyítani is tudja... Különbösen maga volt az, aki a kezdet kezdetén Romhányit besorolta a gyanúsítottak közé!

- Úgy van.

A fiatalember cigarettára gyújtott, majd elmondta, milyen benyomásokat szerzett Romhányiról. Bana ezredes abban egyetértett vele, hogy Romhányinak a telefonközpontos lánnyal való kapcsolata gyanúra adott okot. Hiszen a képeslap megmaradt részén megtalálták az áruház központi hívószámát. Innen kellett elindulni. Később viszont felbukkant Fogler Béla személye, és kiderült, hogy a telefont este hét óra után a portásfülkébe kapcsolják. Tehát ezen a számon reggel nyolcig csak Foglert lehetett hívni. Eközben Romhányi semmi olyat nem tett, ami indokolta volna gyanújukat.

Az ezredes a homlokát ráncolta.

- Igaza lehet, de erre a néhány napra nem hagyjuk abba Romhányi figyelését.

- Néhány napra?

- Igen. Nagyon közel állunk ahhoz, hogy a kezünkbe kerüljön a kémhálózat feje, aki elkövette a merényletet a szolgálatos rendőr ellen, aki levitte Foglert az erdőszélig, aki mozgatja és irányítja az egész hálózat munkáját.

- És aki megölte Patakinét a Fény Áruházban azon a napon késő este, amikor az idős asszony eladta a trafikosnak a képeslapot - tette hozzá a fiatalember.

Az ezredes biztosra vette, hogy az idős nőt a kémhálózat eltette láb alól, azt viszont nem tételezte fel, hogy erre éppen az áruházban került volna sor. Megdöbben arccal nézett beosztottjára.

- Az áruház volt erre a legalkalmasabb - folytatta Hód. - Ide könnyen elcsalhatták Patakinét. Fogler telefonált neki.

- Ez biztos?

- Igen.

- És mi lett a holttesttel?

- Elégették! Egyszerűen begyömöszölték a kazánba, és elégették.

A fiatalember részletesen elmondta, mit tudott meg a szemetesektől, és mi játszódott le a kazánházban.

- A főkapitányságon tudnak már erről?

- Attól függ, jelentette-e már a Köztisztasági Hivatal.

- Azonnal intézkedem, hogy semmiképpen se bolygassák ezzel most fel az áruházat.

Elővette a Mercedesben levő rejtett telefont, és a központtól Beleznyat kérte. Tájékoztatta az őrnagyot, és azonnali intézkedést kért. Azt is megérdeklődte, hogy mit tudtak meg a gépkocsiról.

- Ezek szerint Fogler lenne a gyilkos? - kérdezte, amikor helyére tette a kagylót.

- Közvetlenül nem, bár ez csak feltételezés részemről. Fogler nem ilyen hidegvérű, ő könnyen pánikba esik. Csak jelen volt az esetbenél.

- Tehát a főnök?

- Igen, az ismeretlen főnök.

- Talán nem is olyan ismeretlen, mint ahogy maga hiszi!

A fiatalember kutató tekintetet vetett a főnökére.

- Van valami elképzelése? - kérdezte.

- Elképzelés? Ugyan. Tények vannak! Tények bizony, hiába csodálkozik... Ez az erdész nem is olyan buta ember. Megtudtuk tőle annak a Volkswagennak a rendszámát, amellyel Fogler lent volt nála. Egyébként egyetért azzal a feltevéssel, hogy aki Foglert levitte, az maga a főnök lehetett?

- Ha abból indulok ki, hogy Fogler az összekötő a főnök és az üzeneteket továbbító könyvvarus között, akkor egyetérték!

- A rendszám alapján - folytatta az ezredes - megtudtuk a gépkocsitulajdonos nevét, lakcímét. A gépkocsi világos színű, hátsó ablakán egy baba lóg. Beleznyai emberei már délután körülszimatolták a kocsit.

- Ki a tulajdonos?

Bana ezredes elővette jegyzetömbjét.

- Maklár János, negyvennégy éves tisztviselő, nős, két kiskorú gyermeke van. Felesége háztartásbeli, Budán lakik. A gépkocsi a ház előtt áll.

Az elhárítót a leleplezés terve érdekelte.

- Holnap lecsapunk az egész társaságra - felelte az ezredes. - Ugyanis a kettes brigád visszatért vidékről. Egészen a falujáig követte azt a disznóképű pasast, aki szintén utasítást vett át.

- A nyomott orrút. - helyesbített a fiatalember.

- Mindegy... Italtoltvezető, a közelben katonai repülőtér van. Sok katona megfordul az üzletében. Valószínűleg csak sötét hírszerzést folytat, a fecsegésből él.

Hód emlékeztette a főnökét, hogy a kémutasítás egészen konkrét adatokat kért a repülőtérről. Feltehető, hogy a kocsmárosnak informátora van a repülőtéren.

- Lehetséges - bólintott az ezredes. - Nekünk két ember mondhat a legtöbbet, természetesen a főnökön kívül. Fogler, aki vele tartja a kapcsolatot, tehát ismernie kell őt, valamint a könyvvarus, akihez a hálózat többi tagja kapcsolódik, mivel ő adja és veszi át az utasításokat és a jelentéseket. És ezek beszélni fognak... Csak arra kell vigyáznunk, hogy egy ember kivételével az egész társaságra egyszerre csapjunk le.

- Ki ez a kivételes ember?

- Fogler Béla. Őt kell lefűlelnünk elsőnek. Figyeltük, de nem tapasztaltunk semmi gyanúsat, mert az áruházból egyenesen hazament, bezárkózott, és ki sem mozdult a lakásáról. Látogatója nem volt, nem beszélhetett senkivel, mert nincs telefonja. Este hatkor már bent volt az áruházban, útközben sem váltott

szót senkivel... Foglert holnap reggel elkapjuk, amint hazafelé ballag az áruházból... A többit este vesszük őrizetbe, és egyúttal házkutatásokat tartunk. A biztonság kedvéért Romhányit is a listán tartom, hátha.

- Ez a Maklár hol dolgozik?

- Egy műsorszervező irodánál.

- Ezek szerint könnyen kapcsolatban állhat valamelyik külföldi impresszárióval - jegyezte meg a fiatalember.

Bana ezredes elmosolyodott.

- Igen... És valószínűleg megtaláljuk azt a szálat, amely Makláron keresztül Martinez impresszárióhoz vezet.

- Foglert azért vesszük őrizetbe elsőnek, mert ha ez a Maklár tagad, szembesíteni tudjuk őket, mert már a kezünkben lesz Fogler vallomása. Majd a szemébe mondja, hogy ő a főnök.

- És ha nem Maklár a főnök?

Az ezredes bosszúsan legyintett.

- Nézze, Hód, ne komplikálja a dolgot. Minden gyanú erre a Maklárra terelődik.

- Mert az övé a kocsis? - kérdezte a fiatalember.

- Igen és ő vezette, amikor lent voltak Kissnél.

- Ez csak feltevés.

- Feltevés vagy nem - csattant fel az ezredes -, egyelőre ennyit tudunk. Ezért akarom Foglert előbb letartóztatni, hogy megerősítse vagy megcáfolja a főnök személyére vonatkozó feltevésünket.

- És ha nem Maklár a főnök? - ismételte Hód.

Bana ezredesnek kikerekedett a szeme.

- Mondja, Hód, hova akar maga kilyukadni? Ismerem már annyira, hogy ez magánál nemcsak üres okoskodás.

Hód egy nevet mondott. Mintha bomba robbant volna.

- Hát igen, ez egy másik változat - dörmögte az ezredes. - Rendben van, egy fogadást ajánlok. A tét egy üveg konyak.

- Nem iszom konyakot! Egy üveg skót whisky.

- Rendben van, legyen skót whisky... De most mondja el, mire alapozza a gyanúját.

Hód részletesen ismertette érveit. Elismerte, hogy bizonyíték jelenleg még nincs a kezében. Az általa tapasztaltakból azonban azt a következtetést szűrte le, hogy a kémhálózat vezetője mindenképpen olyan személy, aki az áruházban dolgozik. Ugyanis Fogler Béla a külföldi képeslapon elrejtett mikropontos utasításokat megfejtette, a jelentéseket rejtjelezte, és tájékoztatta a kémhálózat vezetőjét. Maklár viszont nem dolgozik a Fényben, kívülálló.

- Igaza lehet - ismerte el az ezredes nagy sokára. - A kémhálózat vezetője ott dolgozhat az áruházban.

- Ez nem borítja fel a tervet.

Az ezredes idegesen beletúrt a hajába.

- Azt nem... A tervet végre tudjuk hajtani. Csak az a kérdés, ha Foglert elcsípjük, fog-e beszélni,

legalábbis estig, amíg be nem zárják az áruházat. Mert ha Fogler nem beszél, meghiúsul a tervünk.

- Akkor még ott van ez a Maklár - vetette közbe Hód.

- Ebben igaza van. Neki is tudnia kell valamit, sőt, nagyon is sokat.

- Maklárt is reggel kellene letartóztatni és kihallgatni. Foglerral egy időben. Ez megoldható?

- Igen! Mégpedig úgy, hogy a Foglert figyelő gépkocsi rádióösszeköttetésben áll majd a Maklárra várakozók kocsijával. Amint a portást letartóztatják, nyomban jelzést adnak, és akcióba lép a másik csoport... Fogler mikor szokott távozni az áruházból?

- Fél kilenc tájban...

- Nagyszerű. Maklár kilencre jár dolgozni. Lesz idő a letartóztatásra.

Hód megérdeklődte, hogy neki milyen feladatot szánnak a továbbiakban. Az ezredes utasította, hogy a lehetőség szerint figyelje emberét, akire a gyanúja irányul. Viselje a gombvibrátort, s ha valami közbejönne, értesítést kap, hogy sürgősen találkozniuk kell. A fiatalember erre a célra az áruház közelében levő kis cukrászdát tartotta alkalmasnak. Itt napközben gyér a forgalom, zavartalanul beszélhetnek, és nem feltűnő, ha oda bemegy.

- A Volkswagent, Maklár kocsiját átkutatták? - kérdezte Hód.

- Nem - felelte az ezredes. - Majd akkor nézzük át, amikor letartóztattuk Maklárt.

- Véleményem szerint ezt most kellene megejteni.

- Mikor?

- Most az éjjel.

- Már megint miben töri a fejét? Miért kellene most éjjel átkutatnunk a gépkocsit? Ráérünk holnap is... Különben, tudom mire spekulál!

- A pisztolyra.

- Meg mertem volna esküdni, hogy ez motoszkál magában.

Az ezredes töprengett egy darabig, aztán megadta magát.

- Nem bánom, de szólok rádión a gépkocsit figyelőknek, nehogy elkapják magát... Remélem, nem tart soká?

- Az ezredes elvtárs is részt kíván venni?

- Feltétlenül. Együtt megyünk. Maga csak kutasson, én a másik utcában megvárom.

Bana ezredes elővette a telefont, utasította a központot, hogy vegye fel a kapcsolatot a figyelőkkel, közölje velük a készülő akciót. Mivel még csak kora este volt, úgy döntöttek, hogy éjjélkor találkoznak a Moszkva téren.

- És most mi lesz ezzel a Kiss Pállal? - kérdezte váratlanul a fiatalember.

- Semmi.

- Semmi?

- Nem, mert önként jelentkezett, és az eddigi tevékenységével nem okozott kárt... Szerencsés ember.

Hód kiszállt a kocsiból, Bana ezredes pedig a hivatalába sietett. Az elhárítók központja felbolydult méhkashoz hasonlított. Beleznay őrmagy és Pintér alezredes az akció tervének részleteit dolgozták ki. A

kocsmáros letartóztatására készülő nyomozók is bent tartózkodtak, várták a parancsot az indulásra, hogy hajnalban lent legyenek a faluban.

A két osztályvezető meglepődött, amikor az ezredes betoppant. Sejtették, hogy főnökük visszatérése nem a véletlen műve. Nem is csodálkoztak, amikor Bana ezredes tájékoztatta őket az áruházban tevékenykedő Hód jelentéséről.

Beleznay jelentette, hogy a főkapitányság már tud a dologról. A szeméttelen talált emberi csontokat a Törvényszéki Orvostani Intézetbe szállították.

- A Fény Áruházal a kapitányság emberei nem foglalkoznak. Várják további jelzésünket.

Az ezredes gondosan átolvasta a tervezett intézkedéseket.

- Gondoskoddál arról, hogy az áruház személyzeti bejáratát egész éjszaka figyeljék? - kérdezte Beleznayt.

- Igen, az emberek kint vannak. Reggel pedig lekapcsolják Foglert, amint kellő távolságban lesz az áruházról - válaszolt a nyurga őrmagy.

- Rendben... Nehogy ez a Fogler valamit megneszeljen és meglógjon.

Az ezredes sürgette a két osztályvezetőt, hogy menjenek haza pihenni, mert reggel már hatkor, az akció elindítása előtt bent kell lenniük.

- Megvárom, amíg elindulnak vidékre - tétovázott Beleznay.

- Mi a fenének? Az emberek tudják a feladatukat, és megkapták a parancsot, hogy kettőkor induljanak.

- Igen, de...

- Semmi de - vágott közbe az ezredes. - Nekem holnap pihent emberekre van szükségem. Gyerünk azonnal haza.

Pintér alezredes zavartan hunyorgott.

- Valakinek mégis bent kellene maradni, hátha valami közbejön - vélekedett.

- Akkor az ügyeletes értesít majd minket, ez a feladata. Nem fogtok itt gubbasztani, mint a baglyok.

- Nem tudunk aludni - felelték egyszerre.

- Akkor olvassatok vagy bámuljátok a mennyezetet.

Az osztályvezetők kelleetlenül szedelőzködtek.

Bana ezredes éjfél előtt néhány perccel indult. A megbeszélthelyen már várt rá Hód. A fiatalember sötét ballonkabátot viselt.

- És mondja csak - kérdezte az ezredes, amikor Hód beült mellé, és elindultak -, ki tudja nyitni a gépkocsi ajtaját?

- Hoztam magammal néhány kulcsot, valamelyik majd csak nyitja. - felelt magabiztosan a fiatalember.

Kisvártatva a Mercedes a helyszínre ért.

- Ez az a kocsi - szólalt meg az ezredes, amikor, elhaladtak a Volkswagen mellett, majd befordult a legközelebbi utcába és megállt. - Csak ügyesen. A figyelőket értesítették. De mielőtt a kocsihoz nyúl, kétszer sétálja körül. A figyelők ebből tudják, hogy a mi emberünk tevékenykedik.

Az utca teljesen kihalt volt. A fiatalember kétszer megkerülte a kocsit, majd villámgyorsan a kormánykerék felőli ajtónál termett. A kulcsokat próbálgatta a zárban, közben néha körülnézett.

Sehol semmi moccanás.

Kattant a zár, a gépkocsiajtó kinyílt. Hód gyors és szakszerű mozdulatokkal kutatta át a kocsit belsejét. Az ülések réseibe is benyúlt, végigtapogatta a kárpitot. Semmit sem talált, még az ajtózsebek is üresek voltak. Az irattartóban tapogatott. Egy szarvasbőr darabot fedezett fel, aztán egy fél csomag cigaretta került a kezébe. Hirtelen valami megcsillan az irattartóban. Egy apró tárgy került elő. Gyorsan zsebre vágta, és bezárta a kocsit.

- Nos? - szólalt meg türelmetlenül Bana ezredes.

A fiatalember sajnálkozva tárta szét a karját.

- Sejtettem! - dörmögte az ezredes.

- Holnap ismét át lehet nézni a kocsit, ha Maklárt őrizetbe veszik. Hátha találnak valamit.

- Maga után aligha. Na, menjünk.

- Valami azért motoszkál bennem, de még nem tudok bizonyosat. Előbb meg kell győződnöm róla - jegyezte meg Hód, és huncut mosoly bujkált a szája szögletében. - Azt hiszem, a whiskyt mégis én kapom.

Az ezredes hirtelen benyomta a féket, a Mercedes csikorgó gumikkal állt meg.

- Egy lépést sem tovább - kiáltotta az ezredes. - Maga már megint titkolózik. Fuvarozom magát éjnek idején, és még annyira sem érdemesít, hogy a gyanúját közölje.

Egy rendőrségi URH-gépkocsi ment a Mártírok útján. A járőrnek feltűnt az úttest közepén álldogáló Mercedes. Már éppen figyelmeztetni akarták a sofőrt, amikor a gépkocsi hirtelen megugrott, és elrobogott a Margit-híd felé.

9.

A sűrű Volga sehol sem vesztegelt huzamosabb ideig. A külső szemlélőnek nem tűnhetett fel sem ez a helyváltoztatás, sem az, hogy a hátsó ülésen látszólag tétlenkedő két utas éberem figyeli a közeli mellékutca torkolatát.

Rozs százados időnként elfordította az első ülés támlájába rejtett rádió gombját, majd az óráját nézte. A mutatók közeledtek ahhoz az időponthoz, amikor Fogler Béla hazaindul az áruházból.

- Mindenképpen ezen a mellékutcán kell kijönnie - fordult a százados a nála jóval fiatalabb társához.

Kovács hadnagy a cigarettájával bibelődött, de a szemét nem vette le a mellékutcaról.

- Csak megkapjuk a jelzést az öregről.

- Amint az utcára lép, értesítenek!

A készülék hívást jelzett. A központból Belezna Gábor őrnagy érdeklődött. A százados jelentette, hogy felkészülten várják Foglert, de ez ideig nem kaptak értesítést a személyzeti bejáratot szemmel tartó nyomozóktól. Az osztályvezető türelmemre intette őket, és figyelmeztette a századosot, hogy a portás elfogása után ne felejtkezzenek el értesíteni a Maklárra várakozókat.

- Azt is begyűjtik? - érdeklődött a hadnagy, amikor a százados befejezte a beszélgetést.

- Igen, de csak Fogler után.

Múltak a percek, a rádió néma volt. A jelzés egyre késett. A sofőr jobb helyet keresett a mellékutca figyelésére.

Pontban fél kilenckor jelentkeztek a figyelők. Az áruháznál váratlan körülményt észleltek. Néhány perccel nyolc után egy világos Volkswagen érkezett a személyzeti bejáráshoz, és egy férfi szállt ki belőle. Besietett az ajtón, majd kisvártatva két alkalmazott követte... Pillanatok múlva az egyik férfi kilépett az ajtón, az utcán idegesen körülnézett, aztán visszament. Tíz perc sem telt bele, mentőkocsi kanyarodott a bejáráshoz, és jelenleg is ott áll...

Rozs százados nyomban hívta a központot, és továbbította a hírt Beleznay őrnagynak.

- Azonnal utasítsa a figyelőket, hogy tudják meg, mi történt az áruházban! De csak óvatosan... Utána nyomban jelentést kérek. Sürgősen cselekednünk kell - hangzott Beleznay válasza.

Rozs százados végrehajtotta az utasítást, és idegesen várta a figyelők jelentését.

Közben az elhárítóknál izgatott lőtás-futás kezdődött. Az osztályvezetők az ezredes szobájába siettek. Mivel még nem kaptak jelentést a mentők megjelenésének okáról, csak találgattak.

- Biztos vagyok benne, hogy Foglerral történhetett valami - jegyezte meg Bana ezredes.

- Bár az is lehetséges, hogy valamelyik alkalmazott rosszul lett - vélekedett Beleznay őrnagy.

- Kicsoda? Melyik alkalmazott? Ott nem volt más, csak Fogler - legyintett az ezredes. - Éreztem, hogy valami közbejön! Túl simán mentek a dolgok. Az áruházban éjszakára csak Fogler maradt. Ezt jelentették a figyelők is. A Volkswagennal Romhányi érkezett. Ő volt az első, aki belépett az ajtón, aztán két másik alkalmazott...

- És ha nem Romhányi érkezett a Volkswagennal? - vetette közbe Pintér alezredes.

- Béla, Béla - csóválta a fejét az ezredes. - Most még te is bonyolítod a dolgokat? Maklár el sem mozdult kocsijával a ház elől. Most is ott áll a Volkswagenja, figyelik az emberek.

- Bocsánat, erről elfelejtkeztem - restelkedett Pintér.

Az ajtón a nyakigláb Beck őrnagy esett be.

- Ezredes elvtárs! Rádión jelentették, hogy a mentőkocsi üresen elment... A portáson már nem segíthettek. Fogler meghalt! Értesítették a rendőrséget.

- Hogy történt? - kérdezte döbenten az ezredes.

- Jelentem, a figyelők a többi kíváncsi járókelővel együtt a személyzeti bejáráshoz mentek... Azt hallották, hogy a portást baleset érte, elcsúszott a lépcsőn, beütötte a fejét, és meghalt... Az eset még éjszaka történhetett.

Bana ezredes az íróasztalra csapott.

- A fenét érte szerencsétlenség - kiáltotta. - Méghogy Fogler elcsúszott a lépcsőn, és beütötte a fejét! Éppen ő! Véletlenül! Egyszerűen eltették láb alól!

- Képtelenség elhinni, hogy baleset történt - szólt közbe Pintér alezredes.

- Hát persze, hogy képtelenség - folytatta az ezredes. - Ki ismerte a kémhálózat vezetőjét? Ki tudott volna róla bizonyítékot szolgáltatni? Fogler Béla! Kinek állt érdekében Fogler halála? Csak a kémhálózat vezetőjének... Ő volt a tettes. Hogy elkerülje a leleplezést, sürgősen végzett vele.

Pintér alezredes és Beleznay őrnagy azt javasolta, hogy állítsák le az akciót, vagy legalábbis halasszák

el a gyanúsítottak őrizetbevételét. Mindketten azzal érveltek, hogy a siker érdekében az intézkedéseket alaposabban át kell gondolni. Ehhez idő kell.

Az ezredes azonban másképp döntött.

- Semmi esetre sem várhatunk. Könnyen előfordulhat, hogy ez a mindenre elszánt fickó kiirtja az egész hálózatot, vagy legalábbis azokat a tagjait, akik ismerik őt. Fogler halálát is ez okozta. Mi az akciót azért hoztuk ennyire előre, hogy elkerüljük az ilyen meglepetéseket. A kémhálózat vezetője azonban sokkal gyorsabban cselekedett, mint hittük volna... De elárulom nektek, hogy nyomon vagyunk, sejtjük, ki a főnök... A többiek meglepve néztek össze.

- Igen - folytatta az ezredes -, nyomon vagyunk, de még nincs bizonyítékunk. Most az a feladatunk, hogy kiugrassuk a nyulat a bokorból, hogy a kémhálózat vezetője saját magát leplezze le. Ezért folytatjuk a kitervelt akciót.

- És mikor kerül sor a kiugratásra? - tudakolta reménykedően Beleznyay őrnagy.

- Valószínűleg még ma.

- És ki fogja az akciót végrehajtani?

- Mindnyájan ott leszünk... Legalábbis szeretném. De nem a mienk lesz a főszerep.

- Hódé? - kérdezte Beleznyay őrnagy. Bana ezredes mosolyogva bólintott.

- Úgy van!

Csengett a telefon... A Maklár Jánost figyelő nyomozók jelentkeztek. Közölték, hogy a tisztviselő kijött a házból, és a személygépkocsiján matat. Valószínűleg munkába szándékszik indulni. Utasítást kértek.

- Vegyék őrizetbe, és állítsák elő! - rendelkezett az ezredes. Úgy döntött, hogy Maklárt személyesen hallgatja ki.

Ugyanebben az időben őrizetbe vették a falusi kocsmárost is.

Maklár János, negyvennégy éves tisztviselő, magas, hajlott hátú férfi volt. Vastag üvegű, fekete keretes szemüveget viselt, ritkás haja különös gonddal volt elválasztva. Arcán inkább meglepetés, mint félelem látszott.

Bana ezredes hellyel kínálta, majd maga is leült az íróasztal mögött. Előbb a személyi adatait vette fel, aztán az életkörülményei felől érdeklődött.

Maklár nyugodtan válaszolgatott, bár nemegyszer visszakérdezett, hogy miért is hozták őt be, de erre nem kapott feleletet.

- Mondja csak, ez a Volkswagen az öné? - kérdezte hirtelen az ezredes.

- Igen! A saját tulajdonom.

- Ez biztos?

- Természetesen... Tessék, itt a forgalmi engedély.

Pintér és Beleznyay szótlánul figyelte a kihallgatást.

- A felesége tud vezetni?

- Nem.

- Esetleg valamelyik rokona?

- Egy öcsém van, de neki nincs jogosítványa. A kocsimat csak én vezetem.

Az ezredes azt feszegette, hogy Maklár hogyan jutott hozzá. A tisztviselő elmondta, hogy két évvel ezelőtt meglátogatta Brüsszelben élő nővérét, tőle kapta a kocsi ajándékba.

- Mi a nővére foglalkozása?

A hajlott hátú férfi feszengeni kezdett a székén.

- A nővérem foglalkozása? - ismételte.

- Igen, jól hallotta.

- Hát kérem... Takarítónő.

- Úgy!

- Takarítónő, de igen jól keres. Egy irodaházban dolgozik. Ezenkívül szabad idejében lakásokat takarít, és ezt nagyon jól megfizetik. Kint kevés a takarítónő... Nővérem egyedül él, nincs kire költse a pénzét.

- Hány éves?

- Hatvankettő, kérem... Hatvankettő, de nagyon fiatalos.

- Brüsszelben vette a kocsit?

- Nem, kérem, Münchenben. Tetszik tudni, ott sokkal olcsóbb. A frankot, amit a nővéremtől kaptam, átváltottam dollárra - nyögte Maklár.

Az ezredes minden bevezető nélkül egy dátumot említett.

- Mit csinált ezen az estén? - kérdezte a tisztviselőtől.

Pintér és Beleznyai kérdően néztek egymásra.

- Egy pillanat, előveszem a naptáram. - Hosszan lapozgatott benne, aztán tehetetlenül ejtette le a kezét. - Nem tudom, kérem, hisz nagyon régen volt. Egy hónapja... De miért érdekes ez most?

- Ne azt kérdezze, hogy miért érdekes, hanem válaszoljon... Mit csinált ebben az időpontban?

Az ismeretlen tettes azon a napon tört be a trafikba.

- Otthon voltam - vágta rá a tisztviselő.

- Otthon? Ezt honnan tudja? Az előbb még nem emlékezett, hogy mit csinált azon az estén.

- Éjfél után mindig otthon tartózkodom. Kérdezzék meg a feleségemet, éjnek idején ki sem mozdulok a házból.

Az ezredes felállt, egészen közel ment Maklárhoz.

- Maga hajtott keresztül azon a részeg emberen!

- Én? Elütöttem egy részeg az utcán? - kérdezte Maklár elfulladva. - Tessék megnézni a kocsimat, egyetlen karcolás sincs rajta. Még hogy elütöttem valakit? Ez a szörnyűség, nem igaz, ez tévedés!

- Nem azt mondtam, hogy elütötte. Azt mondtam, hogy éjfélután keresztülhajtott egy fekvő részeg emberen... Átment rajta. Megvan a pontos hely, cím, időpont, felírták kocsijának a rendszámát. Az előbb vizsgáltuk meg a gumikat... A futófelület réseiben ruhafoszlányokat találtunk. Ezek minden kétséget kizáróan az áldozat ruhájából származnak... Az előbb megkérdeztem magát, hogy más is szokta vezetni a kocsit. Azt válaszolta, hogy nem! Hát akkor ki a bűnös?

Maklár kétségbeesetten védekezett, kérte, hogy hallgassák ki a feleségét, a szomszédokat és a házfelügyelőt. Valamennyien bizonyíthatják, hogy kapuzárás után soha nem szokott kimaradni.

- Akkor ez hogy történhetett? - kérdezte az ezredes.
- Nem tudom, kérem, itt valami félreértés van.
- Félreértésről szó sem lehet, a gázoló személygépkocsi az öné...
- Esetleg... - kezdte Maklár, majd hirtelen elhallgatott.
- Folytassa! - hajolt előre az ezredes. - Mit akart mondani?

A tisztviselő hallgatott.

- Ha ki akar mászni ebből a pácból, legyen őszinte. Magán csak az őszinteség segíthet... Komoly dologról van szó.

Az ezredes cigarettával kínálta Maklárt.

- Köszönöm, nem élek vele - rázta meg a fejét a tisztviselő.
- A családban senki sem dohányzik?
- Senki.

Bana ezredes elégedetten dőlt hátra. Hód helyes nyomon jár! Maklár pedig beszélni fog, mert nincs más választása. Sejtette, mi lehet a titok, de a sejtés nem elég. Maklártól akarta hallani, hogy felhasználhassa bizonyítékként a kémhálózat vezetője ellen.

- Nos, nem folytatja?

Maklár János összerezett, és úgy nézett fel, mint aki álomból ébred.

- Valamit el kell mondanom - kezdte halkán. - Semmi közöm a részeg elgázolásához. Ezt be is fogom bizonyítani. A gépkocsi ugyanis az enyém, de nemcsak én használom.

- Nemcsak ön? - játszotta az ezredes a meglepetést.

- Nem, kérem... Ennek története van. Remélem, hisznek nekem. Úgy érzem, nem követtem el bűnt, csak szabálytalanságot... Bár ki tudja, döntsenek önök.

- Beszéljen, hallgatjuk.

Maklár János elmondta, hogy régóta vágyott gépkocsira. Éveken át célozgatott leveleiben Brüsszelben lakó nővérének, aki csak takarítónő, de volt egy kis pénze a bankban. Ebből a pénzből legfeljebb egy használt kocsira futotta. Maklár ezt is boldogan fogadta. Izgatottan készült az útra. Széltében-hosszában mesélte, hogy rokonától kocsit kap ajándékba. Többektől érdeklődött, hogy milyen legyen. Azt a tanácsot kapta, hogy Volkswagen. Ekkortájt Magyarországon turnézott egy külföldi zenekar. Maklár szervezte a zenekar előadásait, és igen jó kapcsolatba került a tagokkal. A zenekar vezetője felajánlotta, hogy Münchenig elviszik a saját buszukon. Maklár örömmel elfogadta az ajánlatot.

Az együtteshez Bécsben csatlakozott egy francia, aki már sok esetben kiközvetítette a zenekart. Az úton Maklár János megbarátkozott vele. A francia eldicsekedett, hogy Münchenben van egy magyar származású barátja, s azt javasolta, hogy látogassák meg.

A francia barátja, Kollár tökéletesen beszélt magyarul, és örömmel fogadta Maklárt. A beszélgetés kellemes meglepetéssel ért véget. Kollár felajánlotta Maklárnak, hogy a saját kocsiján elviszi Brüsszelbe, mert éppen oda készül. Útközben Maklár elmondta, hogy mi az utazása fő célja, és Kollár is azt tanácsolta, hogy Volkswagen legyen, de azt is hozzátette, hogy jobban jár, ha Nyugat-Németországban

vásárolja, mert ott olcsóbban juthat hozzá. Azt is felajánlotta, hogy segít lebonyolítani a vételt.

Maklár János meg is fogadta a tanácsot. Visszaútban, megtakarított pénzével és az ajándékozó-papírral, amelyre csak a vásárolt gépkocsi adatait kellett beírni, felkereste Kollárt, aki készséges segítőnek bizonyult. Fáradhatatlanul járta Maklárral a használtgépkocsi telepeket, alaposan szemügyre vette a kocsikat, de egyiket sem találta megfelelőnek. A harmadik napon megjegyezte, hogy érdemesebb lenne új kocsit venni, mert azzal évekig nincs semmi baj. Igen ám, de honnan vegyen Maklár annyi pénzt. Kollár igen kecsegtető megoldást ajánlott. Közölte, hogy egy jó ismerősének a testvére Budapesten kisiparos, akinek szüksége volna időnként kocsira, de különböző okok miatt nem akar saját kocsit tartani. Nos, ennek a kisiparosnak a testvére hajlandó lenne pótolni az új kocsihoz hiányzó összeget, ha Maklár beleegyezik, hogy időnként a kisiparos is használja. A gépkocsi természetesen Maklár nevében futna.

Maklárnak nem nagyon tetszett az ötlet, mert az ilyen közösködés állandó problémákat okoz. Kollár és az ismerőse megnyugtatta, hogy a társtulajdonos csak nagyon ritkán használná a kocsit, és a közösködés csak öt évig tartana, utána kizárólag Makláré a kocsi. A megállapodás szóbeli, semmiféle szerződést nem kötnek, megbíznak benne. Maklár sokáig töprengett, végül elfogadta az ajánlatot.

Bana Dénes ezredes elővette a tollát, papírt húzott maga elé.

- Ki a társtulajdonos? - kérdezte. - Mondja meg a nevét és a címét!

- Nem tudom.

- Hogyhogy nem tudja?!

- Nem tudom. Fogalmam sincs róla.

Az ezredes felállt, odament az összetört férfihoz.

- Maga csak félig őszinte. Miért nem mondja meg az illető nevét? Hogy higgyünk magának? Valakivel társtulajdonos, közösen használják a kocsit, és azt állítja, hogy nem is ismeri. Egyáltalán hogyan érintkezett vele?

- Egy évig sehogy.

- Egy évig?

- Igen. Egy évig senki sem jelentkezett. Már azt hittem, nem is fog. Aztán egyszer késő este csengett a telefon, ő volt az! A kisiparos!

- Nevet mondjon! Hogyan mutatkozott be?

- Csak annyit mondott, hogy Géza. Kollárra meg a testvéreire hivatkozott. Közölte, a kocsit elviszi két napra, de egyébként ritkán fogja használni...

- Mást nem mondott? - kérdezte az ezredes.

- Csak annyit, hogy ha valami baja történne a kocsinak, a javításra szánt összeget az irattartóban hagyja, ott megtalálom... Megkérdeztem, mikor és hol adjam át neki az indítókulcsot, de azt felelte, hogy nincs rá szüksége, mert nála is van kulcs... Valóban, Kollártól, amikor a kocsit megvettük, csak egy kulcsot kaptam, holott kettőt szoktak adni hozzá.

- Mondja el, milyen volt ez a szolgálatkész ismerős, ez a Kollár?

Maklár a mennyezetre szegezte a pillantását.

- Hát, amolyan ötven év körüli, teljesen ősz, de az arca fiatalos. Igen jól öltözködik. Tökéletesen beszél németül, franciául és természetesen magyarul...

Az elhárítók rögtön tudták, kiről van szó igazában. Kiss Pál, az erdész éppen így írta le Hidvégi Pál újságíró.

- Gyerünk tovább. Most írja le annak a franciának a külsejét.

A leírás ráillett arra a Pierre nevű férfira, aki jelen volt, amikor az esseni szállodában Hidvégi Pál beszervezte az erdészt.

- Olyan kreol bőrű volt - toldotta meg az ezredes Maklár szavait.

- Igen. Azt mondta, Afrikában járt, ott barnult le. Említette az országot is, csak már nem emlékszem rá.

- Marokkó... Casablanca.

A tisztviselő felélénkült.

- Igen, igen... Marokkó, ezt mondta... Talán tetszik ismerni őt?

Bana ezredes benyúlt az íróasztalfiókba, és két kinagyított képet tartott fel. Egyiken Zingel Pál volt, a másikon a Pierre nevű férfi, akiről az erdész személyleírása alapján mozaikképet készítettek.

- Ismeri ezeket az embereket? - kérdezte az ezredes.

Maklár János meglepetten hőkölt hátra.

- Igen, az Kollár - bökött az egyikre. - A másik... Nicsak, hiszen ez a francia!

Bana ezredes most már az érdekelte, hogy azon a bizonyos éjszakán, amikor a "gázolás" történt, a társtulajdonos elkérte-e a gépkocsit. Maklár nem emlékezett rá.

- A kocsin nem fedezett fel semmit sem? - szegezte neki a kérdést az ezredes.

- Nem.

- A kocsiban bent nem talált semmit?

- Nem... De mit kellett volna egyáltalán találnom?

- Esetleg olyan tárgyat, ami nem a magáé. Amit ez a kisiparos felejtett ott.

Maklár összevonta a szemöldökét, törte a fejét.

- Csak szemetet találtam - nyögte.

- De milyen szemetet? Sorolja fel! A kocsit általában maga takarította?

- Igen.

- Akkor szedje össze magát... Milyen szemetet takarított ki?

- Hát a port a gumiszőnyegről... Olykor csikkeket a hamutartóból. Más lényegesre nem emlékszem, a csikkek voltak a leggyakoribbak... Igaz, egyszer elromlott a jobb oldali ablaklemez. Akadozott. Az egyik szerelő azt mondta, hogy a fogaskerék bepiszkolódott és beragadt. Száz forintot kért, amiért leszereli a belső borítólemezt, hogy hozzáférhessen a fogaskerékhez. Megcsináltam magam. Csak egy papírdarabka ragadt a fogak közé. Az ezredes a homlokát ráncolta.

- Milyen papírdarab volt?

Maklár felemelte a kezét, és fél hüvelykujját mutatta.

- Ekkora lehetett, valami telefonszám volt rajta.

- Telefonszám?

- Igen.

- Honnan gondolja, hogy telefonszám volt?

- Három szám volt egymás mellé írva, a többi hiányzott - felelte a tisztviselő.

- Ez hogyan kerülhetett oda? - színlelt közömbösséget az ezredes.

- Nem tudom. Elképzelhető, hogy a szél kívülről az üvegnek csapta és utána a tokba csúszott, de az sem lehetetlen, hogy amikor az ablak teljesen le van húzva, és menet közben a nyitott ablakon kidobnak egy csomó összetépett papírfecnit, a légáramlat visszadob néhány darabot a kocsiba vagy besodorja az ablaküveg melletti részbe.

Bana ezredes felállt, közölte Maklárval, hogy a kihallgatást befejezte, de amíg nem tisztáznak néhány körülményt, nem engedhetik el. Maklár most rémült meg igazán, amikor megtudta, hogy a kémelhárítókkal akadt dolga.

Maklár János elvezetése után az ezredes a két osztályvezetőhöz fordult.

- Biztos vagyok benne, hogy őszintén beszélt.

- Mire használhatjuk még fel azon kívül, hogy a vallomását jegyzőkönyvezzük? A hálózat munkájában nem vett részt, azt sem tudta, kikkel állt szemben. Mint kémeket nem állíthatjuk bíróság elé - vélekedett Pintér alezredes.

- Ebben igazad van. De remélem, ő lesz az egyik koronatanú, amikor bizonyítani kell a kémhálózat vezetőjének a kilétét.

- De hiszen soha nem látta ezt az ismeretlen kisiparost!

- Ettől még lehet koronatanú, mert ha nem is látta, a hangját hallotta, sőt nem is egyszer, amikor a kocsiról telefonon tárgyaltak.

- Tehát hangpróba alapján végzünk majd felismertetést.

- Igen, amint lelepleztük az ismeretlen főnököt - válaszolta az ezredes.

Beck őrmagy lépett be. Jelentette, hogy vidékről befutott a kettes brigád az őrizetbe vett Kovács Zoltán kocsmárossal.

- Találtak valamit nála? - kérdezte az ezredes.

- Igen... A legújabb kémjelentést, valamint a legutóbbi utasítást, amelyet Pestről hozott magával. Különböző, ez a Kovács ravasz, veszedelmes figura. A nyomozóknak ugyan felajánlotta a segítségét, aztán két ízben ki akart ugrani a gépkocsiból...

Bana ezredes elégedetten dörzsölte össze a tenyerét.

- Miközben a házkutatás folyt - folytatta Beck őrmagy -, a postás egy képeslapot hozott. A Balatonról érkezett. Néhány üdvözlő sor... Aláírás: Géza! Kovács még nem tud erről.

- Ez a megbeszélte jel arra az esetre, ha valami közbejön vagy baj van - morfondírozott az ezredes.

- Megneszelték volna valamit? - szólt közbe Belezna, aki eddig csendben ült.

- Lehetséges - felelte az ezredes. - Talán a főnök megneszelt valamit. Bár nincs kizárva, hogy csak "üzemzavar" keletkezett. Fogler meghalt. Jelenleg nincs összekötő a főnök és a tagokkal kapcsolat tartó könyvtáros között. Foglert nem tudják máról holnapra pótolni. Lehet, hogy a főnök csak emiatt függesztette fel a hálózat munkáját. Kovácsot alaposan hallgassátok ki, főleg a repülőtéren levő

informátoráról faggassátok. Az akciót folytatjuk. Délután visszajövök, és megtárgyaljuk a további teendőket.

- Elkapjuk a kémhálózat vezetőjét? - kérdezte Pintér alezredes felcsillanó szemmel.

- Remélem, hogy még este lefűleljük. Előbb azonban tájékozódnom kell Hódtól... Jelenleg ő tud erről a legtöbbet!

10.

A rendőri bizottság gyorsan dolgozott az áruházban. A technikus lefűnyképezte a baleset helyszínét, a holttestet abban a helyzetben, ahogy megtalálták. Megnézte Fogler cipőjét, amelynek sarkán vas volt, majd a kopott szélű lépcsőfokokat vizsgálta, és a fejét csóválta.

Közben a bizottság vezetője, egy százados, Romhányi Józsefet hallgatta ki: mikor érkezett, hogyan fedezte fel a holttestet?

A vizsgálat alig egy óra alatt befejeződött. A százados csak annyit közölt Tóth Sándor igazgatóval, hogy Foglert minden bizonnyal baleset érte, de meg kell várni a boncolás eredményét, akkor pontosan megtudják a halál okát. A portás holttestét elszállították.

Tóth igazgató és az áruház vezetői a földszinten kupaktanácsot tartottak.

- Azonnal intézkedni kell, hogy a kopott lépcsőfokok szélét rendbe hozzák - mondta az igazgató.

A körülötte állók bólogattak.

- Bárki megcsúszhat, és kész a baj - folytatta az igazgató. - Nem hiányzik újabb baleset... Mi a fenének kellett a lépcsőről levenni a szőnyeget?

- Mert nagyon kopott volt - dadogta sápadtan Romhányi.

- Ki adott rá utasítást?

A gondnok nagyot nyelt.

- Az igazgató kartárs! Még februárban tetszett szólni, hogy vitessem a pincébe a szőnyeget, mert rosszak, és ki fogjuk őket selejtezni.

Tóth elvörösödött.

Somos Pál szólt közbe. Emlékeztette az igazgatót arra a februári napra, amikor együtt járták körbe az áruházat, és többek között megállapították, hogy a lépcsőt borító szőnyeg rendkívül kopott, csúnya. Ekkor utasították a gondnokot, hogy vitesse le a pincébe.

Romhányi hálásan pislogott Somosra.

- Mindjárt tíz óra! Mit tegyünk? Nyissunk? - kérdezte Somos.

Tóth Sándor tétovázott.

- Nem is tudom. Talán meg kellene kérdezni a rendőrséget. Bár a százados bizonyára szólt volna, ha zárva kellene tartanunk. Azt hiszem, nyissunk.

Az osztályvezetők a helyükre siettek.

Az áruházban még délben is az esetet tárgyalták. Az eladók csoportokba verődtek az emeleteken, a

pultok mögött, és csak akkor rebbentek szét, ha valamelyik vezető megjelent. A vézna Fogler Bélát mindenki ismerte. Általában az igazgatót, Tóth Sándort szidták, amiért leszedette a lépcsőről a szőnyeget.

Békés Ági Török Ferivel beszélgetett.

- Viszolygok, ha le kell mennem a lépcsőn - mondta a fiúnak.

Török almát rágszált, és unottan nézett körül.

- Ne csinálj nagy problémát belőle - válaszolta foghegyről.

- Ha arra gondolok, hogy egy ember meghalt, kiráz a hideg.

- Gondolj másra!

- A lépcsőről mindig Fogler jut eszembe.

- Gondolj rám.

A lány összerezett, és ijedten nézett a fiú háta mögé. Romhányi állt meg mellettük.

- Társalgunk? Szórakozunk? - érdeklődött gúnyosan.

Török Feri lassan megfordult és a pultra könyökölt. Tekintetük egymásba villant.

- Éppen Fogler esetét tárgyaljuk - jegyezte meg flegmán.

- Hát ne itt tárgyalják!

- Pedig nagyon érdekes. Kár azért az emberért. A légynek se ártott. Miért nem az ilyen minden lében kanál alakok törik ki a nyakukat, mint maga?

- Pimasz! Ezért még számolunk - sziszegte eltorzult arccal a gondnok.

Török nem mozdult.

- Nyugi, szépfiú, nyugi! Különben is könnyebben találok segédmunkási állást, mint maga gondnokit.

- Ezt megemlegeti!

A lány szidta Törököt, amiért összeszólalkozott a gondnokkal. Szerinte Romhányi kifogja rúgatni.

Török Feri csak a vállát vonogatta.

A hangosbemondó a műszaki osztályra szólította Törököt. Egy házaspár gáztűzhelyet vásárolt, azt kellett a földszintre cipelni. Utána a bútoroknál akadt dolga, s csak ebéd után jutott lélegzetvételnyi szünethez.

Az első emeleten lézengett, amikor felbukkant Tóth igazgató, Somos és Szabó Sándor, a rendész. A fiatalember a karórájára pillantott.

- Romhányi csodálkozik, hogy csak kutya futtában kérdezték ki - közölte Szabó az igazgatóval.

- Miért? Talán azt hitte, hogy feketével is megkínálják? Vagy jobban tetszett volna neki, ha berendelik, és egy álló napig faggatják? - zsörtölődött Tóth.

Somos Pál legyintett.

- Felesleges időtöltés lett volna, hiszen egyszerű baleset történt.

- Igen, igen - vakarta a fejét Szabó, és az igazgatóhelyettes felé fordult -, csak hogy Romhányit éppen a legfontosabbról nem kérdezték ki!

Tóth megtorpant, a homlokán felszaladtak a ráncok.

- Mi az a legfontosabb?

- Hogy ő, mármint Romhányi, hogyan jutott be az áruháza!

- Nem értem! Hát nyilvánvaló, hogy a személyzeti bejáraton!

- Valóban ott jutott be. Az ajtó ugyanis nyitva volt!

- Nem értem magát! Hát nyilvánvaló, hogy ha az ajtó zárva lett volna, Romhányi nem tudott volna bejönni... Mi ebben a... - Hirtelen a homlokára csapott, arcából kiszaladt a vér. - Hát persze: Fogler nem nyithatott ajtót, mert halott volt.

- És az ajtót mindig zárva tartotta. Miért hagyta volna éppen most nyitva? - kérdezte a rendész.

- Főleg, hogy most mi bonyolítsuk a dolgokat. A nyomozás a rendőrség feladata - szólt közbe Somos Pál. - Biztos vagyok benne, ha valami nem stimmel, gondosan utánajárnak. Ebben az esetben viszont minden egy sajnálatos balesetre utal. Szerintem ezen kár vitatkozni.

- Úgy van! - kapott a szón az igazgató. - Megmondom Romhányinak, hogy ezen most már ne problémázzon, bízva a rendőrségre a dolgot.

Ekkor lépett hozzájuk a fiatal segédmunkás.

- Bocsánat! - szólt, és tenyerét az igazgatóhelyettes elé tartotta. - Somos kartárs elvesztett valamit.

Mindenki a gázöngyújtóra szegezte a tekintetét.

- Nézd csak, a masinád! - mondta Tóth a helyettesének.

Somos Pál dermedten nézett az öngyújtóra.

- Tedd el, hiszen a tiéd! - unszolta az igazgató.

- Igen, az enyém - motyogta zavartan Somos.

- Rendes ember maga, Török - veregette meg a fiatalember vállát az igazgató. - Más talán zsebre vágta volna... Igaz, Pali?

Somos már magához tért, aranykeretes szemüvege hidegen csillogott. Közömbösen zsebre vágta az öngyújtót, és köszönőfélét dörmögött.

Török Feri utánuk nézett. Még látta, hogy Somos Pál magához inti Lózert, a műszaki osztály vezetőjét, aztán a társaság eltűnt az emeleti lépcsőfeljáróban.

Pár perc múlva jött Lózer.

- Figyeljen rám, Feri. Most nyomban lemegy a raktárba, a kicsibe. Hátul, a ládák mögött megtalálja összegöngyölve a régi szőnyeget, amit a lépcsőről vettünk le... Hallja, Feri? Rám figyeljen, ne az óráját babrálja...

- Figyelek! Tehát a kisebbik raktárba menjek - ismételte Török, és a könyvtárusra pillantott.

A jelentéktelen külsejű Baló mozdulatlanul ült, sápadtan bámult maga elé.

- Szóval ott megtalálja a szőnyeget - folytatta Lózer. - Somos kartárs kéri, hogy hozza fel. Visszatesszük a lépcsőre... Még egy ilyen baleset nem fordulhat elő.

- Remélem - dünnyögte Török.

Az áruház kisebbik raktára a pince legtávolabbi pontján volt. A szűk, boltíves helyiségben egymás

hegyn-hátán álltak a különféle ládák, göngyölegek. A mennyezetten levő égők gyér fényt szórtak.

A fiatalember füttyürészve ballagott a pince mélyébe, és keresgélni kezdte a fal mellett elhelyezett ládák között a szőnyeget. Időnként abbahagyta a füttyürészést, és feszülten figyelt. Pár percnyi matatás után megtalálta a szőnyeget.

Éppen lehajolt, amikor hirtelen sötét árnyék vetődött eléje a földre... Valaki állt mögötte.

Török Feri megfordult.

- Segíteni jött, Somos kartárs?

- Csak azt akarom tudomására hozni, hogy az öngyújtó nem az enyém.

- De hiszen...

- Tévedés történt - vágott közbe az igazgatóhelyettes. - Nem az enyém... Hasonlít rá, de nem az. Az enyémet most találtam meg az íróasztalomban.

Török tudta, hogy Somos hazudik. Egyrészt az öngyújtó valóban az övé, másrészt nem járhatott az irodájában, mert ennyi idő alatt nem ért volna ide.

- Kérem, én jót akartam.

Somos közelebb ment a fiúhoz. Arcvonásai kemények voltak. Zsebre dugott kézzel állt.

- Maga hol találta ezt az öngyújtót, és miből gondolta, hogy az enyém? - sziszegte.

- Egyszer tüzet kértem Somos kartárstól, akkor láttam ezt a szép öngyújtót.

- Arra feleljen, hol találta?

Török agyában száguldottak a gondolatok. Időt kell nyernie! Időt, mindenáron! Karórája kifogástalanul működött. Kollégái hallották Lózerrel folytatott beszélgetését. Tudják, hogy ide, a kistraktárba jött. Ezt a beszélgetést is hallaniuk kell... Ebben a pillanatban jelzett a gombvibrátor. Tudják, hogy bajban van. De biztos, ami biztos, még egyszer közli, hol tartózkodik. Bal kezével megsimogatta az állát.

- Éppen itt, a pincében kíváncsi erre? - kérdezte emelt hangon. - A kistraktárban?

- Gyerünk, ki vele! Hol találta? - lépett közelebb Somos.

Török felbecsülte a kettőjük közötti távolságot.

- Bizonyára tudja, hogy az eredeti szakmám a gépkocsivezetés - szólalt meg rekedten.

- A kérdésre feleljen! - csattant fel Somos.

- Ez is hozzátartozik a válaszhoz. Tehát sofőr vagyok, és szabad időmben kocsikat fusizok. Kérdezze csak meg Romhányít, hogy ki bütykölte a taligáját? Én! Meg másokét is, ismerősökét. Például Budán Maklár Jánosét.

Somos Pál szája megrándult, szeme kikerekedett.

- Van neki egy tragacsa - folytatta Török -, Volkswagen. Legutóbb megkért, hogy állítsam be a porlasztóját, mert sokat fogyaszt. Megbütyköltem, utána kipróbáltam. Ekkor láttam meg a kocsiban az öngyújtót. Először azt hittem, Makláré, de ő azt állította, hogy nem az övé, és nekem adta... Törtem a fejem, kinél láttam ilyen öngyújtót. Eszembe jutott maga, Somos kartárs. Ilyen remek masinája nincs minden második embernek. Behoztam hát, de ha nem a magáé, adja vissza, megtartom magamnak.

Az igazgatóhelyettes tekintete mereven Törökre szegeződött, és mindkét kezét továbbra is a zsebében

tartotta.

Ismét jelzett a gombvibrátor. A pince elején halk neszek támadtak.

- Hát érdemes becsületesnek lenni? - kiáltotta Török, és harsányan kacagni kezdett.

A nevetés elnyomta a közeledő lépteiket. Az igazgatóhelyettes háta mögött árnyak tűntek fel. A fiatalember izmai megfeszültek, ugrásra készülődött. Közben megkísérelte lekötni Somos figyelmét.

- Talán még haragszik is rám...

Elkésett.

Somos Pál kirántotta kezét a zsebéből, és villámgyorsan megfordult. Lövés dörrent. A pincében úgy hangzott, mintha bomba robbant volna... Az egyik alak elvágódott.

Somos visszafordult, Török felé, de lövésre már nem maradt ideje. A fiatalember rávetette magát, és ledöntötte a lábáról.

- Vigyázz a fegyverre! A kezét! - ordította valaki.

Többen odaugrottak, lefogták Somost.

- Vigyék - intett Bana ezredes.

Az irodai lépcsőházban tolongtak az emberek.

A hangzavar kicsalta a folyosóra a tisztviselőket, akik döbbenet bámulták a zilált külsejű igazgatóhelyettest és az ismeretlen arcokat.

- Itt az alkalom, Hód - súgta az ezredes a fiatalembernek -, tűnjön el...

Török Feri az általános zűrzavarban visszaosont az áruháza.

- De uraim, mi történik itt? - rohant le a lépcsőn Tóth Sándor igazgató. Mivel nem kapott azonnal választ a hozzá legközelebb álló, ugyancsak megkövült rendészhez fordult, de Szabó sem tudott semmit.

Bana Dénes ezredes bemutatkozott az igazgatónak, és közölte, hogy most még nem adhat felvilágosítást. Közben elvezették Somos Pált, és az egyik kocsihoz támogatták azt a nyomozót, aki a karján megsebesült.

Az áruháza pillanatok alatt elterjedt a hír, de egy ember kivételével senki sem tudta, hogy mi is történt a pincében.

Másnap Szabó, a rendész, az irodai folyosón találkozott Török Ferivel. A fiatalember utcai ruhában volt.

- Hova, hova, barátom? - kérdezte a rendész. - Még nem telt le a munkaidő.

- Nekem már letelt - vont vállat a fiatalember. - Kikértem a munkakönyvem... Ilyen zűrés helyen nem maradok.

11.

Hetekbe telt, mire a vallomásokból kirajzolódott a kémhálózat egész tevékenysége. Egy reggel az ezredes ismertette beosztottai előtt a tényeket, a bizonyítékokat.

- A háttérben a hírhedt amerikai kémszervezet, a CIA állt - kezdte az ezredes. - Somos Pál volt az

egyik legelszántabb ügynökük. Megbízói a "tiszteletdíjat" dollárban folyósították, s egy nyugati bankban helyezték el. Somos azt tervezte, hogy később külföldre távozik, és ezzel a tőkével saját áruházat nyit. Mind Somost, mind a hálózat többi tagját Zingel Pál volt nyilas ügyvéd szervezte be külföldi útjuk alkalmával. Zingel a CIA-val a Casablancai Martinez impresszáriónál dolgozó Pierre nevű férfi révén tartotta a kapcsolatot.

A kémhálózat igen óvatosan dolgozott. Ravasz megoldás volt, hogy az üzeneteket, utasításokat közömbös személyek címére küldött képeslapokon rejtették el. A címzettek rendszerint idős, nyugdíjas emberek, akik jó pénzért hajlandók voltak a lapot egy gyűjtőnek eladni. Fogler Béla volt a gyűjtő. Sem Patakiné, sem a lánya nem sejtette, hogy a képeslapokat előbb Pierre titkár úr kissé kezelésbe veszi, mikropontos üzenetet vezet rá. Ugyanilyen furfangos módszer volt, ahogyan gépkocsit biztosítottak a kémhálózat részére. Maklár gépkocsiját Somos használta, ő volt a Géza nevű kisiparos.

A kémhálózat vezetőjét, Somost csak Fogler Béla ismerte. A portás tartotta a kapcsolatot az ügynökökkel. A könyvárus a postaláda szerepét töltötte be. A jelszóval érkezőknek átadta a könyvekbe rejtett utasításokat, és átvette tőlük a kémjelentéseket.

Bana ezredes ismertette Somos Pál vallomását is. A volt igazgatóhelyettes mindent beismert, mert a bizonyítékok meggyőzték arról, hogy tagadásának nincs semmi értelme. Ő volt az, aki megkísérelte a trafikból visszaszerezni a képeslapot, majd lelőtte a szolgálatos rendőrt. Somos végzett az idős Patakinéval is, akit Fogler Béla hívott este telefonon az áruház személyzeti bejáratához. A holttestet a portás segítségével az áruház kazánjában elégette. Fogler vesztét az okozta, hogy amikor a csontokra felfigyeltek, pánikba esett, és közölte Somossal, hogy nem csinálja tovább, megszökik. A kémhálózat vezetője azon az estén nem ment el az áruházból. Elrejtőzött, megleste a portást, hátulról a földre rántotta, és a fejét a lépcsőhöz csapta. A gyilkosság után kinyitotta a személyzeti bejárat ajtaját, és meglapult az irodájában. Reggel a felfedezés zűrzavarában észrevétlenül leosont, és úgy tett, mintha éppen akkor érkezett volna.

Az ezredes elmondta, hogy kezdetben Somos Pálra egyáltalán nem gyanakodtak. Az irányította rá a gyanút, hogy Hód egyik reggel észrevette, hogy Fogler Béla visszacsempészte a táblára Somos szobájának a kulcsát. Ekkor már tudták, hogy a portás az összekötő a még ismeretlen főnök és a könyvárus között. A gyanút megerősítette, hogy Fogler az áruház kazánházában lejátszódott jelenet után csak olyan személlyel közölhette a történeteket, aki ugyancsak az áruházban dolgozott, mivel aznap senkivel sem találkozott. A legdöntőbb bizonyíték azonban az volt, hogy Hód megtalálta Maklár János Volkswagenjában Somos Pál jellegzetes öngyújtóját.

Romhányi Józsefet, a gondnokot is kihallgatták, de neki semmi köze nem volt a dolgokhoz. A trafikban való érdeklődése is véletlen volt, a közelben lakott, tudott a betörésről. Ugyancsak szabadlábba helyezték az erdészt, Kiss Pált, aki azzal, hogy önként jelentkezett, nagymértékben segítette a felderítést.

A beszámoló dél tájban ért véget. Bana Dénes ezredes egy óra múlva a Váci utcán sétált. Az egyik utcasarkon széles vállú fiatalemberrel találkozott.

- Nos, kedves főhadnagy elvtárs, vége az akciónak. Véget ért Hód küldetése - mosolygott az ezredes.

- Éppen ideje volt... Már kezdtem rászokni a pálinkázásra. Minden reggel felhajtottam egy decit.

- Ki mondta magának, hogy igyon?

- Senki - nevetett a fiatalember -, de konspirációnak jó volt.

Az ezredes nevetett, majd megkérdezte:

- Mikor megy szabadságra?

- Jövő héttől - felelte a fiatalember.

- Pihenje ki magát. Elintézem, hogy kap egy beutalót valahová a hegyekbe. Három hétig el sem mozdul onnan.

- Köszönöm, hogy gondoskodik rólam, de szeretnék itthon maradni.

Bana ezredes megpróbálta rábeszélni, hogy utazzon el, jót tenne a teljes kikapcsolódás. A fiatalember azonban zavartan szabadkozott.

- Majd kijárok a Palatinusra fürödni. A hegyeket így nyár elején nem szeretem, csak télen.

- Gyanús ez nekem - fenyegette meg az ezredes. - Szerfölött gyanús! Ennek biztosan alapos oka van.

A fiatal tiszt szeme huncutul csillogott.

- Szakmai betegség, ezredes elvtárs! Már azt is gyanúsnak találja, hogy Pesten maradok.

- Ide figyeljen, barátom... Engem ne próbáljon megteveszteni. Nekem jó orrom van, és érzem, hogy itt valami bűzlik.

Az ezredes hirtelen megállt egy üzlet előtt. Elnézést kért beosztottjától és bement. Kisvártatva egy csomaggal lépett ki az üzletből.

- Ez a magáé - nyomta a meglepett fiatalember kezébe.

- Az enyém?

- Igen. Elfelejtette, hogy fogadtunk? Szerencsés ember, megnyerte. Valóban Somos Pál volt a főnök... Nem is örül neki?

A fiatalember zavarában egyik lábáról a másikra állt.

- Fogadja csak el nyugodtan - biztatta az ezredes.

- Örömmel... De ha megkérhetném, ezredes elvtárs, hogy csak holnap adja át... Most ugyanis igen kellemetlen, mert ha magammal viszem a randevúra - azt fogja hinni, hogy ez a Török Feri valóban egy szeszakáz. Megígértem neki, hogy nem iszom többet, és még mielőtt minden tisztázódna, ez az üveg elronthatja a dolgot.

Bana mosolyogva nézett a fiatalemberre.

- És még azt mondja, hogy nincs jó orrom... Sejtettem, hogy az áruházban a maszek ügyét is tető alá hozza... Ezért marad hát Pesten! No, ehhez is kívánok sok szerencsét. Azért ne feledkezzen meg a whiskyről!

Vége

Felelős kiadó a Kossuth Könyvkiadó igazgatója.
Szerkesztette: Hangay Sándor.
A sorozatterv Erdélyi János munkája.
A boriton levő illusztrációt Bód László készítette.
Műszaki vezető: Szécsli Andor.
Műszaki szerkesztő: Rudas László.
A szedést 1969. I. 29-én kezdték meg.
Megjelent 1969. IV. 30-án, 65 000 példányban.
Terjedelme 8,4 (A/5) ív. PL - 49 - H - 6971. 0583-69.
Szikra Lapnyomda.